

מפתח עניינים

ספר שמר תם

ספר שמר תם

תוכן המפתח

ערכים ראשיים, ערכי משנה ודתי ערכים

זמן הברית
סדר התפילה
תפילין בשעת הברית
ברכה לבטלה

ברכו
אופן האמירה
סדר ודיני אמירת ברכו

ברכות
ארמית ושאר לשונות
דינים כלליים
כללי ספק ברכות
נזכר באמצע הברכה
שם ומלכות

ברכות השחר

ברכות התורה

ברכת המצוות

גדר הברכה
עמידה

ברכת התפילין

ברכה לאחר הפסק או חליצה
טעות והחלפה בין רש"י לרבינו תם
כשיש רק אחת מן התפילין
נוסח הברכה וגדריה
ספק ברכה וכשרות התפילין

ברכת כהנים

דינים כלליים
הקשבה והפסק
זמנים מיוחדים
מנהגי קהילות
עמידת הציבור
עת רצון
קבלת הברכה

ברכת שהחיינו

בתי התפילין

החלפת הכתמים
הפרשיות בתוך הכתמים
מבנה, שיעור ועשייה

אבל

תפילין ביום ראשון
תפילין בשאר ימים

אדם חשוב

אונם

אכילה

אלו ואלו דברי אלוקים חיים

אליהו הנביא

אמן

הפסק בתפילין
כוונה ודיני ענייה

ארבעת המינים

נמילת המינים
נענועים

אריז"ל

מנהג והנהגה
מקור הקבלה, כתביו והשגותיו
נוסח האר"י

פסיקה והכרעה

בדיקת תפילין

בית החסידים

בית הכנסת

סדרי בית הכנסת
קדושת המקום ושימושיו

בית המדרש

בל תגרע

בל תוסיף

גדר האיסור
תפילין

ברוך הוא וברוך שמו

ברירה

ברית מילה

אכילה ותענית
דינים ומנהגים נלווים

דברים שבכתב

גדר האיסור
הוצאת אחרים ידי חובה
היתרים
ספר מודפס
תפילה

דיבור

הבדלה

הגר"א

הכרעת ההלכה
קבלה וכתבי האר"ז

הוגה את השם באותיותיו

הוצאות מצוה

הוצאת לעז

הושענא רבה

הלל

הפטרה

הפסק בתפילין

בין רש"י לרבינו תם
בין של יד לשל ראש
התפילה כהפסק

זוהר

הכרעה בהלכה
לימוד זוהר
עריכת זוהר ומסירתו

זכירת יציאת מצרים

בפרשיות התפילין
בקריאת שמע
גדר וזמן המצוה

זקן

גידול הזקן
גילוח והשחתה

חול המועד

מנהגי הנחת תפילין
עיקר הדין בהנחת תפילין

חומרא

גבולות החומרא
גדר החומרא
הוראה למעשה

חוץ לארץ

בן חוץ לארץ
מנהגי חוץ לארץ

חזרת הש"ץ

גדר החזרה
הפסק בין לחש לחזרה
חובת ההקשבה ♦ אופן ההקשבה: עיסוקים אחרים

חלום

הטבת חלום
חלום בהלכה

חליצת התפילין

בפני ספר תורה וארון הקודש
ברכת החליצה
זמן החליצה
סדר החליצה

חנוכה

בערב שבת
נר חנוכה

חצי שיעור

חציצה בתפילין

בין הגוף לתפילין
ברצועות
בשני זוגות

טלית

ברכה וחזרה ללבישה
כיסוי ושמירת התפילין
סדר הלבישה והקדימה

מעמי המצוות

יוהרא

גדר יוהרא
חסידות והידור
כשיש מנהג להחמיר
פרהסיה וצנעה

יום טוב

ירושלמי

כבוד הבריות

כוונת השמות

זמן הכוונה
חיוב ואופן הכוונה

כיס התפילין

ייעוד והחלפת הכיס
כיסוי התפילין
סדר הנחת התפילין בכיס

קדושת הכיס
שני זוגות בכיס אחד

כיסוי הראש

לא תתגודדו

גדר האיסור
מנהגי קהילות

לימוד תורה

ביטול תורה
הפסק בלימוד
הפסק לדברים שבקדושה

לשון הקודש

לשם יחוד

כוונה
מקור, מעם ופולמוס
נוסח האמירה

מבטא

מזוזה

מחלוקת בהלכה

הכרעת ההלכה
מנהג והוראה
שורש המחלוקת והיווצרותה

מנהג

מנהג אבות ורבותיו
מנהג כנדר
מנהגי חסידות
מנהגי קהילות ומקומות
תוקף ושינוי המנהג

מעשר כספים

הוצאות מצוה וצדקה
חיוב ושיעור
חישוב ההכנסה
תמיכה בקרובים
תנאי וקבלת המנהג

מצוה בו יותר מבשלוcho

מצוות

איסורים קודם קיום המצוה
גדר המצוה
חיוב מצוה
שומר ותזכורת

מצוות צריכות כוונה

אופן הכוונה
גדר הכוונה
זמן הכוונה

מראה

משמוש התפילין

זמן המשמוש
חיוב ומעם המשמוש

נישוק התפילין
סדר המשמוש

נדרים ושבוועות

נוסח התפילה

נוסח האר"י
שינוי נוסח ומנהג אבות
שליח ציבור

ניטל

נפילת תפילין

אופן הנפילה
דינים גלויים
חלום
תענית ותיקון

נשים

סמיכה

ספירת העומר

ל"ג בעומר
סדר הספירה בתפילה

ספר תורה

ספרים

עוסק במצוה פטור מן המצוה

עלינו לשבח

עשרה בטבת

פאות

פדיון הבן

פורים

הנחת תפילין
מגילה ודיני היום

פטור מדבר ועושהו

פיטום הקמורת

פסח

הלל כליל פסח
ליל הסדר
קמחא דפסחא

פסיקה

הכרעה מן השמים
הלכה וקבלה
כללי הפסיקה

פרשיות התפילין

ארבע פרשיות
גלילת הפרשיות

החלפת הפרשיות

הכנסתם

כריכת הפרשיות ♦ כריכה בשיער

כתב הפרשיות ♦ אות צד"י; כשרות ושילוב סוגי הכתב; כתב אשורי; כתב האר"י; כתב האר"י ובית יוסף

כתיבת הפרשיות ♦ דיני הכתיבה; לשמה; מצות הכתיבה ושליחות; סדר הקרימה בכתיבה

כתיבתן בסדרן

סדר הפרשיות ♦ היווצרות המחלוקת; הכרעת ההלכה; השיטות ומקורותיהן; מסורת וקדמות המחלוקת; פסול ושינוי הסדר

סופר סת"ם

עיבוד הקלף

פרשיות פתוחות וסתומות

קריאת הפרשיות ♦ כללי הקריאה; פרשת ויאמר

צדקה

ציצית

חיוב ומעלת המצוה

מלית קטן

ציצית בקריאת שמע ♦ אחיות הציציות; לבישה והפסק; נשיקה והסתכלות; עדות שקר

קדימה לתפילין

קבלה

לא בשמים היא

לימוד הקבלה

מנהגי והנהגות הקבלה

קבלה והלכה

קברי צדיקים

קדושה

קדושה דעמידה

קדושת ובא לציון

שלוש קדושות

קדיש

הקשבה וענייה

מניין הקדישים

קדיש וברכו

קדיש והפסק

קדיש יתום

תפקיד הקדיש בתפילה

קידוש לבנה

קרבנות

קריאת התורה

החזרת ספר התורה

יהי רצון

סדר הקריאה

עלויות ומנהגי הקריאה

קריאה ולימוד

קריאת שמע

גדר המצוה

הפסק ודברים שבקדושה

זמן קריאת שמע ♦ ותיקין; חישוב הזמן; סוף זמן קריאת שמע; קריאתה לאחר זמנה

כוונה וקבלת עול מלכות שמים ♦ כוונה לצאת; פסוק ראשון; שלמות קבלת עול מלכות שמים

כתיבה ואופן האמירה

פרשיות וסדר הקריאה

קריאת שמע ותפילין ♦ דיני קריאת שמע בתפילין; עדות שקר; תפילין דרבינו תם

קריאת שמע של ערבית

רמ"ח תיבות והשלמתן ♦ דרכי ההשלמה; ה' אלוקים אמת; קל מלך נאמן

תנאי וספק ♦ ספק בקריאה; קריאה על תנאי

ראש השנה

ראש חודש

הנחת תפילין בו

יעלה ויבוא

סדר התפילה

קדושת כתר

רצועות התפילין

דינים כלליים

החלפת רצועות בין רש"י לרבינו תם

היפוך הרצועה

השחרת הרצועות

כיסוי רצועות דרבינו תם

כריכות הרצועות

כריכות וצורת שי"ן

קדושת הרצועות

שיעור הרצועות

שמירת הרצועות מביזיון

תערוכת רצועות

שבועות

שבת

בגדי שבת

טבילה

כיסוי הפת

לחם משנה

סעודה שלישית

סעודות שבת

ערב שבת

קבלת שבת ותוספת שבת ♦ סדר קבלת שבת; תוקף קבלת שבת

קדושת השבת

קידוש

תפילין ♦ הנחתם; טלמול תפילין

שו"ע הרב

שומע כעונה

שליח ציבור

שליחות

שם הוי"ה

הגית השם

כתיבתו

קדושת השם בלשונות אחרות

תורה שבעל פה

תחנון

נפילת אפים

תנאי במצוות

במצוות שונות

גדר התנאי

תוקף התנאי

תענית ציבור

תפילה

חזרה ותשלומין

כוונה בתפילה

סדר וזמני התפילה

שמונה עשרה

תורה ותפילה

תפילה בציבור

תפילין בתפילה

תפילין

אונס וקיום המצוה ♦ אונס; השתדלות לקיום המצוה; עוסק במצוה אימור

אכילה, שתייה ושינה ♦ אכילה; שינה קודם ההנחה; שתייה ועישון ביטול מצוות תפילין ♦ גדר ביטול המצוה; קרקפתא דלא מנח

תפילין

בסדר התפילה ♦ קרבנות; תפילה וקדישים

דיבור והפסק ♦ בין של יד לשל ראש; שיחה

הזמנה וייחוד

החייבים במצוה

הידור וחייב המצוה ♦ הידור מצוה; חיוב המצוה

היסח הדעת ♦ בלימוד תורה; בתפילה; גדר האיסור; מצב התפילין; עיסוקים ומחשבות

הפסק ♦ בין של יד לשל ראש

זמן ההנחה ♦ לילה; סדר היום והתפילה; ערב שבת ויום טוב

זמן מצוות תפילין ♦ חיוב יומי; כל היום; קריאת שמע וסדר התפילה;

תחילת זמן ההנחה

טעות בזוג התפילין

יסודות המצוה ♦ גדר המצוה; טעמי המצוה; קיום המצוה; שכר וסגולה; שמות וכינויים

כוונה, תנאי וספק ♦ בל תגרע; כוונת המצוה; ספק; תנאי

מבנה ועשיית התפילין ♦ דיני העשייה; הלכה למשה מסיני; שיעור וגודל

מנהג והנהגה ♦ התפשטות המצוה ומסירתה; מנהגי הכתיבה והפרשיות

מקום ההנחה

מקומות ותקופות ♦ ארץ ישראל ותקופת האבות; בית המקדש; במדבר

נקיות הגוף

סדר ההנחה ♦ אופן וסדר ההנחה; אין מעבירין על המצוות

ספק ותערוכות

קדושה וכוזיו ♦ ביווי התפילין; הורדה בקדושה; ויעה; סידור ותפילין; קדושת התפילין; תליית תפילין; תפילין חדשות; תשמיש דתשמיש; תשמיש קדושה

רכישה ושאלה ♦ קדימה למצוות; רכישה והוצאות; שאלה והשגת תפילין

תפילין ולימוד תורה

תשובה ותיקון ♦ תענית וכפרה

תפילין דרבינו תם

אונס ושעת הדחק

אין מעבירין על המצוות

אכילה, שתייה ושינה

בסדר התפילה ♦ חזרת הש"ץ; מקומות בתפילה שאין להניח; תפילה כשהן עליו

ברכה ♦ ברכה לאחר החלפה והפסק; ברכה על שני זוגות; המנהג שלא לברך; כוונה בברכה; נוסח הברכה ויצאה מאחר; שהחיינו

גיל תחילת ההנחה

היכר בין הזוגות

היסח הדעת ודיבור

הפסק ♦ בין רש"י לרבינו תם; דיבור

זמן ההנחה ♦ ברית מילה; בתוך התפילה; זמנים נוספים; לאחר התפילה; סוף זמן ההנחה; סמוך לתפילין דרש"י; קודם התפילה; תפילת ערבית

חול המועד

חיוב ומעמד המנהג ♦ חיוב; מעמד ההנהגה

חליצת התפילין

טעות בהנחה ♦ טעות בברכה; רבינו תם במקום רש"י

טעמיה וסגולותיה

יוהרא ופרהסיה ♦ גדר יוהרא; צנעה ופרהסיה

יחס לתפילין דרש"י

כוונה ותנאי ♦ בל תוסיף ובל תגרע; כוונת ההנחה; לשם ייחוד; תנאי כיום התפילין ♦ כיסוי ונשיאה; מיקום וסדר בכיס; שינוי ייעוד הכיס

כיסוי ושליל

לימוד תורה ♦ לימוד כשהן עליו

מבנה התפילין ♦ בתי התפילין; רצועות

מנהגי קהילות וגדולים ♦ התפשטות המנהג; מנהג אבות; מנהגי גדולים; מנהגי קהילות

גדר וקבלת המנהג ♦ התרת גדרים; קבלת המנהג

סדר ההנחה ♦ בזה אחר זה; זוג מעורב; יחד עם תפילין דרש"י; מקום שני הזוגות

ספק וחסרון תפילין דרש"י ♦ אין בידו תפילין דרש"י; ספק בהנחה
פרשיות וכתובה ♦ כתיבת הפרשיות; סדר הפרשיות; פרשיות
 פתוחות וסתומות; צורת הכתב; שינוי ייעוד הפרשיות
קבלה ♦ דעת המקובלים; הלכה וקבלה; טעמים וכוונות על פי
 הקבלה; לימוד וסגולה; מוחין דאבא
קדושה וביזוי ♦ ביזוי, נפילה והצללה; הורדה בקדושה; קדושת
 התפילין
קיום המצוה
קריאת הפרשיות ♦ קדש והיה כי יביאך; קריאת ארבע הפרשיות
קריאת שמע
ראש חודש
רכישה והידור ♦ הוצאות ורכישה; הידור מצוה; מעשר כספים;
 קדימה למצוות
שיטות והברעת ההלכה
תפילין דרש"י
יחס לתפילין דרבינו תם
כיס וכיסוי
סדר הפרשיות
סדר התפילה והחליצה
קבלה
תפילין דשימושא רבא
הנחה ומנהג
מבנה וכתובה
מעמד, מקור וקדושה
שינוי והחלפה
תפילין הראב"ד
תפילין פסולות
הנחתן
תשובה ותיקון
תפילין שאולות
כנגד תפילין שלו
נמילה בלא רשות

שימוש והחזרה
תפילין של יד
בתי התפילין
יסודות המצוה
ישיבה ועמידה
כיסוי וגילוי
כריכות ♦ כריכות האצבע; כריכות הזרוע
מקום ההנחה
פרשיות וכתובה ♦ כתיבת הפרשיות; סדר הפרשיות
קשרים וקשירה ♦ הקשר האחרון; קשר היו"ד; קשר התפילין
שינוי והחלפה
תפילין של ראש
ברכה והפסק
בתי התפילין
גילוי וכיסוי
יסודות המצוה
מקום ההנחה ♦ אמצע הראש; גבולות מקום ההנחה
סדר ההנחה
פרשיות וכתובה ♦ כתיבת הפרשיות; סדר הפרשיות; שיער הפרשיות
קשר ורצועות
תפילת מנחה
זמן תפילת מנחה
סדר התפילה
תפילין במנחה ♦ דינים ומנהגים; תפילין דרבינו תם; תפילין דרש"י;
 תפילין דשימושא רבא
תפילת ערבית
תקיעת שופר
תשעה באב
סדר התפילה ומנהגי היום
קריאת הפרשיות
קריאת שמע
תפילין ♦ דינים ומנהגים; תפילין דרבינו תם; תפילין דשימושא רבא

אבל

I תפילין ביום ראשון

— איסור הנחה ביום הראשון לאבלות

יח א א תלה

— יום הקבורה שאינו יום המיתה

יח א ג תלה

לעניין הנחה

— יום המיתה והקבורה בפורים לעניין

יח א ג תלו

הנחה

— מת בחול המועד ונקבר לאחר החג

יח א ג תלו

לעניין הנחה

— טעה והניח ביום הראשון, חיוב

יח א ד תלו

חליצה

— טעם איסור ההנחה ביום הראשון

יח א ה תלו

לאבלות

— הנחה בצנעה ביום הראשון לאבלות

יח א ה תלה

— תפילין של יד ושל ראש בדין אבל

יח א ה תמא

I תפילין בשאר ימים

— הנחה וחליצה ביום השני כשבאו

יח א ו תמב

פנים חדשות

— הנחה ביום השני, קודם הנץ או

יח א ז תמג

לאחריו

— טעם אי הנחת תפילין דרבינו תם

יח ב ח תמג

בימי השבעה

— שיטת המתירים להניח תפילין

יח ב י תמו

דרבינו תם בימי האבלות

אדם חשוב

— אם מעשהו של אדם חשוב נחשב

ז א ג קצג

יורהא, או שמו אינו בכלל הפטור מן

הדבר

— הצורך להחמיר יותר מפני שאחרים

ז א ג קצג

למדים ממעשיו

— אם חומרתו חיוב גמור או מידת

ז א ג קצד

חסידות בלבד

— אם חומרתו נוהגת רק בפני רבים או

ז א ג קצד

אף בצנעה

— הגדרות "אדם חשוב" בפוסקים,

ז א ג קצד

תלמיד חכם, נכבד, ראש ישיבה, עשיר,

והכל לפי העניין

— הצורך להרחיק עצמו מכל חשש כדי

ז א ג קצד

שלא ילמדו ממעשיו להקל

— טעם חיובו או ראיותו להחמיר יותר

ז א ג קצד

משאר בני אדם

— אם בזמננו רשאי כל אדם להחשיב

ז א ג קצה

עצמו אדם חשוב לעניין חומרה

אונם

— אם אונם מפקיע את איסור כל תגרע

ו ב יא קבו

— קיום חלק מן המצוה באונם כשאינו

ו ב יא קבו

יכול להשלימה

אכילה

— אכילת מזונות, פירות ופת קודם

מב ב ז תשמ

קיום מצוה התלויה בזמן

— שיעור טעימה המותרת קודם קיום

מב ב ז תשמ

מצוה התלויה בזמן

— שתיית משקה משכר קודם קיום מצוה

מב ג י תשמ

התלויה בזמן

אלו ואלו דברי אלוקים חיים

— משמעות העיקרון ביחס לתפילין

ט א א רסו

דרש"י ורבינו תם

— ביאור היסוד שכל הדעות נאמרו

ט א א רסח

מפי הגבורה

— מחלוקת בית הלל ובית שמאי לאור

ט א א רסט

עיקרון זה

אליהו הנביא

— מעמד גילוי אליהו לעניין הכרעת

ו א י קיג

ההלכה

— החילוק בין דברי אליהו מכוח

ו א י קיד

נבואה לדבריו מכוח חכמתו

— כוחו של אליהו בבירור ספיקות

ו א י קיד

תורה

אמן

I הפסק בתפילין

— חשש אמן יתומה או אמן חטופה בעת

ו ח כג קמח

הנחת תפילין באמצע חזרת הש"ץ

— עניית אמן על ברכת התפילין בין

יג ב ז שלה

תפילין של יד לתפילין של ראש

— עניית כמה אמנים בין תפילין של יד

יג ב ז שלה

לתפילין של ראש

I כוונה ודיני ענייה

— אם די בדיעה על איזו ברכה הוא
עונה
— אם צריך לשמוע את סוף הברכה מן
הש"ץ
— הכוונה שיתקיימו דברי הבקשה
— עיקר הכוונה באמן, "אמת היא
הברכה ואני מאמין בה"
— פירוש הכוונה בעניית אמן בכל
ברכה
— עניית אמן אחר ברכה הנאמרת לפי
שיטה הלכתית מסוימת

ארבעת המינים

נמילת המינים

— אם יש שם מצוה על נמילת חלק מן
המינים כשבידו להשלים
— גדר כל תגרע בנמילת פחות
מארבעת המינים
— נמילת מינים מהודרים לאחר שכבר
יצא ידי חובה

נענועים

— אם סדר הנענועים נקבע לפי רוחות
העולם או לפי צדדי המתפלל
— סדר הנענועים על פי האר"י
והמקובלים
— שינוי סדרי הנענועים והיחס לאיסור
לא התגודדו

אריז"ל

מנהג והנהגה

— סדר הנחת תפילין דרש"י ורבינו תם
יחד וביאור הנהגתו
— הליכה אחר הברכות האריז"ל
במנהגי ארץ ישראל
— אם מנהג האר"י היה להניח שני זוגות
יחד או בנפרד
— הבחנה בין חיוב הלכתי להנהגות
חסידות על פי האר"י
— לא כל הנהגות האר"י נועדו לכלל
הציבור או לפרסום

מקור הקבלה, כתביו והשגותיו

— השפעת כתבי האריז"ל על פסיקת
ההלכה

— החילוק בין דבר המפורש בכתבי
האריז"ל לדבר הנלמד מהם
— אם כל קבלת האריז"ל נמסרה מפי
אליהו
— מסורת חכמי ספרד בדבר מעמד
כתבי האריז"ל
— אופן מסירת סודות התורה לאריז"ל
— עיקר השגות האריז"ל מכוונות עמלו
בתורה
— ההנהגה לעסוק בספרי קבלה רק
בכתבי האריז"ל ומהרח"ו
— היות האריז"ל ניצוץ נשמת משה
רבינו

נוסח האר"י

— היחס בין נוסח האר"י לנוסח אשכנז
— ליקוט נוסחאות שונות לכדי נוסח
אחד
— קרבת נוסח האר"י לנוסח ספרד
וטעמיה
— מנהג הבעל שם טוב ותלמידיו
להתפלל בנוסח האר"י
— עדיפות נוסח האר"י למי שאינו יודע
את שורש שבטו

פסיקה והכרעה

— אם מעמד דברי האריז"ל כמעמד
דברי הוזהר לעניין הכרעת הלכה
— אם פוסקים בדברי האריז"ל נגד מרן
השולחן ערוך
— שיטת החיד"א בפסיקה על פי
האריז"ל
— מעמד כתבי מהרח"ו במקור לפסיקה
— הכלל שאין לפרש את הוזהר בניגוד
לפירושו של האריז"ל
— אם קבלת שיטת האר"י היא מוחלטת
או מסויגת

בדיקת תפילין

— גדר חיוב הבדיקה ותדירותה

— החילוק בין תפילין המונחות
בקביעות לתפילין המונחות לפרקים
— טעמי הצורך בבדיקת התפילין
בזמננו
— אופן הבדיקה והסתמכות על בדיקת
מחשב בצירוף הגהת מגיה

— מנהגי הבדיקה במשך השנה ובחודש אלול
— ספק אם הגיע הזמן המחייב בדיקת התפילין
— בדיקת התפילין לאחר שנפלו
כו א ט תקעב

בית החסידים

— הדלקת נרות חנוכה בבית החסידים
כו ג יז תקצד
— חיוב מזווה בבית החסידים
כו ג יז תקצד
— סעודות, שינה ושאר שימושים בבית החסידים
כו ג יז תקצד

בית הכנסת

א סדרי בית הכנסת
— חליצת תפילין בפני ארון הקודש
כג ב י תקכו
— שימוש בסידור של חברו בבית הכנסת
כח ב י תרי
— טעם עריכת ברית מילה בבית הכנסת
כט א ה תרכט
— דינו של בית כנסת שנועד מלכתחילה לציבורים ולעדות שונות
מ ב ב תשל
א קדושת המקום ושימושי
— איסור שיחה במלה בבית הכנסת
כו ג יז תקצג
— התנאה בעת בניית בית הכנסת לשימושי חול
כו ג יז תקצג
— תוקף תנאי בכתבי כנסיות בארץ ישראל
כו ג יז תקצג
— אכילה ושתייה בבית הכנסת ובבית המדרש
כו ג יז תקצד

בית המדרש

— איסור שיחה במלה בבית המדרש
כו ג יז תקצג
— שיחה לצורך הלימוד בבית המדרש
כו ג יז תקצד

בל תגרע

— אם המקיים מצוה בחסרון פרט המעכב עובר בכל תגרע
ו ב יא קכו

— גדר בל תגרע בנטילת פחות מארבעת המינים
ו ב יא קכו
— מחלוקת אם בל תגרע נאמר גם כשחסרון הפרט מבטל את המצוה כולה
ו ב יא קכו
— אם האיסור שייך כשאין לו אפשרות לקיים את המצוה בשלמותה
ו ב יא קכו

בל תוסיף

א גדר האיסור
— קביעת שתי מזוזות מחמת ספק
ה ד כג פ
— אם איסור בל תוסיף תלוי בכוונת המצוה
ה ד כג פא
— אם שייך איסור בל תוסיף במצוה קיומית שאינה חובה
ה ד כג פא
— קיום מצוה מספק וחשש בל תוסיף
ה ד כג פא
— אם החזרה על אותה מצוה מחייבת תנאי
ו ב יא קכח
— כשהמעשה מוכח כנעשה שלא לשם מצוה
ו ב יג קכח

א תפילין

— אם הוספת פרשה על ארבע פרשיות התפילין נחשבת בל תוסיף
ה ד כג עח
— אם הכוונה שאחד הזוגות כרצועות בעלמא נצרכת כדי להימנע מבל תוסיף
ה ד כג עח
— אם הנחת שני זוגות בשרים אסורה משום בל תוסיף מן התורה או מדרבנן
ה ד כג עח
— הנחת תפילין בשתי הידיים מחמת ספק
ה ד כג פ
— טעם הצורך בכוונה בהנחת תפילין דרש"י ורבינו תם
ה ד כג פב
— שיטת הגר"א בחשש בל תוסיף בהנחת תפילין דרבינו תם
ה ד כד פב
— טעם שאין בהנחת תפילין דרבינו תם משום בל תוסיף
ו ב יא קכו
— אם תנאי מועיל לסלק חשש בל תוסיף
ט ד ו רעו
— הנחת תפילין בשבת לצורך הצלתן וחשש בל תוסיף
לט א א תשכג

ברוך הוא וברוך שמו

— הפסד עניינת ברוך הוא וברוך שמו כשמניח תפילין באמצע חזרת הש"ץ
ו ה כג קמח
— אם אמירת ברוך הוא וברוך שמו היא חיוב או מנהג
יג ב ח שלו

— הפסק לעניית ברוך הוא וברוך שמו
בין תפילין של יד לתפילין של ראש
— אמירת ברוך הוא וברוך שמו בחזרת
הש"ץ
— אמירת ברוך הוא וברוך שמו על
ברכה או על הזכרת השם בלבד
— עניית ברוך הוא וברוך שמו בברכה
שיוצא בה ידי חובתו

ברירה

— אם תנאי במצוות תלוי בדין ברירה
ו ג יח קלה
— אימתי אומרים "הוברר למפרע"
ו ג יח קלז
— החילוק בין תנאי התלוי בדעת האדם
לתנאי התלוי ברצון התורה
ו ג יח קלט
— החילוק בין תנאי על אפשרות אחת
לתנאי על שתי אפשרויות לעניין ברירה
ו ג יח קלט
— תנאי התלוי בדבר שכבר מבורר
כלפי שמיא ואינו בכלל ברירה
ו ג יח קמ
— החילוק בין תנאי התלוי במעשה
לתנאי התלוי בחימנעות ממעשה

ברית מילה

אכילה ותענית

— אכילת אבי הבן קודם ברית המילה
כט ג יג תרלד
— תענית אבי הבן, המוהל והסנדק
כט ג יג תרלד
— אכילת אבי הבן בשמינה מוהל שליח
למול את בנו
כט ג יג תרלה

דינים ומנהגים נלווים

— ברכה על מילת אנדרונינוס מחמת
הספק
יב א ב שיח
— התעטפות המוהל, הסנדק ובעלי
הברית בטלית
כט א ב תרכז
— התעטפות בטלית בברית הנערכת
בתשעה באב
כט א ד תרכח
— עריכת הברית בבית הכנסת
כט א ה תרכח

זמן הברית

— הקדמת הברית לשעות הבוקר
כט א ה תרל
— איחור הברית כדי לקיימה במניין
עשרה
כט א ו תרל

— דחיית הברית לצורך מניין או הידור
מצוה
כט א ו תרל
— איחור הברית כדי להרבות
במשותפים
כט א ו תרלא
— איחור הברית כדי לזכות בסנדק
מסוים
כט א ו תרלא
— איסור לאחר את הברית מעבר
לחצות בלא צורך
כט א ו תרלא

סדר התפילה

— אמירת עלינו לשבח לאחר ברית
הנערכת בבית הכנסת
כט א ה תרכט
— אי אמירת תחנון בבית הכנסת ביום
הברית
כט א ה תרל
— מקומה של ברית מילה בראש השנה
ביחס לתקיעת שופר
כט א ה תרל

תפילין בשעת הברית

— אם המוהל יחלוץ את התפילין בשעת
המילה
כט א א תרכז
— דין שאר המתכבדים לעניין הנחת
תפילין
כט א א תרכז
— הישארות הסנדק בתפילין בשעת
הברית
כט א א תרכז
— הישארות התפילין לאחר התפילה עד
לאחר הברית
כט א א תרכז
— חזרה והנחה לברית הנערכת שעות
לאחר התפילה
כט א א תרכז
— מנהגי הקהילות בנוגע להנחת
תפילין בשעת הברית
כט א א תרכז
— מוהל המשמש גם כסנדק
כט א ב תרכז
— ברכה על התפילין כשחוזר ומניח
לאחר הברית
כט א ז תרלא
— היחס בין אות המילה לאות התפילין
כט א ח תרלב
— הישארות אבי הבן בתפילין בשעת
הברית
כט א ח תרלב
— טעמי המנהגים אם להישאר בתפילין
בשעת הברית או לחלצן
כט א ח תרלב
— החילוק בין בעלי הברית לשאר
הציבור לעניין תפילין
כט א ח תרלג
— הנחה לאחר מוסף לצורך ברית
מילה
כט ב י תרלג
— הנחת תפילין דרבינו חם בשעת
הברית אף לאחר הפסק מן התפילה
לח א א תשיח

ברכה לבטלה

— היחס בין חשש ברכה לבטלה לבין ביטול מצות תפילין
— אמירת בשכמל"ו לתיקון ברכה לבטלה
— אם לאומרו מיד או לאחר גמר קיום המצוה
— זמן אמירתו לאחר ברכה לבטלה
— אמירתו בקול או בלחש
— חשש ברכה לבטלה בחזרה על התפילה עקב קבלת שבת בטעות

ברכו

אופן האמירה

— אופן הכריעה באמירת ברכו וזמנה
— כפיפת הראש והכוונה לקבלת השפע באמירת ברכו
— עמידה או ישיבה באמירת ברכו וזמן הישיבה לאחריה

סדר ודיני אמירת ברכו

— אמירת ברכו למי שלא שמע בתחילת התפילה
— אמירת ברכו רק לאחר הקדיש שלפניו
— המנהג שלא לחזור על ברכו בסיום התפילה בימים שיש בהם קריאת התורה
— מנהג אמירת ברכו בסיום תפילות שחרית וערבית
— הפסק לעניינת ברכו בין תפילין של יד לתפילין של ראש
— עניינת אמן אחר "ברוך ה' המבורך"
במקום שאסור להפסיק

ברכות

ארמית ושאר לשונות

— נוסח ברכה בארמית במקום ספק
— נוסח הברכה בשאר לשונות במקום ספק
— אמירת שם ומלכות בארמית במקום ספק ואיסור הזכרת שם שמים לבטלה
— הכוונה באמירת נוסח הברכה בארמית, אם חייב תהא זו ברכתו, ואם לאו תהא אמירת שבח

— אם בנוסח הארמי די לומר "ברוך רחמנא מלכא" או שיש להוסיף "אלקנא"

דינים כלליים

— ראייה מדיני הברכות לצורך בכוונה למצוה המסוימת
— איסור עשיית מלאכה בשעת ברכה
— הפסק לברכות ברקים ורעמים
— עניינת ברוך הוא וברוך שמו בברכות המשלימות מניין מאה ברכות
— צירוף שמיעת הברכה ועניינת אמן להשלמת מניין מאה ברכות

כללי ספק ברכות

— אם הכלל ספק ברכות להקל נאמר גם כנגד הכרעת האר"ז"ל
— גם בספק בגוף המצוה אין לברך בניגוד למנהג ההלכתי המקובל
— מחלוקת אם מברכים כשהספק הוא בעצם קיום המצוה ולא בחיוב הברכה
— מחלוקת הראשונים אם העושה מצוה מחמת ספק דאורייתא מברך עליה
— החילוק בין ספק במצוה שאין עליה חזקת חיוב לספק אם יצא במצוה שחיובה ודאי
— אפשרויות ההנהגה במקום ספק ברכה
— ההרור הברכה במקום ספק ברכה

נזכר באמצע הברכה

— אמירת "למדני חוקיך" כשנזכר באמצע הברכה
— החילוק בין הזכרת שם שמים לבטלה לברכה לבטלה
— הפסקת הברכה קודם סיומה למניעת ברכה לבטלה
— אמירת פסוקים או השלמת הברכה כשנזכר באמצע ברכה מסופקת

שם ומלכות

— הזכרת שם שמים בלשון לעז
— נוסח הברכה בלא שם ומלכות במקום ספק
— שימוש בכינוי "אדושם" בנוסח הברכה
— אמירת נוסח הברכה בהשמטת מלכות בלבד

יב ד יב שכא
ו ג יז קלד
ו ה כג קמח
ח ד יט רלז
יג ב ח שלח
יג ב ח שלט
ו א י קיב
יב א ב שיח
יב א ב שיח
יב א ב שיח
יב א ב שיח
יב א א שט
מא א ד תשלג
מא א ד תשלג
לז ח יח השיב
לז ח יח השיב
לז ח יח השיב
מא א ד תשלד
יב ד טז שכג
יב ד יז שכג
יב ד יט שכד
יב ד כא שכד

— הנחת תפילין דרבינו תם בלא נוסח
ברכה כלל

ברכות השחר

— הנחת תפילין בעת ברכת עומר
ישראל בתפארה
— ברכת הנותן ליעף כח אף שאינה
נזכרת בתלמוד
— יסוד המנהג לברך על פי כתבי
האריז"ל
— ברכת מלביש ערומים על לבישת
בגד חדש

ברכות התורה

— קדימת ברכות התורה להנחת תפילין
— ברכות התורה בישיבה או בעמידה
והשלכות דין העמידה בברכת המצוות

ברכת המצוות

א גדר הברכה

— הברכה כמגלה שהמעשה נעשה לשם
קיום המצוה
— אם ברכת המצוה מועילה במקום
כוונה מפורשת לצאת ידי חובה
— הברכה כהכנת המחשבה לעשיית
המצוה
— שיטת בני מערבא לברך בסיום
המצוה
— החילוק בין מצוות שאי אפשר
להיפטר מהן למצוות התלויות ברצון
האדם
— מקורות גדר הברכה מן הבבלי,
הירושלמי, הפסיקתא והזוהר
— אין לברך על תפילין דרבינו תם כדי
לפטור מצוה עיקרית שתתקיים רק
לאחר מכן
— ברכה על מנהג שאינו מחייב את כלל
ישראל

א עמידה

— ההבחנה בין מצוות שיש להן גמר
לבין מצוות מתמשכות
— אם ברכת המצוות מעונה תמיד
עמידה

— יסוד חיוב העמידה בברכת המצוות
לעומת ברכות הנהנין
— ברכת מצוה הנעשית בישיבה או
בעמידה בהתאם לאופן קיומה
— הכלל שמצוה שאין בה הנאה, ברכתה
בעמידה
— טעם האפשרות לברך בישיבה והיחס
לכלל שברכת המצוות בעמידה
— שש המצוות שברכתן בעמידה והסימן
להן

ברכת התפילין

א ברכה לאחר הפסק או חליצה

— אם חוזר לברך לאחר יציאה מבית
הכיסא
— חזרה להניח תפילין לתפילה נוספת,
אם צריך לברך מחדש
— ברכה כשחוזר ומניח את התפילין
לאחר טעות
— ברכה כשחוזר ומניחן לאחר היסח
הדעת ביום הברית
— ברכה לאחר שהפסיק מלימודו
— אם יש אופן שאינו חוזר ומברך כלל
— לבן אשכנז, אם חוזר ומברך שתי
ברכות
— אמירת פרשיות בלבד אינה נחשבת
הפסק ארוך לעניין הברכה
— חלץ את התפילין בטעות קודם
שנודע לו, אם חוזר ומברך
— פטור מברכה כשחוזר ומניח מיד
לאחר התיקון
— חלץ תפילין לצורך סעודת קבע, אם
צריך לברך כשחוזר ומניחן

א טעות והחלפה בין רש"י לרבינו תם

— חשש ברכה לבטלה כשהניח תחילה
בטעות תפילין דרבינו תם
— ברכה על תפילין דרש"י לאחר
תפילה בטעות בתפילין דרבינו תם
— נזכר מיד לאחר ההנחה, אם חוזר
ומברך על תפילין דרש"י
— נזכר באמצע הברכה על תפילין
דרבינו תם
— ברכה כשחוזר ומניח שני זוגות
לאחר שנתחלפו תפילין של יד ושל ראש

א כשיש רק אחת מן התפילין

- מספר הברכות על תפילין של ראש כשאין לו תפילין של יד
- נוסח הברכה כשיש לו רק תפילין של יד
- נוסח הברכה כשיש לו רק תפילין של ראש

א נוסח הברכה וגדריה

- ברכה על עשיית תפילין בבבלי ובירושלמי
- השפעת גדר המצוה על נוסח הברכה בתפילין של ראש ושל יד
- טעם הנוסח "להניח תפילין" ולא "לקשור תפילין"
- אם כשחזור ומברך מברך רק "להניח תפילין"
- מי שאינו רגיל להניח תפילין דרבינו תם, אם מברך רק ברכה "להניח"
- מי שאינו רגיל להניח תפילין דרבינו תם, חייב הברכה על תפילין דרש"י לאחר מכן

א ספק ברכה וכשרות התפילין

- דין הברכות על תפילין שנמצאו פסולות למפרע
- ברכה על תפילין בבין השמשות
- חשש ברכה לבטלה בתפילין שאולות שאינן מתאימות למידת ראשו
- יציאה מספק הברכה על ידי שמיעתה מאדם אחר
- כשאין ממי לשמוע ברכה, מחלוקת אם יברך בעצמו

ברכת כהנים**א דינים כלליים**

- הגדרת נשיאת כפים כעבודה
- השארת נוסח ברכת כהנים בסידורים אף במקום שאין נושאים כפיים
- מקומה של נשיאת כפים לאחר עבודת הקרבנות
- עמידת הכהנים בלא הישענות

א הקשבה והפסק

- איסור היסח הדעת בשעת ברכת כהנים

— איסור אמירת פסוקים בשעת הברכה

- 1 ח ל קסט
- 1 ח ל קסט
- 1 ח ל קסט
- 1 ח ל קסט
- 1 ח ל קסט

— עניית אמן על ברכת כהנים באמצע שמונה עשרה

- איסור לימוד, תפילה או עיון בספר בשעת הברכה
- עיסוק בדבר אחר בשעת הברכה כביטול ההאזנה לברכת ה'

א זמנים מיוחדים

- אם כהן שקיבל שבת ראשי לישא כפיו במנחה של תענית ציבור
- נשיאת כפים בנעילה שהסתיימה לאחר השקיעה
- נשיאת כפים כשהתפילה נמשכת אל תוך הלילה

א מנהגי קהילות

- טעם המנהג לישא כפים ביו"ט בחוץ לארץ
- טעם חילוק המנהגים בין ארץ ישראל לחוץ לארץ בנשיאת כפים
- מנהג אשכנז לישא כפיים רק ביום טוב
- מנהג נשיאת כפים בכל יום
- הציפייה לשוב ולישא כפיים בכל יום
- הקשר בין השמחה בארץ ישראל למנהג נשיאת כפים בה
- טעמי חילוקי המנהגים בין המקומות

— חילוקי מנהגים בין הקהילות בנשיאת כפים בחוץ לארץ

- אם רשאים לשנות מנהג קבוע
- זמני נשיאת כפים בערי הגליל
- מנהג בני עיר אחרת המתפללים במניין לעצמם
- שמירת מנהג הקהילה לאחר מעבר למקום אחר

א עמידת הציבור

- אופן עמידת הציבור בשעת הברכה

כה ב ה תקסד

כה ב ה תקסד

כה ב ה תקסד

א א ב ה

א א ד ז

א א ה ט

לז א א חש

לז ב ו חשז

לז ב ו חשז

כ ו יט חפג

כא א ג תצה

כח א א תר

לז א א חש

לז ו טו חשי

ו ח ל קסה

ו ח ל קסו

ו ח לב קסז

ו ט לד קעד

ו ח לג קסז

— ברכת שהחיינו בימי ספירת העומר

יט ב ז תסג

בתי התפילין

א | החלפת הבתים

— החלפת בתים בין תפילין דרש"י

לה א א תרפ

— לתפילין דרבנינו תם

— החלפת בתים ישנים בחדשים

לה א א תרפב

— תוקף תנאי לעניין החלפת הבתים

לה ו טז תרפח

א | הפרשיות בתוך הבתים

— יציאת הפרשיות לחלל התיתורא

ל ג טז תרמא

— ייחוד מחדש של כל בית לאחר

לה י כב תרצא

— שנתבררה טעות בסידור הפרשיות

— בית של יד שנמצא בלא פרשיות ואין

לו א ג תרצח

— ידוע לאיזו שיטה הוא שייך

א | מבנה, שיעור ועשייה

— שיעור הגודל המרבי של בתי

ה ו כט פה

— התפילין

— העדפת בתים קטנים כדי שיונחו

ה ו כט פו

— במקומם כראוי

— מחלוקת הראשונים והפוסקים

ה ו ל פו

— בשיעור גודל הבתים

— אם יש שיעור מזערי לבתים או שהם

ה ו ל פז

— כשרים אף בפחות מאצבע

— אם שיעור שתי אצבעות כולל את

ה ו ל פז

— התיתורא והמעברתא

— חיוב עיבוד בתי התפילין לשמה

יד כא סט שפח

— השיעור הראוי לגודל הבתים

ל ו כט תרמו

— שיעור התיתורא

ל ו כט תרמז

— דין תפילין גדולות במיוחד

ל ו כט תרמח

— דין תפילין קטנות במיוחד

ל ו כט תרמח

— שיעור גובה הבתים

ל ו כט תרמח

דברים שבכתב

א | גדר האיסור

— אם האיסור שייך באמירת תיבה אחת

ח ח לג רמח

— בעל פה

— כיסוי הפנים בטלית כדי למנוע

— היסח הדעת

— עצימת עיניים בשעת הברכה

— אם הציבור חייב בעמידה

ו ח לג קסז

ו ח לג קסז

ו ח לג קסח

א | עת רצון

— מעלת שעת נשיאת כפים

ו ח לג קסט

— נשיאת כפים לעורר רחמים בשעת

ו ח לג קסט

— צרה

— אמירת "רבונו של עולם" בשעת

כו ג כב תקעח

— נשיאת כפים בעקבות חלום

א | קבלת הברכה

— אם חייב ללכת למקום שבו נושאים

ו ח לג קסח

— כפיים

— אם יש מצוה על ישראל לקבל את

ו ח לג קסח

— הברכה

— אפשרות להתנות בקבלת הברכה

ו ח לג קסח

— הבאת ילדים לשמיעת ברכת כהנים

ו ח לג קסח

— חיוב נשים בקבלת ברכת כהנים

ו ח לג קסח

— טעם שלא תיקנו ברכה על קבלת

ו ח לג קסח

— ברכת כהנים

— ישראל כמסייע לקיום מצוות הכהן

ו ח לג קסח

— קבלת הברכה בעיקר המצוה

ו ח לג קסח

— אם צריך לשמוע את מלוא נוסח

ו ח לג קסט

— הברכה

— אם בימה או עמוד נחשבים הפסק בין

ו ח לג קע

— הכהנים לציבור

— אם נדרשת עמידה ממש כנגד פני

ו ח לג קע

— הכהנים

— התקרבות הציבור למקום הכהנים

ו ח לג קע

— לצורך קבלת הברכה

ברכת שהחיינו

— ברכת שהחיינו במקום ספק

יט ב ו תס

— סדר הקדימה בין שהחיינו לברכת

יט ב ז תסא

— המצוה על בגד חדש

— ברכת שהחיינו בצומות שאינם ימי

יט ב ז תסב

— בין המצרים

— ברכת שהחיינו על תפילין או בגד

יט ב ז תסב

— חדש בימי בין המצרים

דיבור

— שיחת חולין, מן התורה, מדרבנן או ממידת חסידות	כז ג יז תקצ
— שיחת חולין בבית המרחץ ובמקומות שאסור לדבר בהם דברי תורה	כז ג יז תקצד
— איסור שמיעת שיחת חולין	כז ג יז תקצה
— גדר שיחת חולין ודברים בטלים	כז ג יז תקצה
— מעלת מיעוט הדיבור	כז ג יז תקצו
— קדושת פיו של תלמיד חכם ככלי שרת	כז ג יז תקצו
— שיחה מועטת לצורך יישוב הדעת ומנוחת הנפש	כז ג יז תקצו

הבדלה

— שמיעת הבדלה על תנאי	ו ג יח קלו
— כיסוי הפת בשעת הבדלה	לא ג ח תרנו

הגרי"א

I הכרעת ההלכה

— דעת הגר"א בהכרעת מחלוקת רש"י ורבינו תם בסדר פרשיות התפילין	י א א רעה
— מעם שאין לחשוש דווקא לשיטת רבינו תם מבין מחלוקות רבות בהלכות תפילין	י א א רעה
— דמיון מחלוקת רש"י ורבינו תם למחלוקת בית הלל ובית שמאי לאחר ההכרעה	י א א רפא
— היחס בין הכרעת ההלכה לדברי הקבלה בעניין תפילין דרבינו תם	י א א רפא
— כוחה של הכרעת ההלכה גם במקום שיש מעמים על פי הסוד	י א א רפא

I קבלה וכתבי האריז"ל

— שיטת הגר"א בדבר מקור כתבי האריז"ל	ו א י קיג
— פירוש הגר"א לדברי הוזהר בעניין תפילין דרבינו תם	י א א רעט
— הערכת הגר"א לזוהר ולספרי הקבלה	י א א רפב
— יחס הגר"א לקדושת האר"י ולכתביו אף שחלק עליו בהלכה	י א א רפב

— גדר איסור אמירת דברים שבכתב בעל פה
 — גדר האיסור באמירת פסוק שלם בעל פה
 — טעמי האיסור באמירת דברים שבכתב בעל פה
 — אם האיסור מן התורה או מדרבנן

— אם האיסור נוהג גם בנביאים ובכתובים

I הוצאת אחרים ידי חובה

— גדר האיסור בקריאת התורה בציבור
 — החילוק בין אמירה לעצמו להוצאת אחרים ידי חובה
 — אמירה בעל פה כשמוציא אחרים ידי חובה
 — קידוש בעל פה כשמוציא אחרים ידי חובה

I היתרים

— היתר אמירת פסוקים השגורים בפיו
 — אמירת פסוקים בעל פה לשם שינון
 — היתר אמירת פסוקים בעל פה מדין עת לעשות לה'
 — גדר ההיתר בדבר השגור בפי הכל

— היתר קריאה מתוך ספרים מודפסים מדין עת לעשות לה'
 — אם די בכך שהדברים שגורים בפי הקורא עצמו

I ספר מודפס

— דפוס לייזר וכדומה, אם נחשב כתיבה
 — מעמד ספר מודפס לעניין אמירת דברים שבכתב
 — קריאה מתוך חומש מודפס במקום ספר כתוב
 — קריאת ההפטרות מתוך ספר מודפס

I תפילה

— אמירת פסוקים בעל פה במסגרת התפילה
 — אמירת ויכולו בעל פה
 — אמירת נוסח הקדושה בעל פה

הוגה את השם באותיותיו

— זחירות בהגיית שם הוי"ה בנוסח לשם יחוד	ו ג יט קמא
— אם האיסור הוא בקריאת השם ככתבו או בעצם הזכרת אותיותיו	ו ג יט קמב
— אם האיסור נוהג גם בהזכרת שתי האותיות הראשונות בלבד	ו ג יט קמב
— דרכים לאמירת אותיות השם בלי להיכשל באיסור	ו ג יט קמג

הוצאות מצוה

— שיעור ההוצאה שחייב להוציא לצורך רכישת תפילין	כח ב ה תרד
— התבטלות ממלאכה לצורך המצוה כשמחמתה יצטרך לחזור על הפתחים	כח ב ו תרד
— החילוק בין תפילין לנר שבת, נר חנוכה וארבע כוסות לעניין חזרה על הפתחים	כח ב ט תרו

הוצאת לעז

— אם החמרה במקום מחלוקת הפוסקים נחשבת הוצאת לעז	ד ד י נט
— אם חשש הוצאת לעז על הראשונים שייך רק בענייני אישות או גם בשאר דינים	ד ד י נט
— שינוי מנהג קדום וחשש הוצאת לעז	ד ד י נט
— שינוי הנהגה הלכתית אינו נחשב הוצאת לעז כשיסודו במחלוקת הפוסקים	ז ח יג רה

הושענא רבה

— אמירת הושענות לאחר ההלל ולפני מוסף במנהג החסידים	יא א א רצב
— זמן חביטת הערבה	יא א א שמו
— אם חביטת הערבה קודמת לקדיש התקבל או לאחרי	יא א א שמו
— לשיטת הא"י, חביטת הערבות לאחר סיום קדיש התקבל	יא א א שמו
— לשיטת הא"י, נטילת הערבות רק לאחר קדיש התקבל	יא א א שמו

— מנהג חצרות חסידים רבות לחבוט את הערבות בהגיע החזן ל"דאמירן בעלמא" שבקדיש

— מנהגי חצרות החסידים בזמני נטילת הערבות וחביטתן

— נטילת הערבות כבר בעת אמירת "תענה אמונים" שבהושענות

הלל

— אמירת הלל בעל פה	ח ח לר רנד
— אמירת הלל בבית הכנסת בליל פסח	יא א א רצג
— הטעם על פי הקבלה לאמירת הלל גמור בליל פסח	יא א א רצג

הפטרה

— מנהג שכל אחד קורא את ההפטרה לעצמו מתוך ספר	יא א א שב
— החילוק בין שמיעת הפטרה מנביא הכתוב על קלף לקריאתה מתוך חומש	יא א א שג

הפסק בתפילין

א בין רש"י לרבינו תם

— יציאה לבית הכיסא כהפסק לעניין הנחת תפילין	ו ח כז קסא
— שהייה מועטת בתפילין דרבינו תם קודם חליצתן	יג א ב שכו וכן לו ז יא תשח
— הנחת תפילין דרש"י מיד כשזכר בטעות קודם התפילה	לו א ג תשג
— נזכר בטעות רק לאחר התפילה	לו א ג תשה

— נזכר לאחר אמירת פרשיות אחדות קודם שהתחיל שמונה עשרה

א בין של יד לשל ראש

— הנחת תפילין דרבינו תם בין הנחת תפילין של יד לשל ראש	ח ז לז צ
— הימנעות מהפסק אפילו לצורך נתינת שלום לרבו בין של יד לשל ראש	יג ב ג של
— ענייית י"ג מידות עם הציבור בין תפילין של יד לתפילין של ראש	יג ב ז שלו
— ענייית מודים דרבנן בין תפילין של יד לתפילין של ראש	יג ב ז שלו

— עניית דברים שבקדושה בין תפילין של יד לשל ראש למי שיוצא בברכת אדם אחר

— איסור הפסק בין תפילין של יד לשל ראש אף בתפילין דרבינו תם

א התפילה כהפסק

— אם התפילה נחשבת הפסק בין הברכה להנחת תפילין דרבינו תם

— אם התפילה שבין שתי ההנחות נחשבת הפסק לעניין הברכה

— דברים הנחשבים עדיין מצורכי התפילה ואינם הפסק

— הפסק בדברים שאינם מצורכי התפילה לאחריה מחייב ברכה מחדש לכל הדעות

זוהר

א הכרעה בהלכה

— כוח הזוהר להכריע כשהתלמוד אינו מכריע או כשהפוסקים חלוקים

— מחלוקת הבית יוסף והרמ"א במעמד הזוהר כנגד הפוסקים

— אין לדחות דברי הגמרא מפני דברי הזוהר

— הברעת ההלכה במחלוקת רבי יהודה ורשב"י מול משמעות דברי הזוהר

— כשנחלק רשב"י בתלמוד עם חכמים אין הזוהר מכריע את ההלכה כמותו

— כוח הזוהר להכריע כאשר גם על פי הנגלה יש מקום לשתי הדעות

— משקל דברי הזוהר מול מסקנת התלמוד

א לימוד הזוהר

— אזהרה ללומדי זוהר בלא הטהרה הראויה

— הגיית שם הוי"ה בלימוד הזוהר והתיקונים

א עריכת הזוהר ומסירתו

— החילוק בין ספר הזוהר לכתבי האריז"ל לעניין פסיקת הלכה

— הדעות בדבר עריכת ספר הזוהר והוספות שנכנסו בו

— הקשר בין רשב"י לעריכת ספר הזוהר

זכירת יציאת מצרים

א בפרשיות התפילין

— זכירת יציאת מצרים בטעמי מצוות שונות

— הזכרת יציאת מצרים בפרשת ויהי כי יביאך

— הזכרת יציאת מצרים בפרשת קדש

א בקריאת שמע

— היחס בין זכירת יציאת מצרים לקריאת שמע

— עיקר חיוב אמירת פרשת ויאמר משום זכירת יציאת מצרים

— קיום זכירת יציאת מצרים גם בפסוקים אחרים

— הזכרת יציאת מצרים בתוך זמן קריאת שמע

א גדר זמן המצוה

— אם זכירת יציאת מצרים נמנית כמצוה בפני עצמה

— זמן קיום המצוה

— חיוב הזכרת יציאת מצרים בלילות

— פטור נשים אף שזמן המצוה נמשך כל היום או הלילה

זקן

א גידול הזקן

— היתר קיצוץ השפם המפריע לאכילה גם למקפידים בגידול הזקן

— זהירות האר"י שלא לעקור אפילו שערות בודדות מן הזקן

— חומרת גילוח הזקן בזוהר ובדברי האר"י

— גידול הזקן כהנהגת קדושה והיבדלות מדרכי הגויים

א גילוח והשחתה

— איסור גילוח הזקן משום חיקוי דרכי הגויים

— איסור השחתת הזקן גם שלא בתער לדעת רבים מן הפוסקים

— מחלוקת אם גילוח במספריים מותר לבתחילה או אסור משום השחתה

— לימוד זכות על מנהג גילוח הזקן בחלק מקהילות אשכנז

חול המועד

א מנהגי הנחת תפילין

— מנהגי הקהילות בהנחה בחול המועד

- טז א ב תיג
- טז א ג תיד
- טז א ג תיד
- טז א ג תיד
- טז א ג תיד
- טז ב ה חטו
- טז ג ו תיז
- טז ג ו תיז
- טז ג ז תיח
- י"א א א רפט

— בית כנסת שיש בו מניחים ושאינם מניחים

— ברכה בקול, בחשאי או הימנעות מברכה

— זמן החליצה בחול המועד

— מנהג ארץ ישראל שלא להניח בחול המועד

— בן חוץ לארץ המבקר בארץ ישראל

— בן חוץ לארץ שקובע דירתו בארץ ישראל

— הנחה בצנעה ובלא ברכה בארץ ישראל

— מנהג החסידים שלא להניח בחול המועד

א עיקר הדין בהנחת תפילין

— טעמי השיטות אם חול המועד נחשב "אות"

— מחלוקת אם חול המועד חייב בתפילין

— הנחה בתנאי כדי לצאת ידי כל השיטות

— הכרעת השולחן ערוך שלא להניח בחול המועד

— נער שנעשה בר מצוה בחול המועד לעניין תפילין

חומרא

א גבולות החומרא

— אין להחמיר כשהחומרה כרוכה בצער, באיסור או בפגיעה בדרך התורה

— טרחת שאין בה גדר מצוה עלולה להיחשב מעשה הדיוט

— אין חיוב להחמיר כשהחומרה כרוכה בהפסד ממון

— אין להחמיר כשהחומרה עלולה לגרום צער לאחרים

א גדר החומרא

— גדר הכלל "כל הפטור מן הדבר ועושהו נקרא הדיוט"

— מקומות בש"ס ובפוסקים שבהם שיבחו את המחמיר על עצמו

— חומרות שנמסרו לבעל נפש

— המחמיר בלא טעם ענייני נקרא הדיוט אף בשכונתו לשם שמים

— חומרה ראויה כשיש בה זריזות או מעלה אף לדעת המיקל

— חומרה הנעשית כסייג מאיסור או כהידור מצוה אינה בכלל מעשה הדיוט

— אי תחולת הכלל "הפטור מן הדבר ועושהו נקרא הדיוט" במצוות שבין אדם לחבירו

א הוראה למעשה

— החמרה לעצמו לצד הוראת היתר לאחרים

— המחמיר כשיטה שלא נפסקה להלכה אינו נקרא הדיוט כשיש טעם לחומרתו

— אין להחמיר לעצמו ולהורות להקל לאחרים במקום ספק בהלכה

חוץ לארץ

א בן חוץ לארץ

— דינו של בן חוץ לארץ המבקר בארץ ישראל

— דינו של בן חוץ לארץ שקובע את דירתו בארץ ישראל

— הנחת תפילין בצנעה ובלא ברכה בעת שהותו בארץ ישראל

א מנהגי חוץ לארץ

— המשך מנהג בן ארץ ישראל לשאת כפיים בחוץ לארץ

— חילוקי מנהגים בין הקהילות בנשיאת כפים בחוץ לארץ

חזרת הש"ץ

א גדר החזרה

— שמיעת החזרה כעונה וכמתפלל בעצמו והשלכת גדר זה על דין עמידה

— מעלת חזרת הש"ץ על תפילת הלחש

— שלמות הייחוד באמצעות תפילת הלחש וחזרת הש"ץ

ז א ג קפט

ז א ג קפט

ז א ג קצ

ז א ג קצב

ז א ג קצב

ז א ג קצנ

ז א ג קצה

ז א ג קפט

ז א ג קצב

ז א ג קצה

טז ג ו תיז

טז ג ו תיז

טז ג ז תיח

ו ח לא קסו

ו ח לא קסו

ו ח כג קמו

ו ח כג קמו

ו ח כו קסא

— אם החזרה דינה ככרחה שחייבים

לצאת בה

— החזרה כתקנת הציבור ולא ככרחה

אישית

— חיוב ההקשבה על כל יחיד אף כשיש

עשרה מאזינים

— ביטול חזרת הש"ץ אינו ראוי אלא

במקום הכרח

א הפסק בין לחש לחזרה

— אם הנחת תפילין במהלך החזרה

נחשבת הפסק

— איסור אמירת פיוטים קודם חזרת

הש"ץ

— איסור הפסק בין תפילת הלחש

לחזרת הש"ץ

א חובת ההקשבה

אופן ההקשבה

— הקשר בין חובת שמיעת החזרה לדין

עמידה

— המשך ההאזנה גם כשהפסיד את

תחילת החזרה

— מנהג ההקשבה בעיניים עצומות

— מעלת המעקב אחר תפילת הש"ץ

מתוך הסיידור

עיסוקים אחרים

— חליצת תפילין והנחתה כהסחת הדעת

מן החזרה

— איסור ללמוד בזמן החזרה במקום

להאזין לה

— איסור עיסוק אחר בזמן החזרה

— איסור גביית צדקה בזמן החזרה

— איסור לעסוק אפילו בהרהור

במקום לשמוע את החזרה

— היתר להשיב לשאלה דחופה בשעת

החזרה

— הנחת תפילין בשעת החזרה כפוגעת

בכוונה הראויה

— הראוי להימנע מעיסוקים אחרים

בזמן החזרה

— לימוד זכות על לימוד תורה בשעת

החזרה

— פטור מעניית אמן למי שעוסק במצוה

אחרת

חלום

א הטבת חלום

— אמירת "רבנונו של עולם" בשעת

ברכת כהנים

— ברכת כהנים כאמצעי להטבת חלום

— הטבת חלום בשבת

— תענית חלום בפורים

— בזמננו אין לחשוש לרוב החלומות

שמקורם בהרהורי היום

— חיוזק לבטוח בה' ולא לחשוש מחלום

רע

א חלום בהלכה

— משקל דברי חלום בבירור ההלכה

— חלם שנדר להניח תפילין דרבינו

הם, אם מועילה התרת נדרים

חליצת התפילין

א בפני ספר תורה וארון הקודש

— חליצת תפילין כשהספר תורה עדיין

מחוץ להיכל

— חליצת תפילין של יד בפני ספר

תורה

— חליצת תפילין של ראש בפני ספר

תורה

— חליצת תפילין בפני ארון הקודש

א ברכת החליצה

— אם ברכת החליצה לבני מערבא

עניינה שמירת מצוות התפילין או

שמירת התפילין בכיסן

— הקשר בין ברכת החליצה לאיסור

תפילין בלילה

— יסוד ברכת בני מערבא על חליצת

תפילין

— חליצה על דעת שלא להחזירין מיד

מחייבת ברכה חדשה אם נמלך להחזירין

א זמן החליצה

— היסח הדעת בעת חליצת התפילין

בשעת חזרת הש"ץ

— אף המתפלל ביחידות לא יחלוץ

תפילין קודם סיום סדר התפילה

— אם יש להמתין בחליצה עד לאחר

קדיש יתום

— השארתן עד "על כן נקוה לך"

— אף יחיד אינו חולץ קודם סיום התפילה

— טעם השארתן עד לאחר עלינו

— חליצה מוקדמת כדי להשאיל את התפילין לאחר

— מקור המנהג לחלוץ באמירת "לשמור חוקך"

— אם הצורך בגוף נקי מצדיק חליצה מוקדמת

— אין למהר בחליצה כדי שלא ייראו התפילין כמשא

— היתר למהר בחליצת תפילין דרש"י כדי להניח מיד תפילין דרבינו תם

— חליצת תפילין קודם קריאת המגילה

— חליצת תפילין קודם תפילת מוסף בראש חודש

— קיפול התפילין קודם תפילת מוסף או לאחריה

— חיוב חליצת התפילין קודם סעודת קבע

א סדר החליצה

— גלגול הרצועות לאחר החליצה בישיבה

— חליצת תפילין דרש"י ביד ימין לצורך הנחת תפילין דרבינו תם

— אין להסיר את כל כריכות הזרוע קודם חליצת תפילין של ראש

— הסרת כריכות האצבע וחלק מכריכות הזרוע קודם חליצת תפילין של ראש על פי הקבלה

— הימנעות מהפסק בין חליצת תפילין של ראש לחליצת תפילין של יד

— חליצת של ראש תחילה כדי לחזור ולהניח בסדר הראוי

ח חנוכה

א בערב שבת

— הדליק נר חנוכה מבעוד יום ונוכח שלא הניח תפילין דרבינו תם

— הנחת תפילין דרבינו תם לאחר הדלקת נר חנוכה בערב שבת

— אם הדלקת נר חנוכה מבעוד יום נחשבת לקבלת שבת

— תפילת מנחה לאחר הדלקת נר

כא ז כה תקיד

חנוכה בערב שבת

— סדר תפילת מנחה והדלקת נר חנוכה בערב שבת

כד ב ה תקנא

א נר חנוכה

— הוספת נרות לאחר קיום עיקר

ו ג יח קלה

המצוה

— הדלקה בשטח הסמוך לפתח גם בזמן

יא א א רצד

הזה

— במחלוקת אם עדיף להדליק בחלון

יא א א רצה

או בפתח הבית

— יסוד המנהג להדליק בתוך הבית על

יא א א רצה

פי הקבלה

— נוסח הברכה "להדליק נר חנוכה"

יא א א רצה

על פי מנהג האר"י

— הושטת היד לימין או לשמאל בסדר

לב א א תרסא

ההדלקה

חצי שיעור

— אם מברכים על קיום חלקי של מצוה

ו ב יא קכו

— מחלוקת הפוסקים אם יש קיום מצוה

ו ב יא קכו

בפחות משיעורה

חציצה בתפילין

א בין הגוף לתפילין

— מחלוקת הראשונים אם חציצה

ה ג כ עה

פוסלת בתפילין של ראש

— אם הנחה באוויר מועילה או שיש בה

ה ג כ עו

משום חציצה

— אם הנחה על גבי בגד אסורה מדין

ה ג כ עו

חציצה או מדין "לך לאות ולא לאחרים לאות"

— אם התיתורא והמעברתא נחשבות מין

ה ג כ עו

במינו לעניין חציצה

— אם מין במינו חוצץ במקום

ה ג כ עו

שהתפילין צריכות להיות מונחות על הגוף ממש

— אם דין מיעוט שאינו מקפיד ואינו

ה ג כב עז

חוצץ נאמר גם בתפילין

— חציצה בדבר לח במקום הנחת

ה ג כב עז

התפילין

— ממשות של צבע שחור מתחת

ל ה כה תרמה

לתיתורא

א ברצועות

ו ה כד קנא

ו ה כד קנב

ו ה כד קנב

ו ה כד קנג

ו ה כד קנג

ו ה כו קנה

ו יב מז קפד

ו יב מח קפד

כב ב ה תקנז

כג א ב תקט

כג ד יז תקלב

מא א א תשלא

ו ט לד קעו

ו יב מט קפד

ו יג נ קפד

ו יג נ קפה

יג ב ג של

לז יב כה תשטו

טעמי המצוות

אם טעם המצוה מעכב את קיום המצוה	ו ג יט קמ
אם במצוות שמעמן מפורש בתורה הכוונה לטעם היא חלק מעצם קיום המצוה	ו ג יט קמא
חיוב העיון וההתבוננות בטעמי המצוות	ו ג יט קמא

יוהרא

גדר יוהרא	
חשש יוהרא בשינוי המנהג לעיני חבריות	ו ט לד קעב
יסוד דין יוהרא בסוגיות הש"ס והחילוק בינו לגסות הרוח	ז א ד קצה
אין לנהוג חומרה באופן המבייש את מי שאינו נוהג בה	ז א ד קצו
איסור הגאווה מן התורה ומקורותיו בראשונים	ז א ד קצו
בדבר שיש בו צער אין חשש יוהרא	ז א ד קצו
דוגמאות לחשש יוהרא, השתחוויה יתירה, תפילה מאחורי רבו, אמירת "התכבדו מכובדים", ציצית לנשים, אחיות הציצית בקריאת שמע, ברכת אירוסין לחתן והידורים בהגבלת ספר תורה	ז א ד קצו
מעשה של שב ואל תעשה שאינו נראה כיוהרא במקרים מסוימים	ז א ד קצו
אם יש מקום לנדות את הנוהג כיוהרא	ז ב ה קצו
החילוק בין התגברות על לעג חבריות להנהגה שיש בה חשש יוהרא	ז ג ז רא
החילוק בין חשש יוהרא לחשד ולמראית העין	ז ד ח רב
יוהרא שייכת בפרהסיא ולא בצנעה	כד ה י תקנח
חסידות והידור	
שינוי מן המנהג בפרהסיא מותר רק למוחזק בחסידות	ו ט לד קעג
אימתי אין לחשוש ליוהרא בהנהגה על פי הקבלה	ו ט לד קעו
גדר מי שמוחזק ומפורסם בחסידות ורשאי לנהוג חומרה הניכרת לרבים	ז א ב קפח
אדם חשוב הנוהג דברי חסידות בפני רבים	ז א ב קפט

— אם מין במינו חוצץ ברצועות

ה א ח סט

— החילוק בין הרצועה המשמשת

ה ג כ עז

לקשירה לשאר הכריכות לעניין חציצה

— חציצה ברצועות המקיפות את הראש והזרוע

ה ג כ עז

— ענידת שעון בשעת הנחת תפילין

ה ג כ עז

לעניין חציצה

— חשש חציצה כשהרצועה מונחת תחת התפילין

ה ח מב צא

| בשני זוגות

— חציצה ברצועות בעת הנחת שני

ה א ח סט

זוגות

— אם מגע תיתורא של זוג אחד

ה ג כ עה

במעברתא של הזוג השני נחשב חציצה

— אם תיתורא של רבינו תם המונחת על

ה ג כ עה

מעברתא של רש"י חוצצת

— דיני חציצה בהנחת תפילין דרש"י

ה ג כ עה

ורבינו תם זה על גבי זה

טלית

| ברכה וחזרה ללבישה

— אם צריך לעמוד כשחוזר ומתעטף

ו ט לד קעב

— ברכה כשחוזר ומתעטף לכבוד

כט א ד תרכח

חברית

— ברכה על טלית שאולה בשעת חברית

כט א ד תרכח

— פשיטת הטלית וחזרה ללבישה לאחר

כט א ד תרכח

חברית

| כיסוי ושמירת התפילין

— כיסוי תפילין של ראש בטלית

ח ג יב רכח

— הטלית כשמירה על התפילין

לב א א תרסג

— הנחת הטלית על התפילין שבתוך

לב א א תרסג

הכיס

| סדר הלבישה והקדימה

— קדימת הטלית לתפילין והשאתה

ו יד נא קפה

עד לאחר חליצתן

— השאתה הטלית עד לאחר חליצת

ח ג יב רכט

התפילין

— סדר לבישת הטלית והסרתה ביחס

כד ד ט תקנח

להנחת התפילין ולחליצתן

— שיעור טלית קטן החייב בציצית

כח ח כז תרכג

לעניין קדימת קניית תפילין דרבינו תם

— אף המפורסם בחסידות אינו מוסיף
מעשה שאין בו עניין מצוה
— היחס בין פרישות וחומרות לכלל
שהפטור מן הדבר ועושהו נקרא הדיוט
— הנוהג בפרישות בשאר מעשיו ראוי
להחמיר במקום שאחרים נראים
כיוהרים
— עשייה לשם ייפוי המצוה אינה בכלל
חומרה או יוהרא
— הידור מצוה אינו בכלל חשש יוהרא

— החילוק בין חומרה מחמת ספק
לקיום המצוה על פי הקבלה

א | כשיש מנהג להחמיר

— כשאחרים נוהגים באותה חומרה אין
בה מראית יוהרא
— קיומן במקום שנהגו שלא ליתנן וחשש
יוהרא
— התפשטות המנהג מבטלת את חשש
היוהרא
— במקום שרבים נוהגים כך אין חשש
יוהרא

א | פרהסיה וצנעה

— הצנעה הנהגות חסידות גם למי
שמפורסם בחסידותו
— אם דין הפטור מן הדבר תלוי
בפרסום המעשה או נוהג אף בצנעה
— חומרה בפני רבו או בפני גדולים
ממנו עלולה להיראות כחולקת עליהם
— חשש יוהרא בחומרה הנוהגת בביתו
או שלא בפני רבים
— יוהרא שייכת בעיקר במעשה הניכר
לרבים

יום טוב

— טעם המנהג לישא כפים ביום טוב
בחזון לארץ
— הנחת תפילין במנחה של ערב יום
טוב
— תענית חלום ביום טוב

ירושלמי

— העדויות לקיומו של תלמוד ירושלמי
על סדר קדשים

— עדות תיקוני הווהר לשיטת
הירושלמי שהויות באמצע, כשיטת
רבינו חם

כבוד הבריות

— היתר הסתכלות במראה לצורך
ניקיון הגוף והשוואתו להנחת תפילין
— גבולות חיוב שמירת מנהג במקום
כבוד הבריות

כוונת השמות

א | זמן הכוונה

— זמן הכוונה, קודם הזכרת השם,
בשעת אמירתו או לאחריה
— אם הכוונה צריכה להיות קודם
אמירת השם או בשעת אמירתו
— הארכת התיבה כדי שהכוונה
והדיבור יחולו בעת ובעונה אחת

א | חיוב ואופן הכוונה

— תנאי בתחילת היום שיועיל לכוונת
השמות במשך היום
— אם חיוב כוונת השמות נאמר
בברכות בלבד או בכל הזכרת השם
— גילוי דעת כללי בתחילת היום
לכוונת השמות
— חיוב כוונת השמות בתפילה
ובברכות
— כוונת השמות בקריאת שמע
— חומרת הזכרת שם ה' בלא הכוונה
הראויה

כיס התפילין

א | ייעוד והחלפת הכיס

— החלפת כיסים בין תפילין דרש"י
לתפילין דרבינו חם
— הנחת תפילין בטעות בכיס שאינו
שלהן
— כיס שיועד לתפילין אך טרם
השתמשו בו
— הכנסת תפילין חדשות לכיס של
השיטה האחרת
— שינוי ייעוד הכיס לפני השימוש בו

— הנחת תפילין חדשות בכיס המיוחד לרש"י או לרבינו תם

א כיסוי התפילין

— השארת התפילין בלא כיס עד לאחר תפילת מוסף

— השפעת כיסוי תפילין של יד על דין היסח הדעת

— כיסוי התפילין בקופסה אף כשהן אינן בכיסן

— אינן ללמוד מדין בושת הפת חיוב לכסות תפילין דרש"י

— השארת התפילין מגולות לצורך אזורור

— עשיית תיק התפילין מעורר עגל

— תיקי כסף, נחושת ובדיל לשמירת התפילין

— דין נרתיק שאינו מכסה את כל התפילין

א סדר הנחת התפילין בכיס

— הנחת מראה בתיק התפילין לצורך כיוון מקום ההנחה

— החזרת מכסה תפילין של יד קודם הנחת של ראש והיחס לדיני הפסק

— סדר הנחת תפילין של יד ושל ראש בתוך התיק

— מיקום של ראש מימין או משמאל בתיק

— החילוק בין תיק תפילין קטן לתיק טלית גדול לעניין סדר ההנחה

— משמעות ימין ושמאל בתיק הטלית

— אופן הנחת התפילין בכיס

כשהמברכת בלפי מטה

— סיכום המנהגים במיקום תפילין דרש"י ותפילין דרבינו תם בכיס

— הנחת תיק התפילין בתוך תיק הטלית

א קדושת הכיס

— קדושת כיס התפילין כתשמיש קדושה מחמת הוי"ד והדל"ת שברצועות

— דין נפילת נרתיק התפילין בלבד

— השפעת היות התפילין מונחות תמיד בנרתיקן על קדושת הכיס

— הנחת תיק שאינו מיוחד לתפילין על הקרקע

א שני זוגות בכיס אחד

— הנחת שני זוגות תפילין באותו כיס

לד א ב תרעב

— נתינת זוג אחר מאותו סוג בכיס התפילין

לד ב ד תרעג

— תנאי מראש להניח שני זוגות תפילין בכיס אחד

לד ה י תרעו

— הנחת שני זוגות של יד בכיס אחד ושני זוגות של ראש בכיס אחד

לד י כג תרעט

— חשש החלפת הזוגות בהנחת שני זוגות בכיס אחד

לד י כג תרעט

— מנהג הקושרים שני זוגות בכיס אחד למניחים אותם יחד

לד י כג תרעט

כיסוי הראש

— לבשת כובע על גבי הכיפה בשעת תפילה וברכות

ו יד נב קפו

— שני כיסויי הראש כנגד יראה תתאה ויראה עילאה וככיסוי גמור של הראש

ו יד נב קפו

לא תתגודדו

א גדר האיסור

— אם איסור לא תתגודדו הוא מן התורה או מדרבנן

ו א ו צו

— אם הנוהג חומרה לעצמו עובר משום לא תתגודדו

ו א ו צו

— אם איסור לא תתגודדו נוהג גם בדבר הנעשה בצנעה

ו א ו צח

— אם מעם האיסור הוא משום מחלוקת או משום שנראית התורה כשתי תורות

מ א א תשכה

— מעמדו וגדרו של איסור לא תתגודדו

מ א א תשכה

— אם האיסור נאמר רק בהוראה לציבור או גם בהנחה אישית

מ א א תשכו

— החילוק בין בית דין אחד לשני בתי דינים בעיר אחת

מ א א תשכו

— הנחת חומרה אישית אינה בכלל לא תתגודדו

מ א א תשכו

א מנהגי קהילות

— אם חילוקי מנהגים קבועים בין קהילות הם בכלל לא תתגודדו

ו א ו צו
וכן מ א א תשכה

— חשש לא תתגודדו בהנחת תפילין דרבינו תם בשעת תפילה בציבור

ו א ו צו

— שינוי נוסח התפילה במניין המתפלל בנוסח אחר

ו א ו צח

— קיום מנהגים שונים של בני קהילות בארץ ישראל

טז ב ה תטו

— איסור אגודות אגודות בהנחה

תפילין דרבינו חם בציבור

— אורח הנוהג במנהגו במקום אחר

— חיוב לנהוג כמנהג המקום נוסף על

איסור לא התגודדו

— אין איסור לא התגודדו בבית כנסת

המשמש ציבור מגוון

מ א א תשכח

מ א א תשכט

מ א א תשכט

מ ב ב תשל

לימוד תורה

א ביטול תורה

— מעלת לימוד תורה ברציפות

כז ג יז תקצג

— הפסק לצורך לעומת הפסק מתוך

שחוק וקלות ראש

כז ג יז תקצז

— חיוב תלמוד תורה בכל עת לפי כוחו

כז ג יז תקצז

א הפסק בלימוד

— המפסיק ממשנתו לעסוק בענייני

העולם

כז ג יז תקצא

— הפסק מן הלימוד לצורך שיחת חולין

כז ג יז תקצא

— הפסק באמצע הלימוד לצורך שיחה

כז ג יז תקצב

— הפסק בין עניין לעניין בלימוד

כז ג יז תקצב

— הפסק לברכה, לשתייה ולשאר

כז ג יז תקצב

צרכים

— הפסק לדברי מוסר והתעוררות

כז ג יז תקצב

— הפסק למנוחה כדי שיוכל להמשיך

כז ג יז תקצב

ללמוד

— סגירת הספר בזמן הפסקה מן

כז ג יז תקצב

הלימוד

— הפסק מן הלימוד לברכות בריקים

כז ג יז תקצג

ורעמים

— הפסק מן הלימוד לצורך נתינת

כז ג יז תקצג

צדקה

— עמידה מפני תלמיד חכם, זקן וספר

כז ג יז תקצג

תורה באמצע הלימוד

א הפסק לדברים שבקדושה

— אם חייב או רשאי לענות קדיש

וקדושה באמצע הלימוד

ח ד כב רמ

— הפסק בלימוד לענייני דברים

ח ד כב רמ

שבקדושה

— ענייני אמן באמצע הלימוד

ח ד כב רמ

וכן כז ג יז תקצב

— הפסק לקריאת שמע באמצע הלימוד

כז ג יז תקצב

— ענייני ברוך הוא וברוך שמו באמצע

כז ג יז תקצב

הלימוד

— ענייני קדושה, ברכת כהנים וי"ג

כז ג יז תקצב

מידות באמצע הלימוד

לשון הקודש

— אם מילים המצויות בלשונות האומות

א ב י יד

ונדרשות בחז"ל מקורן בלשון הקודש

— אם שינויי ההברה פוגעים בקיום

ו א ו ק

מצוות התלויות בדיבור

לשם יחוד

א כוונה

— אמירתו בביטוי לכוונה לקיים את

ו ג טו קל

מצוות הבורא

— האזהרה שלא להתרגל לאומרו בלא

ו ג יט קמא

מחשבה

— משמעות האמירה כהכנה לעבודת

יא א א רצא

המצוות

א מקור, מעם ופולמוס

— מקור האמירה בדברי הוזהר

ו ג טו קל

והמקובלים

— החשש מאמירת נוסח שאין תוכנו

ו ג טו קלא

מוכן לאומר

— המנהג לאומרו קודם קיום המצוות

יא א א רצ

— טעמי המתנגדים לאמירת לשם יחוד

יא א א רצ

מקרב גדולי ישראל

— יסודות המנהג בספרי הוזהר

יא א א רצ

והמקובלים

— תשובות האחרונים ליישוב מנהג

יא א א רצא

אמירת לשם יחוד

א נוסח האמירה

— אם צריך לבטא בפה את הכוונה לשם

ו ג טו קלא

מצוה או שדי בכוונת הלב

— סדר ארבע הפרשיות בנוסח הנאמר

ו ג טו קלא

קודם הנחת תפילין

— הכללת טעם המצוה בנוסח האמירה

ו ג יט קמא

— אופן אמירת שם הוי"ה בתוך הנוסח

ו ג יט קמב

— בקשה שתיחשב המצוה בשלמות אף

ו ד כב קמא

בלא הצהרה על קיומה בוודאות

— השמטת "לקיים מצות בוראי" למי
שחושש לאומרו

ו ד כב קמא

מבטא

— אם מותר לשלב שתי הברות בתפילה

ו א י ק

אחת

— הגיית שם ה' לפי מסורות ההברה

ו א י ק

השונות

— שינוי ההברה אצל שליח ציבור

ו א י ק

— שינוי ההברה בתפילה

ו א י ק

מזוזה

— כתיבת המזוזה וקביעתה כשתי

א א ב ה

מצוות נפרדות

— אחידות הכתב בכל מזוזות הבית

ו א י קבא

— נגיעה במזוזה ביד גלויה או

ח ב ז רכה

באמצעות בנד

— מחלוקת רש"י ורבינו תם בהעמדת

יד ט כב שסא

המזוזה

— קביעת המזוזה באלכסון

יד ט כג שסב

— החלפת מזוזות לכתב כמנהג אבותיו

יד כד פנ תב

— מזוזה שנפלה על הקרקע

כו א ד תקסט

מחלוקת בהלכה

א הכרעת ההלכה

— כללי הכרעה בין דעות הפוסקים

ח ג יג רלא

בדין תורה

— כיצד מוכרעת ההלכה כששתי

ט א א רסז

השיטות הן דברי אלוקים חיים

א מנהג והוראה

— איסור שינוי מנהג מפני מחלוקת

ו א ו צח

והיהם בינו לאיסור לא תתגודדו

— גבולות ההיתר לחלוק על מנהג האב

ז ח יג רה

או על הוראתו בענייני הלכה

— הליכה אחר הוראת רבו גם במקום

ח ג יג רלא

מחלוקת

א שורש המחלוקת והיווצרותה

— כיצד נוצרת מחלוקת בדין מעשי

ג ב ג מא

שנהג בריציפות מדור לדור

— דרכי היווצרות מחלוקות בדברים

ג ב ד מז

שנהגו מדורי דורות

— אי תחולת הכלל כאשר המחלוקת

ד א א נ

קדומה לרש"י ורבינו תם

— שורש המחלוקת לפי שורשי המצוות

ט א א רסז

בעולמות העליונים

— ביאור מ"ט פנים למא ומ"ט פנים

ט א א רסח

למטה

— שורש המחלוקות בריבוי הבחינות

ט א א רסח

שבתורה

— שינויי מציאות דקים המביאים

ט א א רסט

לשינוי הדין

מנהג

א מנהג אבות ורבנותיו

— קביעת הנהגתו לפי מנהג אבותיו או

ז ז יב רד

רבותיו

— קביעת מנהג בעל תשובה לפי

ז ז יב רד

אבותיו או רבותיו

— המשך הנהגת רבותיו גם לאחר

ח ג יג רלא

פטירתם

— אם מנהג שקיבל יחיד מחייב את בניו

כ א א תסו

— חיוב הבן לאחר שהחל בעצמו לנהוג

כ א א תסו

במנהג אבותיו

— חיוב הבנים במנהגי אבותיהם

כ א א תסו

— חיוב המשך מנהג האבות בהנחת

כח ג יא תריא

תפילין דרבינו תם

— חיוב מכוח מנהג אבות בהנחת

כח ד יג תריד

תפילין דרבינו תם

א מנהג כנדר

— ספק בקיום מנהג שקיבל תוקף של

כ ח כד חצ

נדר

— מנהג אבות בהנחת תפילין דרבינו

כח ג יא תריא

תם כנדר המחייב את הבנים

— תוקף מנהג שהתקבל כנדר

כח ד יב תריב

א מנהגי חסידות

— מנהגי חסידים להתרחק מחשש שעמז

ו ה כד קנו

— הצנעת מנהגי חסידות בידי מי שאינו

ז א ג קצה

מפורסם בהם

— פרסום מנהגי חסידות לתועלת

ז א ג קצה

שילמדו אחרים מהם

— הנהגת חומרות בבית תלמידי חכמים

ז ב ה קצז

ובסעודתם

— יסוד מנהג החסידים להניח תפילין
דרכינו הם

א מנהגי קהילות ומקומות

— שינוי מנהג במי שהולך ממקום למקום
— תוקפם של מנהגים שנקבעו בקהילות ובמקומות שונים
— שינוי מנהגי ונוסח התפילה בין קהילות
— הנוהג כמנהג מקומו במקום אחר
אינו נחשב יוהרא
— קבלת מנהג ארץ ישראל גם בקרב בני קהילות שונות
— תוקף קבלת הציבור וחובתה לדורות הבאים
— חיוב מכוח השתייכות לעדה או לקהילה בעלת מנהגים קבועים
— שינוי השתייכות לקהילה אחרת לעניין מנהג אבות
— קביעת המנהג לפי רוב מייסדי הקהילה
— קביעת מנהג בקהילה חדשה

א תוקף ושינוי המנהג

— תוקף מנהג שאינו מלווה במסורת מדויקת
— כוח המנהג לברך ברכה שלא נזכרה בתלמוד
— מנהג קבלי שהתפשט בציבור מחייב מכוח המנהג
— שיעור התפשטות המנהג הנדרש כדי שלא ייחשב יוהרא
— אימוץ מנהג חדש לאחר השתנות השעמים למנהג הקודם
— גבולות הכלל "מנהג מבטל הלכה"
— כוח המנהג בהכרעת הלכה
— חובת שימור מנהגי ישראל
— מקורות ויסודות לחובת שמירת המנהגים
— אם מנהג המבוסס על מחלוקת הלכתית נחשב כמנהג המחייב את הבנים
— החילוק בין מנהג של פרישות וחסידות למנהג שנקבע כסייג להלכה

מעשר כספים

ח ו כז רמד

א הוצאות מצוה וצדקה

— נתינת פרסים לעידוד לימוד תורה ממעשר כספים
— תשלום מצוות חובה מכספי מעשר
— תשלום קמחא דפסחא ממעשר כספים
— תשלום לשיבה קטנה ממעשר כספים
— תשלום תוספת עבור מוסד חינוכי איכותי ממעשר כספים
— השתתפות בהדפסת ספרי קודש מכספי מעשר
— קניית ספרי קודש לשימוש הרבים מכספי מעשר
— רכישת כרטיס הגרלה למוסד צדקה מכספי מעשר

א חיוב ושיעור

— מקור חיוב מעשר כספים, מן התורה, מדרבנן או ממנהג
— נתינה מעבר לשיעור המעשר
— חיוב עני בהפרשת מעשר כספים
— אברך כולל הדחוק בפרנסתו לעניין מעשר כספים
— הפרשת מעשר כשיש עליו חובות

א חישוב ההכנסה

— סוגי ההכנסות החייבות במעשר כספים
— דירה שהתקבלה במתנה לעניין מעשר כספים
— מתנות נישואין ושאר מתנות לעניין חיוב מעשר
— ניכוי מסים והוצאות קודם חישוב המעשר
— דין כספי וכייה כשכרטים ההגרלה נקנה מכספי מעשר

א תמיכה בקרובים

— חיסכון והוצאות לנישואי ילדים ממעשר כספים
— נתינת מעשר לבן אברך הלומד תורה
— פרנסת ילדים ונכדים ממעשר כספים
— תשלום שכר לימוד לבנים ולבנות מכספי מעשר

— פרנסת אביו מכספי מעשר

כח ד יד תריח

— תמיכה בבן נשוי או בחתן מכספי מעשר

כח ד יד תריח

א תנאי וקבלת המנהג

— השפעת תנאי מוקדם על שימוש

כח ד טז תריט

— בכספי מעשר למצוות חובה

— השפעת תנאי בעת תחילת הנהגת

כח ד יג תריג

מעשר כספים

— התניה שלא לקבל את הנהגת מעשר

כח ד יד תרטו

כספים בנדר

מצוה בו יותר מבשלוחו

— אם בשכירת שליח בשכר נאמר הכלל

א א ב ה

מצוה בו יותר מבשלוחו

— אם דין מצוה בו יותר מבשלוחו

א א ב ה

נאמר גם בהכנת המצוה

— מצוה בו יותר מבשלוחו ביחס

א א ב ה

להידור מצוה

מצוות**א איסורים קודם קיום המצוה**

— איסור עשיית מלאכה קודם קיום

מב א א תשלז

מצוה התלויה בזמן

— איסור שינה קודם קיום מצוה

מב א א תשלז

— אכילת מזונות, פירות ופת קודם

מב ב ז תשמ

קיום מצוה התלויה בזמן

— שיעור טעימה המותרת קודם קיום

מב ב ז תשמ

מצוה התלויה בזמן

— טעימה קודם קיום מצוה מן התורה

מב ב ח תשמ

— שתיית משקאות קודם קיום מצוה

מב ג י תשמ

— שתיית משקה משכר קודם קיום מצוה

מב ג י תשמ

א גדר המצוה

— אם אדם חייב להשתדל להכניס

ד ג ו נו

עצמו למצב שיתחייב בו במצוה

— אם מעשה מצוה של כופר נחשב קיום

ד ו ט סא

מצוה

— אם אכילת פחות מכזית נחשבת קיום

ו ב יא קבז

מצוה

— חמש הבחינות במעשה המצוה, מעשה,

ו ג טו קלא

דיבור, כוונה, מחשבה ורעותא דליבא

— אם תקנת חכמים מונעת קיום מצוה

ח ג טו רלה

מן התורה

א חיוב מצוה

— חשיבות דקדוקי המצוות גם כשאין

ו ט לד קעו

מעכבים מן הדין

— נשיקת התפילין כחיוב מצוה

ח ב ז רכג

— נשיקת הציצית כחיוב מצוה

ח ב ז רכד

— נשיקת ספר התורה וגדריה

ח ב ז רכד

— נשיקת המזוזה וטעמיה

ח ב ז רכה

א שומר ותזכורת

— העמדת שומר להזכיר את קיום

מב א ג תשלז

המצוה

— הסתמכות על רבים שזכירו זה לזה

מב א ג תשלח

לקיים את המצוה

— שומר העוסק אף הוא באכילה או

מב א ג תשלח

בשניה

— שימוש בשומר כתזכורת לקיום

מב א ג תשלח

המצוה

— שעון מעורר או שיחת טלפון

מב א ג תשלח

כתזכורת לקיום המצוה

מצוות צריכות כוונה**א אופן הכוונה**

— אם הנחת תפילין מחמת מסורת או

ד ו טו סא

בקשת אחרים נחשבת כוונה לשם מצוה

— מעשה המוכיח שאין כוונתו לקיום

ו ב יג קבח

ודאי של המצוה

— נוסח מפורש של המצוה כתחליף

ו ג טו קל

לכוונה נוספת

— אם צריך להוציא בפיו את הכוונה

ו ג טו קלא

או שדי במחשבה

— אם די בכוונה כללית לשם מצוה או

ו ג יז קלד

שצריך לכוון למצוה המסוימת

א גדר הכוונה

— הכוונה המגדירה את המעשה כמעשה

ו ג טז קלב

מצוה ולא כמתעסק

— אם הכוונה מעכבת יותר במצוות

ו ג יד קבט

שאין בהן מעשה

— אם צריך לחזור ולקיים את המצוה

ו ג יד קבט

כשמסופק אם כיוון

— חיוב הכוונה לצאת ידי חובת המצוה

ו ג יד קבט

— מקור החיוב לכוון במצוות ותוקפו

ו ג יד קבט

| זמן הכוונה

- אם די בכוונה בתחילת קיום המצוה
- אם הכוונה צריכה להקדים את תחילת המעשה
- אם אפשר לבטל כוונה קודמת בתוך כדי דיבור
- אם ניתן לכוון לאחר סיום המצוה בתוך כדי דיבור
- כוונה שנוספה במהלך עשיית המצוה כמגלה שגם תחילת המעשה היתה לשם מצוה
- תיקון חסרון הכוונה כל עוד לא הסתיימה המצוה

מראה

- אם הסתכלות במראה לצורך הנחת תפילין כרוכה באיסור "לא ילבש"
- גדר איסור ההסתכלות במראה ואם הוא נוהג גם כשההסתכלות לצורך מצוה
- ההסתכלות במראה לצורך הנחת תפילין והמנהגים בעניין
- ראוי להימנע מהסתכלות במראה גם במקום המותר משום יראת שמים
- תלות איסור ההסתכלות במראה במנהג המקום, כשגם אנשים רגילים להשתמש בה

משמוש התפילין

| זמן המשמוש

- משמוש התפילין בעת הזכרת מצוות תפילין
- משמוש בתפילין בעת אמירת "וקשרתם" ו"והיו לטוטפות"
- שיעור הזמן בין משמוש למשמוש
- משמוש התפילין בשעת התפילה

| חיוב ומעם המשמוש

- חיוב המשמוש למניעת היסח הדעת
- זמן חיוב המשמוש
- מעם המשמוש, שמירת התפילין במקומן

| נישוק התפילין

- נישוק התפילין בין של יד לשל ראש וחשש הפסק
- זמני נישוק התפילין בתפילה ובקריאת המגילה
- נישוק היד או הרצועות לאחר המשמוש
- נישוק התפילין לאחר המשמוש
- סדר המשמוש
- סדר המשמוש בתפילין של יד ושל ראש ומעמיו
- דין אין מעבירין על המצוות במשמוש התפילין
- סדר המשמוש, תפילין של יד ותפילין של ראש
- הקדים למשמש בתפילין של ראש

נדרים ושבועות

- נקיטת תפילין במקום ספר תורה בשבועת תלמיד חכם
- חרטה ופתח בהתרת מנהג שהתקבל כנדר
- ההתמכות על מסירת מודעה וביטול נדרים בערב ראש השנה או בכל נדרי משמעות אמירת "בלי נדר" בקבלת הנהגה קבועה
- אילו מנהגים שנועדו כסייג לתורה ניתנים להתרה ואילו אינם ניתנים להתרה
- מנהג אבות בהנחת תפילין דרבינו תם כדון נדר המחייב את הבנים
- תוקפו של מנהג שהתקבל כנדר
- אין צורך בהתרת נדרים כשמחמת אונס לא קיים את מנהגו ללמוד בתפילין דרבינו תם

נוסח התפילה

| נוסח האר"י

- הקשר בין ההשתייכות לשבט לנוסח התפילה
- יסוד קבלת נוסח ספרד בקרב החסידים על פי דרכו של האר"י

— יסוד שלושה עשר שערי התפילה ושייכותם לנוסח האר"י

— מנהג הבעל שם טוב ותלמידיו להתפלל בנוסח האר"י

— עדיפות נוסח האר"י למי שאינו יודע את שורש שבטו

— נוסח "אהבת עולם" גם בשחרית לפי מנהג האר"י

י שינוי נוסח ומנהג אבות

— התפשטות נוסח ספרד בקרב קהילות שונות

— מחלוקת אם ראוי לשנות מנוסח אבותיו לנוסח אחר

— משקל מנהג האבות בקביעת נוסח התפילה

י שליח ציבור

— שליח ציבור המתפלל בנוסח שונה ממנהג הציבור

— נוסח הקדושה, במנהג הציבור או במנהגו האישי

— נוסח תפילת שליח הציבור במקום שנוהגים נוסח אחר

ניטל

— הגנת תפילין דרבינו תם ביום שנוהגים בו ניטל

— מנהג ביטול תלמוד תורה בליל ניטל

— טבילה בליל ניטל

— מועדו המדויק של ליל ניטל

— מנהג ניטל בארץ ישראל

— קריאת הפרשיות בתפילין דרבינו תם בניטל

נפילת תפילין

א אופן הנפילה

— נפילת תפילין מידו על הארץ

— נפילת התפילין בתוך נרתיקן

— נפילת התפילין מגובה פחות משלושה טפחים

— נפילת אדם כשהתפילין עליו

— נפילת התפילין על שולחן או ספסל

י דינים גלויים

— נפילת כיסוי התפילין או השיידלעך בין של יד לשל ראש

— הרואה תפילין שנפלו מיד חבירו

— נפילת מגילה או שאר כתבי הקודש

י חלום

— חלום על נפילת תפילין

— חלום על שריפת תפילין

י תענית ותיקון

— קטן שנפלו תפיליו

— זמן התענית לאחר נפילת תפילין

— תלמיד חכם שנפלו תפיליו, לימוד תורה במקום תענית

נשים

— חיובן בקבלת ברכת כהנים

ו ח לג קסח

— קיום וברכה על מצוות שנשים פטורות מהן

ז ג קצ

— אשה ששכחה יעלה ויבוא בראש חודש

כג ו כו תקלח

— שיחת חולין לנשים הפטורות מתלמוד תורה

כז ג יז תקצד

— תפילין כמשאוי לאשה לעניין הצלת תפילין בשבת

לז א ג תשכג

סמיכה

— הישענות על דבר שאם יינטל ייפול

ו ט לד קעג

— אימתי הישענות נחשבת עמידה

ו ט לד קעד

— אם אותה סמיכה יכולה להיחשב גם ישיבה וגם עמידה לעניין דינים שונים

ו ט לד קעד

— הישענות בשעת וידוי הנאמר בעמידה

ו ט לד קעד

— סמיכה במקום חיוב ישיבה

ו ט לד קעד

— סמיכה במקום חיוב עמידה

ו ט לד קעד

— דין סמיכה בהלל, שופר, חליצה,
ספירת העומר, מגילה, ציצית, קדיש,
הבדלה, קידוש, ברית מילה, שבע
ברכות וברכת כהנים

ו ט ל ד קעה

ספירת העומר

א' ל"ג בעומר

— מנהג האר"י שלא להסתפר עד ערב
שבועות

יא א א שז

— יסוד השמחה בל"ג בעומר כיום
הילולת רבי שמעון בר יוחאי

יא א א שח

— מחלוקת אם מותר להסתפר בל"ג
בעומר לדעת האר"י

יא א א שח

— מחלוקת אם מותר לערוך נישואין
בל"ג בעומר על פי מנהגי האר"י

יא א א שח

— מנהג העלייה למירון ביום ל"ג
בעומר

יא א א שח

— ברכת שהחיינו בימי ספירת העומר

יט ב ז חסג

א' סדר הספירה בתפילה

— ספירה מוקדמת על תנאי מחשש
שישכח לספור בלילה

ו ג יח קלד

— אמירת "כמו שכתוב בתורה" בזמן
הזה

ו ד כב קמד

— אמירת מזמור ופסוקים לאחר
הספירה

יא א א רצג

— אמירת קדיש לאחר ספירת העומר

יא א א רצג

— מעם הקדמת הספירה לעלינו לשבח

יא א א רצד

— מקום ספירת העומר ביחס לעלינו
לשבח

יא א א רצד

ספר תורה

— החילוק בין מצוות כתיבת ספר תורה
למצוות כתיבת תפילין

א א ב ו

— אם יש קפידא לכתוב צד"י ביו"ד
הפוכה דווקא בספר תורה

ו א י קב

— סמיכה אינה נחשבת עמידה לכבוד
ספר תורה

ו ט ל ד קעד

— הטעם שאין דין בסדרן בכתיבת ספר
תורה

יד ו י שנג

— קריאה בספר תורה הכתוב בכתב
שונה ממנהג הקהילה

יד כד פג שצח

— חליצת תפילין כשהספר תורה עדיין
מחוץ להיכל

כג ב ו תקנג

— איסור חליצת תפילין בפני ספר

כג ב ז תקנה

תורה

— השוואת דיני נפילת תפילין לנפילת

כו א א חקסו

ספר תורה

ספרים

— קריאת ספרי מלחמות וסיפורי

כו ג יז תקצו

מלכים

— שימוש בספרי חבירו בלא רשות

כח ב י תרי

עוסק במצוה פטור מן המצוה

— אם העוסק בהכשר מצוה נחשב

א א ב ד

בעוסק במצוה

— כותבי ספרים, תפילין ומזוזות

א א ב ד

נחשבים עוסקים במצוה

— עניית קדיש, קדושה וברכו בשעת

ח ד כב רלט

עיסוק במצוה

עלינו לשבח

— אמירת עלינו לשבח עם הציבור או

ו א ו צט

לפי מנהגו האישי

— הוספת "ה' ימלוך לעולם ועד"

ו ה כד קמט

ו"היה ה' למלך"

— חזרה על עלינו לשבח עם הציבור

ו ה כד קנו

למי שכבר אמרו ביחידות

— חיוב הכריעה עם הציבור אף לאחר

ו ה כד קנו

שכבר אמר עלינו

— אמירת עלינו לשבח לאחר ברית

כט א ה תרכט

הנערכת בבית הכנסת

עשרה בטבת

— השלמת התענית וזמן הקידוש

כד ב ו תקנב

כשעשרה בטבת חל בערב שבת

— זמן סיום תענית ציבור שחלה בערב
שבת

כד ב ו תקנב

— היחס בין תוספת שבת לבין השלמת
התענית

כד ב ו תקנג

— שתיית קפה לאחר הקידוש ולפני

כד ב ו תקנד

הסעודה במוצאי עשרה בטבת

— ברכה אחרונה על משקה קודם

כד ב ו תקנה

סעודת ליל שבת במוצאי עשרה בטבת

פאות

— החילוק בין מי שאינו מצווה מעיקרו
למי שנפטר מחמת מצבו או מקומו

ז א ג קצא

פיטום הקטורת

— אמירת פיטום הקטורת כשהוא

ו א ח קי

מעומד בתפילין

— אמירת כל בריית פיטום הקטורת

יא א א רצח

ולא נוסח מקוצר

— מנהג אמירת פיטום הקטורת קודם

יא א א רצח

תפילת מנחה

פסח

ההלל בליל פסח

— אמירת הלל בבית הכנסת בליל פסח

יא א א רצנ

— השעם הקבלי לאמירת הלל גמור

יא א א רצנ

בליל פסח

ליל הסדר

— אכילת האפיקומן על תנאי כדי

ו ג יח קלו

לצאת מכל הדעות

— יישוב סדר הקערה על פי הקבלה עם

יא א א רצנ

הכלל אין מעבירין על המצוות

— סדר הקערה לפי סדר הספירות

יא א א רצנ

שבקבלה

— סידור שלוש המצות כנגד הספירות

יא א א רצנ

— גילוי וכיסוי המצות במהלך ההגדה

לא ג ח תרנו

— מיקום הכרפס בקערה כדי שלא

לב א א תרסא

לעבור על המצוות

קמחא דפסחא

— תשלום קמחא דפסחא ממעשר כספים

בח ד יד תרטז

פסיקה

הכרעה מן השמים

— אם רוח הקודש מכריעה בהלכה

ו א י קיב

— הכרעה מן השמים במקום מחלוקת

ו א י קיג

הלכה וקבלה

— כוח הזוהר להכריע כשהתלמוד אינו

ו א י קטו

מכריע או כשהפוסקים חלוקים

— מחלוקת הבית יוסף והרמ"א במעמד

ו א י קטו

הזוהר כנגד הפוסקים

— מנהגי אורח הפאות בקהילות

יא א א שו

החסידים

— שיעור גידול פאות הראש על פי

יא א א שו

דברי האר"י

פדיון הבן

— אמירת נוסח הפדיון בהוכחה לכוונה

ו ג טו קל

לצאת ידי חובה

— פדיון על תנאי אם לא ימצא בהן

ו ג יח קלו

אחר כדי שיוכל לשוב ולפדות בברכה

— אם נדרשת כוונה גם למעם המצוה

ו ג יט קמא

פורים

הנחת תפילין

— חשש בהנחת תפילין כל היום בשל

כב א א.ג תקנז

חיוב לבסומי בפורים

— חליצת תפילין קודם קריאת המגילה

כב ב ה תקנז

— נישוק התפילין באמירת "ויקר"

כב ב ז תקיז

בקריאת המגילה

— מנהגי הקהילות בסדר הנחת תפילין

כב ג ט תקיח

לקריאת המגילה

— החלפת תפילין דרש"י בתפילין

כב ג י תקיח

דרבינו תם קודם קריאת המגילה

— קריאת המגילה בשני זוגות תפילין

כב ג י תקיח

יחד

מגילה ודיני היום

— אין מצוה עצמאית בכתיבת מגילת

א א ב ו

אסתר

— תענית חלום בפורים

כו ג כב תקעח

— מעלת הבעלות על מגילת אסתר

כח יב לה תרכה

כשרה לקריאה עם החזן

— קדימה בין רכישת מגילת אסתר

כח יב לה תרכה

כשרה לרכישת תפילין דרבינו תם

פמור מדבר ועושהו

— אינו נקרא הדיוט כשמקיים מצוה מן

ז א ג קצ

התורה שאחרים מצווים בה

— אם השעם שנקרא הדיוט הוא משום

ז א ג קצא

יוהרא או משום שעושה מעשה שאין בו

ציווי ושכר

— כוח דברי הווה להכריע כאשר גם
על פי הנגלה יש מקום לשתי הדעות
— שיטת החכם צבי שדברי קבלה
מכריעים כשאפשר לפרש את הנמרא
כמותם
— הכרעה כשדברי הווה שונים
ממסקנת התלמוד והפוסקים
— הכרעה כשדברי הקבלה נראים
כסותרים את הפוסקים
— יסוד מנהג החסידים להכריע במנהגי
האר"י בענייני קבלה

א כללי הפסיקה

— אימתי אין אומרים "הלכה כבתראי"
— אם הכלל "הלכה כבתראי" נאמר גם
במחלוקות הפוסקים שלאחר התלמוד
— אם הכלל נאמר בכל האמוראים או
דווקא מאביי ורבא ואילך
— טעם הכלל שהלכה כאחרונים, מפני
שראו את דברי הראשונים וחלקו
עליהם לאחר העיון
— מעמד פירוש רש"י בפסיקת הלכה
— החילוק בין ספר הווה לבתבי
הארז"ל לעניין פסיקת הלכה
— הכלל "אחרי רבים להטות" בהכרעת
מחלוקות

פרשיות התפילין

א ארבע פרשיות

— אם מניין ארבע הפרשיות הוא
מהלכה למשה מסיני או נלמד מן
המקראות
— מקור הדין לבתיבת ארבע פרשיות
בתפילין
— סדר ארבע הפרשיות שבתפילין
מכוח המסורת
— אם פרשיות שמע והיה אם שמוע
נאמרו קודם משנה תורה
— אם במדבר היו בתפילין ארבע
פרשיות או שתי פרשיות בלבד
— הדעה שארבע פרשיות התפילין
מעכבות רק לאחר שניתנו כולן
— ביאור סדר הזכרת הפרשיות, שמע,
והיה אם שמוע, קדש והיה כי יביאך
— הכוונה הנצרכת בארבע הפרשיות,
יחוד השם ויצאת מצרים

א גלילת הפרשיות

— לשמה בעת הכנסת הפרשיות לבתים
— גלילת הפרשיות מסופן לתחילתן
— גלילת הפרשיות מתחילתן לסופן
— כיוון הגלילה כדי שכאשר יפתח
יקרא בסדרן
— גלילת הפרשיות קודם התייבשות
הדיו
— תיקון הגלילה כשנשתה שלא כראוי

א החלפת הפרשיות

— שינוי תפילין מרש"י לרבינו תם
ולחפך באמצעות החלפת מקום
הפרשיות
— החלפת פרשיות בין תפילין דרש"י
לתפילין דרבינו תם
— דין פרשיות קדש והיה כי יביאך
לעניין החלפה
— החילוק בין פרשיות של ראש
לפרשיות של יד לעניין החלפה
— השפעת סדר הפתוחות והסתומות על
אפשרות החלפת הפרשיות
— החלפת פרשיות ישנות בחדשות
מהדרות
— סידור הפרשיות כרש"י או כרבינו
תם לאחר כתיבתן
— קדושת הפרשיות קודם הנחת
התפילין לשם מצוה
— תוקף תנאי לעניין החלפת הפרשיות

— התחלפו סדרי הפרשיות בין תפילין
דרש"י לתפילין דרבינו תם בשני הזוגות
— עבר והחליף את הפרשיות, אם חייב
להחזירן למקומן
— שימוש בדיעבד בפרשיות לאחר
שהחלפו באיסור

א הכנסתם

— הכנסת הפרשיות לבתים קודם
השלמת עשייתם
— הנחת הפרשיות באלכסון בתוך
הבתים
— נפילת פרשיות התפילין בלבד
— הכנסת הפרשיות שלא בסדרן
— העמדת הפרשיות באלכסון

יד ז טז שנה

ל א א תרלו

ל א א תרלו

ל א א תרלו

ל א ג תרלו

ל א ג תרלו

ל א ג תרלו

ג א ב לט

ל א א תרפ

ל א א תרפא

ל א א תרפא

ל א א תרפא

ל א א תרפא

ל א א תרפב

ל א ד ח תרפב

ל א ד ח תרפב

ל א ו טו תרפו

ל א י כב תרצא

ל א יג ל תרצג

ל א יג ל תרצג

ל א יג ל תרצג

יד ז טז שנה

יד ט כג שג

כ א א הקסז

ל ג טו תרמ

ל ג טו תרמ

ו א י קבד

ו א י קבד

ו ט לד קע

ט ד ז רעז

י א א רפח

ד א א מט

ד א א מט

ד א א מט

ד א א מט

ד א א מט

ד א א מט

ד א א נ

ו א י קבז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

ט א א רסז

— העמדת הפרשיות וזקופות או שוככות בתוך הבתים
 — סדר הכנסת הפרשיות לבתים
 — פרשה שהונחה הפוכה
 — כיוון ראש הפרשה לצד ימין הקורא
 — פרשה מקופלת בתוך הבית
 — הכנסת הפרשיות לשמה
 — הכנסת הפרשיות על ידי קטן או גוי
 — קציצת גיליון הפרשה כדי שתיכנס לבית
א כריכת הפרשיות
כריכה בשיער
 — ניקוי השיער קודם הכריכה
 — צבע השיער הראוי
 — אופן כריכת השיער על הפרשיות
 — כריכת הפרשיות בשיער כהלכה למשה מסיני
 — כריכת השיער לשמה
 — כריכת כל פרשה בפני עצמה
 — קשירת השיער לעומת כריכתו בלבד
 — שיער בהמה או חיה טהורה
 — טעם השימוש בשיער עגל
 — שיער אדם
 — שיער מזנב עגל
 — אי הוצאת שיער מחוץ לבית של יד
 — שיעור השיער היוצא מחוץ לבית
 — הוצאת דווקא השיער שכורך את הפרשיות ולא שיער אחר
 — הוצאת השיער מחוץ לבית של ראש
 — הוצאת שיער אחת או כמה שערות
 — כשלא הוציא את השיער מחוץ לבית
 — מקום יציאת השיער בתפילין דרש"י

— צביעת השיער בשחור
 — מנהגים באופן ובמקום עשיית הנקב להוצאת השיער ברש"י וברבינו תם
 — כריכת ממלית סביב הפרשיות, אם היא מעכבת ואם היא מהלכה למשה מסיני
 — כריכת כל פרשה בקלף או בממלית
 — שימוש בקלף כתוב לכריכת הפרשיות
 — עיבוד הקלף המשמש לכריכת הפרשיות
 — דין כשלא כרך את הפרשיות
 — כריכת הפרשיות לשמה
 — שיעור הקלף העוטף את הפרשיות
 — סדר כריכת השיער והממלית סביב הפרשיות
א כתב הפרשיות
אות צד"י
 — כשרות ספר תורה שנכתבו בו שתי צורות של צד"י
 — מקור צורת הצד"י בזוהר ובכתבי האר"ז
 — אם יש לתקן צד"י שנכתבה ביו"ד הפוכה
 — דעת הגר"ח מוולוז'ין ותלמידיו
 — הגר"א ששתי צורות הצד"י כשרות
 — הטענה שצורת צד"י ביו"ד הפוכה נשתבשה בכתבי האר"י והראיות לדחייתה
 — ראיות מכתבי יד קדומים לצורת צד"י ביו"ד הפוכה
 — "נהרא נהרא ופשטיה" בצורת האות
 — מנהג החתם סופר לכתוב צד"י ביו"ד הפוכה
 — הכשרת צד"י ביו"ד הפוכה והסתמכות על מנהג גדולי ישראל
כשרות ושילוב סוגי הכתב
 — השוואת כתב תפילין של יד ושל ראש
 — יציאה ידי חובה כשכל זוג תפילין כתוב בכתב אחר
 — כשרות כתב וועליש לספר תורה ולתפילין

ו א י קבא
ו א י קבא
ו א י קבא
יד כד פנ שצט
יד כד פנ הא
יד כד פנ הא
יד כד פנ חב
יד כד פנ חב
ו א י קב
ו א י קב
ו א י קב
ו א י קבד
יא א א רפט
ו א י קב
יד כד פב שצז
יד כד פב שצז
יד כד פנ שצח
א א ג ו
א ב יא יד
ו א י קב
יד ו יב שנה
יד ו יב שנה

יד ח יז שנח
 יד ח יט שנט
 כח א א תרב
 יד יט סב שפ
 יד יט סג שפא
 יד יט סד שפב
 יד יט סה שפכ
 יד יט סה שפב
 יד יט סה שפג
 יד יט סו שפד
 יד יט סו שפד
 יד יט סו שפד
 יד יט סו שפד
 לה ד ח תרפה
 א א ב ד
 א א ב ה
 א א ב ה
 א א ב ה
 א א ב ו
 א א ב ו
 א א ב ו
 ח א א ריא
 כח א ד תרג

— מצוה לכתוב תפילין בעצמו כשודע לכתוב
סדר הקדימה בכתיבה
 — קדימת כתיבת תפילין של ראש או של יד
 — מנהג להקדים את כתיבת פרשיות של ראש על פי הקבלה
 — קדימת כתיבת תפילין של יד או של ראש
 — כתיבת פרשיות של יד ושל ראש ברציפות בלא הפסק
 — שינוי מסדר הקדימה אינו פוסל
 — השלמת פרשיות של ראש לאחר תחילת כתיבת של יד
א כתיבתן בסדרן
 — חיוב כתיבת הפרשיות בסדרן ויסוד הרין
 — כתיבת פרשת שמע קודם פרשת ודיה אם שמוע אף בתפילין דרבינו תם
 — צירוף פרשה שנכתבה קודם לכן לתפילין אחרות
 — כתיבת פרשיות בבת אחת או בידי שני סופרים לעניין דין בסדרן
א סדר הפרשיות
היווצרות המחלוקת
 — כיצד נוצרה מחלוקת בדבר שנהג בכל יום
 — האפשרות שמעולם היו שני סדרי תפילין, אחד לחיוב ואחד ליחידה סגולה
 — דרכי יישוב שכחת סדר הפרשיות והיווצרות המחלוקת
 — האפשרות שהמחלוקת נוצרה מפני שסידור הפרשיות נמסר לסופרים שאינם בקיאים ונשתבש במשך הדורות
 — האפשרות שסדר הפרשיות נשתבש עם ההלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה
 — האפשרות שסדר הפרשיות נשתבש בתקופה שבה נתבטלה מצוות תפילין
הכרעת ההלכה
 — מדוע אין מכריעים כרבינו תם מכוח הכלל "הלכה כבתרא"
 — ההכרעה כרש"י מבוססת על מסורת הראשונים ולא על פירוש רש"י בלבד
 — יישוב דברי הוזהר עם מחלוקת רש"י ורבינו תם

כח א ד תרג

א א ב ה

יא א א רפט
ובן יד ו טו שנויד ו טו שנו
ובן ט א א רסה

יד ו טו שנו

יד ו טו שנו

יד ז טז שנה

יד ו י שגב

יד ו י שגב

יד ו י שגג

יד ו יא שגד

ג ב ג מא

ג ב ד מב

ג ב ד מג

ג ב ד מג

ג ב ד מג

ג ב ד מו

ד א א נ

ד א א נא

ט א א רסה

השיטות ומקורותיהן

— סדר כתיבת הפרשיות לעומת סדר

ב א ב יז

קביעתן בבתיים

— אם הגירסה "והקורא קורא בסדרן" מסייעת לשיטת רש"י או מתיישבת גם לשיטת רבינו תם

ב ב ז כד

— משמעות השמטת הגירסה "והקורא

ב ב ז כד

קורא בסדרן" בנוסחאות הגמרא

— הסתירה בדברי רב האי גאון בעניין

ב ב ח כה

סדר הפרשיות וביאוריה

— סימנו של רב שריא גאון לסדר

ב ב ח כה

הפרשיות, שי"ן של קדש ושי"ן של שמע סמוכות לשי"ן שבבתי תפילין

— שיטות נוספות בראשונים בסדר

ב ב ח כה

הפרשיות

— סימן לזכירת ארבע השיטות בסדר

ב ב ח כט

הפרשיות

מסורת וקדמויות המחלוקת

— הסתמכות רבינו תם על מסורת

ג א א לו

הגאונים בשיטתו בסדר הפרשיות

— קדמויות המחלוקת בסדר הפרשיות

ג א א לו

עוד קודם לרש"י ורבינו תם

— רש"י ורבינו תם כמבארי מסורות

ג א א לו

קדומות ולא כמחדשי השיטות

— מחלוקת הגאונים הקדומה בסדר

ג א א לח

הפרשיות

— העדות מהתפילין ישנות שנמצאו

ג א ב לפ

בקבר יחזקאל בסדר רש"י

— משמעות מציאת תפילין עתיקות

ג א ב לפ

בסדר רש"י ואם יש בכך ראיה שהלכה כשיטתו

פסול ושינוי הסדר

— פסול תפילין שסדר פרשיותיהן אינו

ב ד טו לד

בסדר השיטה שלפיה הן מונחות

— מקור פסול שינוי סדר הפרשיות ואם

ב ד טו לד

הוא מהלכה למשה מסיני

— איסור כתיבת שני סדרי הפרשיות

ד ב ד נד

בזוג אחד

א מופר סת"ם

— אם עדיף שלא לבטא בפיו את שם

ו ג יט קמג

הקודש קודם הכתיבה משום איסור

הגיית השם

— הנהגת הסופר בכתיבת שמות הקודש

ו ג יט קמג

— גדר הכלל "כל שישינו בקשירה ישנו

יד א א שמד

בכתיבה" ביחס לכתיבת תפילין דרבינו תם

— סופר שאינו מניח תפילין דרבינו תם
מפני שסומך על ההכרעה להלכה
— השפעת קיום מצוות התפילין בפועל
על כשרות הכתיבה
— החובה לקנות תפילין מסופר מומחה
ובקי
— עדיפות יראת השמים של הסופר על
נוי הכתיבה
— הפסקות ומנוחה במהלך כתיבת
הפרשיות
— העברת קולמוס על האותיות וחשש
שלא כסדרן
— סופר חרש, אם מועיל גדול עומד על
גביו לעניין לשמה
— עדיפות סופר ירא שמים על סופר
שכתיבתו מהודרת יותר

א סופר סת"ם

— כשרות כתיבת תפילין בידי קטן שלא
נתבררה גדלותו, שתי שערות וחזקת גיל
— סופר שלא הוציא את השיער, הצורך
לבדוק אם הוא בקי ומדקדק בשאר
הלכות תפילין

א עיבוד הקלף

— דין קלף משוח והעדפת קלף שאינו
משוח
— ייעוד הקלף לתפילין דרש"י או
לרבינו תם והאפשרות לשנותו
— עיבוד הקלף לשם קדושת תפילין
בלא ייעוד לרש"י או לרבינו תם
— אופן עיבוד הקלף והשלמת העיבוד
— עיבוד בחומרים כימיים במקום סיד
— זמן אמירת "לשמה" בתחילת העיבוד
— עיבוד הקלף באמצעות מכונה
— אם די במחשבת לשמה או שנדרשת
אמירה בפה
— עיבוד קלף לשם ספר תורה או מזווה
והשפעתו על כתיבת תפילין
— שינוי ייעוד הקלף מקדושה אחת
לאחרת

א פרשיות פתוחות וסתומות

— אם ניתן לסמוך על חזקת הכשרות
של פרשיות קטנות ודקות
— חשש פסול בפרשיות שבתפילין
קטנות

יד א א שמה
יד א א שמו
יד א א שמו
יד א א שמו
יד א א שמו
יד ו טו שנו
יד ז טו שנה
יד יט טו שפה
כח א ד תרג

יד ד ו שנ
יד יז נז שעה
וכן ל ד כ תרגמ

א א ג ו
יד כא סח שפז
יד כא סח שפז
יד כא סח שפה
יד כא סח שפה
יד כא סט שפט
יד כא ע שצא
יד כא עא שצא
יד כא עב שצב
יד כא עה שצג

ה ו לג פח
ה ו לג פח

— צורת כתיבת הפתוחות והסתומות
בתפילין
— טעמי המנהגים בצורת כתיבת פרשת
"והיה אם שמוע"
— שינוי מצורת הפרשה והפסול
בדיעבד
— מעמד פרשת "והיה אם שמוע"
כפתוחה או סתומה
— סדר כתיבת הפרשיות בתפילין
דרש"י
— מחלוקת הרמב"ם והרא"ש בצורת
פרשה פתוחה וסתומה
— שיעור הרווח בין פרשה לפרשה
— אופן סיום פרשת שמע ותחילת פרשת
והיה אם שמוע
— שיעור הרווח בסוף פרשת והיה אם
שמוע
— השלמת שיעור הרווח בצירוף שתי
שיטין
— כשרות בדיעבד כשהפרשה נעשתה
כשיטת הט"ז או כשיטת השולחן ערוך

א קריאת הפרשיות

כללי הקריאה

— קריאת קדש והיה כי יביאך כדי
לעורר את כוונת טעם מצות תפילין
— קריאת פרשיות התפילין בלא תפילין
— מעלת קריאת כל הפרשיות הכתובות
בתפילין
— אמירת הפרשיות לפי סדר כתיבתן
בתורה
— העדפה לאומרן מתוך הסידור ולא
בעל פה
— פרשת ויאמר
— טעם קריאת פרשת ויאמר משום
זכירת יציאת מצרים
— שייכותה לשלמות קבלת עול מלכות
שמים
— אמירתה להשלמת רמ"ח תיבות
בקריאת שמע
— שייכותה לעשרת הדברות ולששת
העניינים שבה

צדקה

— גביית צדקה בזמן חזרת הש"ץ
ואיסורה

יד י כה שסד
יד י כח שסה
יד י כח שסה
יד י כח שסה
יד י כח שסה
יד יב לה שסז
יד יב לה שסח
יד יב לח שסט
יד יב מא שע
יד יב מא שע
יד יג מג שע
יד יג מו שעב
ו ג יט קמ
ח א א ריג
ח ז בט רמו
ח ז ל רמו
ח ח לב רמח
ח א ג ריז
ח א ג ריז
ח א ג ריח
ח א ג ריח

ו ה כג קמח

— נתינת צדקה בעמידה כדין מצוות עשה
 — נתינת צדקה לתיקון ביטול מצות תפילין באונס

ציצית

א חיוב ומעלת המצוה

— טעם השמטת דברי חז"ל שהמבטל מצוות ציצית עובר בחמישה עשין שקילות מצוות ציצית כנגד כלל התורה והמצוות
 — מחלוקת הראשונים אם נענשים בעידן ריתחא על הימנעות מלבישת בגד החייב בציצית
 — אם עונש בעידן ריתחא נאמר דווקא בציצית או גם בשאר מצוות עשה
 — הזכרת זכירת כל המצוות בנוסח לשם יחוד
 — גרירת הציציות על הקרקע והשוואתה לגרירת רצועות התפילין

א טלית קטן

— לבישת טלית קטן במשך כל היום
 — מעלת לבישת טלית קטן מעל הבגדים כדי לראות את הציציות
 — גם כשהבגד תחת הבגדים ראוי שחומי הציצית יהיו גלויים
 — דעות המתירות או המעדיפות להכניס גם את חומי הציצית
 — יישוב מנהג החסידים ללבוש טלית קטן באופן הנראה כלפי חוץ
 — מנהג האר"י ללבוש טלית קטן תחת הבגדים
 — קדימות ציצית לתפילין דרבינו תם כשאין לו טלית קטן המחויב בציצית

א ציצית בקריאת שמע

אחיזת הציציות
 — אחיזת ארבע הציציות בקריאת שמע
 — אחיזת הציציות ביד שמאל כנגד הלב
 — אחיזת הציציות בקריאת שמע שבתפילין דרבינו תם
 — אחיזת שתי הציציות שלפניו בקריאת שמע
 — אחיזת ציצית בקריאת שמע של ערבית ובקריאת שמע שעל המיטה

— גדר חיוב אחיזת הציציות בקריאת שמע
 — טעם אחיזת ארבע הציציות על פי הקבלה
 — סדר אחיזת הציציות על פי האר"י

— טעמי המנהג לאחוז את כל ארבע הציציות
 — טעמי המנהג לאחוז שתי ציציות בלבד
 — אחיזת הציציות בידי איטר בשמאל כל אדם, שהיא ימינו, כנגד הלב
 — מנהגים שונים באחיזת הציציות בתפילין דרבינו תם
 — לבישה והפסק

— הפסק להנחת ציצית באמצע קריאת שמע וברכותיה
 — מעלת לבישת טלית בשעת קריאת שמע ותפילה
 — נשיקה והסתכלות

— סדר נשיקת הציציות בקריאת שמע
 — הסתכלות בציציות בשעת אמירת פרשת ציצית
 — זמני נשיקת הציציות במהלך קריאת שמע

עדות שקר

— הקשר בין אחיזת הציציות לחשש עדות שקר
 — קריאת שמע בלא טלית ובלא חשש עדות שקר
 — גדר עדות שקר במי שאינו לבוש בציצית

א קדימה לתפילין

— טעם קדימת ההתעטפות בציצית להנחת התפילין
 — קדימת הציצית לתפילין לפי סדר המוחין בקבלה

קבלה

א לא בשמים היא

— יישוב קבלת סודות התורה עם הכלל "לא בשמים היא"
 — כשגם כנגלה יש מקום לדברי הקבלה אין בהכרעה על פיהם משום "לא בשמים היא"

ח ב ה רכא

ח ב ו רכב

ח ב ו רכב

ח ב ז רכג

ח ב ז רכג

ח ב ח רכה

ח ב י רכו

ח ב ה רכב

ח ב ה רכב

ח ב ו רכב

ח ב יא רכו

ח ב יא רכו

ח ב ה רכא

ח ב ה רכא

ח ב ה רכב

א א א ד

ו יד נא קפו

ו ט לו קעז

לו יג כו השטז

א א א א

א א א ד

ד ג ו נה

ד ג ו נו

ו ג יט קמא

כו א ד תקסט

יא א א שו

יא א א שו

יא א א שז

יא א א שז

יא א א שז

יא א א שז

כח ח כז תרכג

ח ב ה רכ

ח ב ה רכ

ח ב ה רכ

ח ב ה רכ

ח ב ה רכא

ל לימוד הקבלה

— אין ללמוד קבלה קודם שמילא כרסו בש"ס ובפוסקים
— התנגדות ללימוד קבלה ברבים

— איסור לימוד קבלה למי שאינו יודע להפשיט את המושגים מגשמויות
— הצורך לקבל את חכמת הקבלה מרב ולא מלימוד עצמי
— הצנעת ידיעת הקבלה גם אצל גדולי המקובלים
— תועלות וסכנות בהתפשטות לימוד הקבלה

ל מנהגי והנהגות הקבלה

— אם מנהגי המקובלים מחייבים את כלל ישראל או יחיד סגולה בלבד
— שימוש בטעמי הקבלה לביאור מצוות והנהגות
— קיום מנהגי קבלה בצנעה

— קיום הנהגות האר"י גם בלא הבנת טעמיהן

ל קבלה והלכה

— דברי קבלה כמכריעים במקום מחלוקת הפוסקים
— אם הכרעות האר"י ל"ל משנות את פסיקת מרן השולחן ערוך
— מעמד דברי המקובלים כשהם חולקים על הפוסקים
— דברי הקבלה כמכריעים כאשר גם בנגלה יש מקום לשתי הדעות
— מטרת המהדורה השנייה בשו"ע הרב, להכריע יותר על פי הקבלה
— שיטת החכם צבי שדברי קבלה מכריעים כשאפשר לפרש את הגמרא כמותם
— איסור לפרש הלכה פסוקה על פי הקדמות קבליות שאינן מובנות
— היחס בין חכמת הפוסקים לדברי המקובלים בדיון החלפת התפילין

קברי צדיקים

— מנהג ההשתחוות על קברי צדיקים וההבדל בינו לבין איסור דורש אל המתים
— מעלת מקום קבורת הצדיק והשפעתו הרוחנית

קדושה**ל קדושה דעמידה**

— נוסח הקדושה, כמנהג הציבור או כמנהגו האישי
— אמירת קדושה כשהתפילין מונחות עליו
— אמירת קדושה כקורא בתורה
— עדיפות אמירת הקדושה בציבור
— שיטות הראשונים אם יחיד אומר קדושה
— אמירת נוסח הקדושה בעל פה
— חלקי הקדושה שמותר לענות בין תפילין של יד לתפילין של ראש
— עניית הפסוק "מלוך" במקום שאסור להפסיק
— אמירת קדושה כשהתחיל תפילתו יחד עם שליח הציבור

ל קדושת ובא לציון

— אמירת קדושת ובא לציון ביחידות לצורך החלפת תפילין
— תקנת לימוד פסוקי הקדושה עם תרגומם
— אמירת פסוקי הקדושה לשם קידוש השם
— אמירת קדושת ובא לציון ביחיד
— לימוד תורה כחלק מסדר התפילה
— תקנתה למי שלא שמע קדושה בתפילת העמידה
— אין להקדים קדושה קודם אשרי ולמנצח
— אמירת הפסוק "ה' ימלוך לעולם ועד" בקול
— אמירתה בלילה

ל שלוש קדושות

— אמירת שלוש הקדושות כשהתפילין מונחות עליו
— שמיעת קדושות לצורך קיום שלוש הקדושות בתפילין
— הפסד אמירת שלוש הקדושות כראוי מחמת הנחת התפילין

קדיש

| הקשבה וענייה

— איסור לימוד אפילו בהרהור בשעת הקדיש מפני חובת ההקשבה

— חובת הציבור להקשיב מתחילת הקדיש ועד סופו

— עיקר חובת ההקשבה עד "דאמירן בעלמא"

— נוסח עניית אמן יהא שמיא רבא לפי ההלכה והקבלה

— שיעור עניית "אמן יהא שמיא רבא" במקומות שמוותר או אסור להפסיק בהם

| מניין הקדישים

— השיטה שיש להשלים עשרה קדישים בכל יום

— מניין שבעת הקדישים שבכל יום

— שיטת המקובלים במניין הקדישים

— יסודות תקנת הקדישים בסדר התפילה

— תקנת שבעה קדישים בכל יום

| קדיש וברכו

— מנהגים בנדר הקדיש שלאחר ערבית בליל שבת ובמי שאומרו

— סוג הקדיש קודם ברכו בליל שבת

| קדיש והפסק

— הנחת תפילין דרבינו תם בשעת קדיש דרבנן

— הפסק בין חצי קדיש למוסף לצורך הנחת תפילין דרבינו תם

| קדיש יתום

— השתלשלות מנהג הקדיש שלאחר עלינו

— יסוד אמירת קדיש לאחר פסוקי מקרא

— מחלוקת אם קדיש יתום שלאחר עלינו נכלל במניין שבעת הקדישים

— השפעת אמירת הקדיש על הנשמות הנידונות

— מעלת אמירת קדיש בידי יתום

— העלאת נשמות הנפטרים על ידי הקדיש

— אמירת קדיש לאחר פסוקים או דברי תורה

— אילו קדישים נמסרו לאמירת יתום

— יסוד הקדיש שלאחר עלינו ומנהגי הקהילות

— מקומו ותפקידו של קדיש יתום

— בסיום התפילה

— מקרים שבהם שליח הציבור אומר קדיש במקום יתום

— אמירת קדיש בידי אבל בין תפילין של יד לתפילין של ראש

| תפקיד הקדיש בתפילה

— אמירת הקדיש בידי הש"ץ עבור הציבור וכאילו כולו אומרו

— תפקיד הקדישים בסדר תיקון התפילה

— עליית העולמות וירידת השפע

— באמצעות הקדישים

— קדיש דרבנן כחלק מסדר התפילה

— הקדיש כהכנה לפתיחת חלקי התפילה

— תפקיד הקדישים בעליית העולמות לפי האר"י

קידוש לבנה

— תנאי כשחושש שהלבנה תחבסה בעננים

— איסור הישענות בשעת קידוש לבנה

— המתנה שבעה ימים שלמים מן המולד קודם קידוש הלבנה

— חילוקי מנהגים בקידוש לבנה לאחר תשעה באב ובמוצאי תענית

— מחלוקת אם צריך להמתין שבעה ימים מעת לעת או די ביום השביעי

— עדיפות קידוש לבנה במוצאי שבת כשאפשר

— שיטת הפוסקים שאין להחמיץ את המצוה ומקדשים לאחר שלושה ימים

קרבנות

— אמירת הקרבנות קודם הנחת תפילין כהכנה וניקוי מן ההרהורים

יא א א שיג

יא א א שיד

יא א א שיד

יא א א שיד

יא א א שיד

יג ב ח שלט

ו ה כג קמו

ו ה כג קמו

ו ה כד קנב

ו ה כד קנב

יא א א שיד

יא א א שיד

ו ג יח קלו

ו ט לד קעד

יא א א שד

יא א א שד

יא א א שד

יא א א שד

יא א א שד

ו א ח קט

ו א ח קט
ו א ח קי
ו א ח קי

קריאת התורה

- סדר החזרות ספר התורה להיכל
- בג ב ו תקנב
- בימות החול ובראש חודש
- החזרות ספר התורה קודם אשרי או
- לאחר קדיש תתקבל
- בג ב ו תקכד
- סדר החזרות ספר התורה בשבת,
- בפורים ובימים שיש בהם מוסף
- בג ב ו תקכה
- גלילת ספר התורה קודם ההפטרה

- הימנעות מהנחת תפילין ורבינו תם בשעת "יהי רצון"
- עניית אמן על "יהי רצון" שלאחר קריאת התורה בשני וחמישי
- אמירת "יהי רצון" בימים שאין אומרים תחנון
- טעם אמירת "יהי רצון" קודם החזרת ספר התורה להיכל

— אִיסוּר הַיִּשְׁעוֹנוֹת בַּמָּקוֹם שֶׁחַיִּיבִים
לַעֲמֹד בַּקְרִיאַת הַתּוֹרָה
— יֵשִׁיבָה גַם בֶּעֶת עֲנִיית בִּרְכוּ בַּקְרִיאַת
הַתּוֹרָה
— מִנְהַג הָאֶרֶץ לִשְׁבֹּת בַּמִּשְׁךְ כָּל קְרִיאַת
הַתּוֹרָה
— אֲמִירת הַבְּרַכָּה כַּשֶּׁחֲסַפֵּר מְכוּסֶה וְלֹא
כַּשֶּׁחֲכַתָּב גָּלוּי
— גְּלִילַת סֵפֶר הַתּוֹרָה וּבִיסוּיוֹ בִּשְׁעַת
בְּרַכַּת הָעוֹלָה

— מנהג עליית הרב או האדמו"ר לשני
יא א א שא
— מנהגים שונים בעדיפות עליית שלישי
יא א א שא
— מנהגים שונים בעליית מפטיר
יא א א שא לגדולי ישראל
— החילוק בין מנהג האר"י למנהג רוב
הקהילות במציאת התוכחה
יא א א שיב

י' ז' ש"ב

ה — החילוק בין קריאת התורה לחזרת הש"ץ
ח — היתר אמירת פרשיות קריאת שמע בעל פה
ח — גדר איסור דברים שבכתב בקריאת התורה בצייכור
ו — כח קטן
ז — חלב רמח
ז — חלד רנ

גדר המצוה
 אם אפשר להדרר במצוה לאחר שכבר יצא ידי חובה
 — אם קריאת שמע פעמיים לשם מצוה כרובה בחשש בל תוסיף
 — גדר עדות שקר במצוות הנזכרות בקריאת שמע
 — חזרה על קריאת שמע אינה בכלל בל תוסיף
 — הגדר בזמן חיוב קריאת שמע כלפי פטור הנשים
 — נוסח "אהבה רבה" בשבת וביום הכיפורים

— קריאה עם הציבור בלא כוונה לצאת ידי חובה	ח א א ריב
— דיני הפסק בקריאת שמע שבתפילין	ח ד טז רלו
— הפסק בפרשת ציצית כשאין חיוב באמירתה	ח ד טז רלו
— שאלה מפני היראה והשובה מפני הכבוד	ח ד יח רלו
— הפסק בקריאת שמע לברכות ברכים ורעמים	ח ד יט רלז
— הפסק לעניית קריאת שמע וברכו	ח ד יט רלז
— עניית אמן באמצע קריאת שמע	ח ד יט רלז
— עניית ברוך הוא וברוך שמו באמצע קריאת שמע	ח ד יט רלז
— הפסק באמצע הפסוק הראשון	ח ד כב רלז
— הפסק בפסוק הראשון לאחר שעבר זמן קריאת שמע	ח ד כב רלח

ח ד כב רלט
ח ט לז רנה
ח ט מג רנח
ו א ז קד
ח א א רטו
ח א א רטז
ח ג יג רכט
ח ג יג רכט
ח ג יג רל
ח ג יג רל
ח ג יג רלא
ח ג יג רלב
ו יג יח קלו
ו יג יח קלו
ח ג טו רלד
ח ג טו רלד
ח ג טו רלה
ח ג יג רכט
ח ג יג רלב
ח ג יד רלב
ח ג יד רלב

ו ג יח קלו
ח א א רט
ח ג טו רלד
ח ג טו רלה
ח ג יב רכז
ח ג יג רל
ח ג יד רלב
ח ד טו רלו
ח ד כג רמ
ח ד כג רמ
ח טו רנט
ח א א ריב
ח ג יד רלב
ח ה כו רמב
ח ה כו רמב
ו ג טז קלג
ח ה כו רמג
ח ה כו רמג
ו א ח קו
ח א ב רטז
ח ג טו רלה
ח ד כב רלח

— הפסק באמצע "ברוך שם כבוד

מלכותו לעולם ועד"

— משמעות קבלת עול מלכות שמים גם בקריאה שלא בזמנה

— קריאתה באימה, ביראה, ברתת ובזיעה

— קבלת מסירות נפש בשעת קריאת שמע

— חיוב הכוונה לקבל עול מלכות שמים גם בקריאה שבתפילין דרבינו תם

— קיום מצוות ייחוד השם בכל קריאת שמע

— הימנעות מהיסח הדעת בשעת הקריאה

א כתיבה ואופן האמירה

— ראייה מדרשת "טט בכתפי פת

באפריקי" להיתר קריאתה בכל לשון

— שיעור עי"ן ודל"ת רבתי ודינן

כשנכתבו בגודל רגיל

— כתיבת עי"ן רבתי ב"שמע" ודל"ת רבתי ב"אחד"

— קריאת הפרשיות בדרך לימוד ואינה בכלל עדות שקר

א פרשיות וסדר הקריאה

— אם יש לקרוא גם פרשת ויאמר

בתפילין דרבינו תם

— המנהג לקרוא גם פרשת ויאמר

בתפילין דרבינו תם

— טעם החזרה גם על פרשת ויאמר

לשמירת סדר הקריאה

— קריאת כל שלוש הפרשיות בתפילין דרבינו תם

— מנהג החוזרים לקרוא פעם שלישית בתפילין דרבינו תם

— מעמד פרשת ויאמר כחלק ממטבע קריאת שמע

א קריאת שמע ותפילין

דיני קריאת שמע בתפילין

— חיוב הקדמת תפילין לקריאת שמע שבקרבנות

— טעם ההסתפקות בפרשיות שמע והיה אם שמוע

— השלמת המצוה על ידי קריאתה בתפילין הראויות

— משמוש בתפילין באמירת "וקשרתם"

עדות שקר

— ביאורי הראשונים בגדר עדות שקר

— טעמי הגדרת הקורא בלא תפילין

כמעיד עדות שקר בעצמו

— אם הנחת תפילין לאחר מכן מתקנת את החשש

— אם קריאת הפסוק הראשון בלא

תפילין נחשבת עדות שקר

— חידוש המעשה רב שיעקר החשש בפרשה השנייה

— קריאת הפרשה הראשונה בלא

תפילין

— קריאה בלא תפילין במקום אונס

— אם קריאת שמע קטנה בלא תפילין נחשבת עדות שקר

— אם הקריאה בלא תפילין חסרה

בעצם שלמות מצות קריאת שמע

— הימנעות מקריאת שמע בלא תפילין כל עוד נחשב יום

— הנחת תפילין לאחר הקריאה כשלא היו בידו

— קריאה בלא תלית וללא חשש עדות שקר

— אם קריאה בתפילין לאחר זמנה

מתקנת את חשש עדות שקר

— חשש עדות שקר בקריאה בלא

תפילין מחמת אונס או מנהג

— אם ניתן לתקן את חשש עדות שקר

לאחר שעבר זמן קריאת שמע

— אם חשש עדות שקר שייך גם

בפרשיות קדש ויהיה כי יביאך

תפילין דרבינו תם

— קריאה בתפילין דרבינו תם לתיקון חשש עדות שקר

— קריאה בתפילין דרבינו תם לתיקון חשש עדות שקר כשקרא בתפילין דרש"י

— קדימת קריאת שמע עם ברכותיה

לקריאה בתפילין דרבינו תם

— ביאור מנהג החתם סופר שלא לקרוא

קריאת שמע בתפילין דרבינו תם

— הידור לקרות בזמנה בתפילין

דרבינו תם

— אמירת מזמור או דברי תורה

בתפילין לאחר שעבר זמן קריאת שמע

— הקפדה לקרוא קריאת שמע בתפילין

דרבינו תם בתוך זמנה

ח ד כב רלח

ח ד כב רלט

ח ה כה רמא

ח ה כה רמב

ח ה כו רמב

ח ה כו רמב

ח ה כו רמג

א ב י יד

א ב יב טו

א ב יב יד

ח א א ריא

ח א א ריו

וכן ח א ב רטו

ח א ג ריז

ח א ג ריז

ח א ג ריז

ח א ג ריח

ח א ג ריט

ו א ח קי

ח א ב רטו

ח ג יב רכח

כו א יא תקפה

ו א ז קא

ו א ז קא

ו א ז קב

ו א ז קב

ו א ז קב

ו א ז קב

ו א ז קד

ו ח ח קי

ח א א רז

ח א א רט

ח א א רט

ח ב ה רכא

ח ג טו רלג

ח ג טו רלד

ח ג יב רכו

ח ז כט רמו

ח א א רז

ח א א רז, ריג

ח א א רטו

ח א א ריג

ח ג טו רלג

ח ג יב רכו

ח ג יב רכו

— דינה לעניין הפסק בין הפרקים

— דיני הפסק באמצע הפרק

— דיני הפסק בפסוק הראשון

— חשש עדות שקר כשמסופק אם קרא בתפילין דרבינו הם

— השלמת רמ"ח התיבות בקריאה שבתפילין דרבינו הם

א קריאת שמע של ערבית

— קריאה מבעוד יום על תנאי

— כשאין ספק בזמן הקריאה אין צורך בתנאי

— חשש עדות שקר בקריאת שמע של ערבית בלא תפילין

א רמ"ח תיבות והשלמתן

— דרכי ההשלמה

— השלמת מניין רמ"ח התיבות

— השלמת רמ"ח התיבות בכוונה בט"ו ווי"ן של אמת ויציב

— השלמת רמ"ח תיבות בקריאה ביחיד

— דרכי השלמת רמ"ח התיבות ביחיד

— השיטה לכפול "אני ה' אלוהיכם" להשלמת רמ"ח תיבות

— מנהגי האר"י בהשלמת רמ"ח התיבות

— השפעת ברכת אמת ואמונה על

— השלמת רמ"ח התיבות

— ה' אלוהיכם אמת

— חזרת שליח הציבור על תיבות "ה' אלוהיכם אמת"

— צירוף תיבת "אמת" לברכת אמת ויציב

— אם היחיד רשאי לכפול "ה' אלוהיכם אמת"

— אמירת "ה' אלוהיכם אמת" ביחיד

— כפל "ה' אלוהיכם אמת" בידי היחיד

— משמעות "ה' אלוהיכם אמת" בשלושה שמות קדושים

— צירוף תיבת "אמת" לקריאת שמע כשאין ברכת אמת ויציב

— קל מלך נאמן

— אמירת "קל מלך נאמן" קודם קריאת

שמע ביחיד

— יסוד המנהג להשלים רמ"ח תיבות

באמירת "קל מלך נאמן"

— מנהג אמירת "קל מלך נאמן"

בקריאת שמע של ערבית

— השיטות שאין לאומרו אף ביחיד

א תנאי וספק

ספק בקריאה

— יסוד החזרה בקריאה מחמת ספק

— ספק אם קרא בתפילין דרבינו הם

— בספק אם קרא, חזרה על קריאת שמע עם ברכותיה לדעת הרמב"ם

קריאה על תנאי

— קריאה מוקדמת מחשש שיעבור זמנה

— תנאי מחשש שיעבור זמן קריאת שמע

— אפשרות להתנות תנאי אחד על כל הקריאות

— אם יש מקום להתנות על היציאה ידי חובה

— קריאה על תנאי כדי לצאת ידי חובה במקרה הצורך

— תנאי בקריאה שלאחר הזמן מחשש בל תוסיף

ראש השנה

— ביאור התקיעות הנוספות לפי האר"י והמקובלים

— תקיעה בשופר גם בתפילת הלחש של מוסף

— זמן עשרת התקיעות האחרונות להשלמת מאה קולות

— מועד תקיעת השופר ביחס לקדיש התקבל

— סדר ברית המילה ביחס לתקיעת שופר

ראש חודש**א הנחת תפילין בו**

— חליצת התפילין קודם תפילת מוסף

ח ט לט רנו

ח ט מא רנו

ח ט מא רנו

ח ט מד רנח

ח ד יז רלו

ח ד יז רלו

ח ד כב רלט

ח ו כז רמד

ח ט מז רנט

וכן ח ט לה רנד

ו ג יח קלה

ו ג יח קלט

ח א א רי

ח ט לה רנד

ח ט לט רנו

ח ט לט רנו

ח ט מה רנח

ח ט מה רנח

ח ט מה רנט

ח ט מז רס

ח ט לו רנד

ח ט לו רנה

ח ט לט רנו

ח ט מג רנו

ח ט מג רנו

ח ט מז רס

ח ט מז רס

כג א ב הקיט

— המחלל מוסף ביחידות, זמן חליצת התפילין

— שכח והתפלל מוסף כשהתפילין עליו

— זמן חליצת התפילין קודם מוסף

— חליצה קודם הקריש או קודם "יהי רצון שנשמור חוקיך"

— הנחת תפילין בברית הנערכת לאחר מוסף

— הנחת תפילין לאחר מוסף

— הנחת תפילין במנחת ראש חודש

— אין לבטל מוסף בציבור כדי להניח תפילין דרבינו תם קודם התפילה

— שינוי ממנהג הציבור בזמן חליצת התפילין

— חזרה על שחרית וחיוב הנחת תפילין בתפילה החוזרת

— הנחת תפילין דרבינו תם לאחר מוסף לעניין הפסק מן התפילה

י' עלה ויבוא

— חזרה והנחת תפילין בשחזור

— להתפלל שחרית

— שכח יעלה ויבוא בשחרית ונזכר קודם מוסף

— שכח יעלה ויבוא בשחרית ונזכר רק לאחר שהתפלל מוסף

י' סדר התפילה

— המתנת החזרה על תפילתו כדי לומר הלל עם הציבור

— ברית מילה לאחר תפילת מוסף

י' קדושת כתר

— חזר והניח תפילין לאחר מוסף ושמע קדושת כתר ממניין אחר

— שמיעת קדושת כתר באמצע שחרית כשהתפילין עליו

— נוסח קדושת מוסף, "כתר" או "נעריצך"

— שמיעת קדושת כתר כשהתפילין עליו לאחר מוסף

רצועות התפילין

י' דינים כלליים

— הקפדה הנדרשת ברצועות של יד ושל ראש

— תיקון הרצועה קודם הברכה או קודם הפסק

י' החלפת רצועות בין רש"י לרבינו תם

— החלפת רצועות בין תפילין דרש"י לתפילין דרבינו תם

— שימוש ברצועות ישנות שאינן בשימוש לתפילין דרבינו תם

— איסור להחזיר לאחר מכן את הרצועות לתפילין דרבינו תם

— אם יש להוציא רצועות לאחר שכבר הועברו לזוג אחר

— השארת הרצועות בתפילין דרש"י בדיעבד

— עבר והעביר רצועות מתפילין דרבינו תם לתפילין דרש"י

— איסור העברת רצועה מתפילין דרש"י לתפילין דרבינו תם

— העברת רצועה מתפילין דרבינו תם לדרש"י כשאין רצועה אחרת

י' היפוך הרצועה

— דין רצועה שנתהפכה

— אם יצא ידי חובה כשהרצועה היתה הפוכה

— נתהפכה הרצועה בשעת ההנחה

— נתהפכה הרצועה לאחר ההנחה

— חיוב תענית על היפוך הרצועה

— נתהפכה הרצועה במזיד או בפשיעה

— נתהפכה הרצועה בשוגג

— שיעור התענית על היפוך הרצועה

י' השחרת הרצועות

— אם יש הידור בהשחרת הצד הפנימי של הרצועות

— השחרת הצד הפנימי של הרצועות לפי האר"י

— חשש שהשחרת הצד הפנימי תמנע

— הבחנה בהיפוך הרצועה

— חיוב להחזיר את הצד השחור כלפי חוץ

— דין רצועות שחורות משני הצדדים

כו א יא תקעד

כו ב טו תקעה

לה א א תרפ

לה טו לו תרצה

לה יד לג תרעד

לה יד לג תרעד

לה יד לג תרעד

לה יד לג תרעד

לו ב ו תרצה

לו ב ו תרצה

כו א יא תקעד

כו ב טו תקעה

כו ב טו תקעה

כו ב טו תקעה

כו ב טו תקעו

כו ב טו תקעו

כו ב טו תקעו

כו ב טו תקעו

יא א א שט

יא א א שט

יא א א שט

כו א יא תקעד

כו ב טו תקעו

— השחרת הצד הפנימי של הרצועות

כו ב מז תקעו

א כיסוי רצועות דרכינו תם

— אם יש לכסות גם את הרצועות שבין הקשר לבית

— טעם כיסוי רצועות דרכינו תם תחת רצועות דרש"י

— כיסוי הרצועות המשתלשלות מאחורי הראש

— כיסוי רצועות של ראש לעומת רצועות של יד

א כריכות הרצועות

— כריכת רצועות שני זוגות התפילין יחד

— כריכת הרצועה על התיתורא וחשש הנחת דבר שקדושתו פחותה עליה

— מחלוקת הפוסקים בכריכת הרצועה על התיתורא או המעברתא

— הסרת כריכות האצבע באמירת "יהי רצון שנשמור חוקך"

א כריכות וצורת שי"ן

— חשש מחיקת השם בעשיית צורת שי"ן

— מנהגים בעשיית צורת שי"ן בכריכות שעל כף היד

— מקורות וטעמי המנהג לעשות צורת שי"ן

— עשיית צורת שי"ן בכריכות שעל הקיבורת

א קדושת הרצועות

— אם הרצועות הן גוף הקדושה או השמישי קדושה

— נפקא מינה ממעמדן לעניין תנאי להורידן לשימוש חול

— מעמד הרצועות כתשמישי קדושה לעניין כוחו של תנאי

א שיעור הרצועות

— מקור שיעור רוחב הרצועות ואם הוא הלכה למשה מסיני

— שיעור הרוחב בשעת הדחק לעניין ברכה

— שיעור רוחב הרצועות והמידה הראויה להידור

א שמירת הרצועות מביזיון

— גרירת הרצועות על הקרקע

— דין רצועות שנפלו

— תחיבת הרצועות באבנט כדי שלא ייגררו בקרקע

א תערובת רצועות

— דין רצועות שלא יוחדו לזוג תפילין מסוים

— דין תערובת מחצה על מחצה

— הליכה אחר הרוב בתערובת רצועות

— תערובת רצועות של רש"י ושל רבינו תם

שבועות

— המנהג שלא ללמוד משניות בליל שבועות

— טבילה באשמורת הבוקר לאחר תיקון ליל שבועות

— לימוד תיקון ליל שבועות לפי האר"י

— סדר הלימוד הראוי בליל שבועות

— תענית חלום ביום חג השבועות

שבת

א בגדי שבת

— בגדי לבן כהנהגה מיוחדת לבני עלייה ולתלמידי חכמים

— חשש יוהרא בלבישת בגדי לבן במקום שאין נוהגים בן

— לבישת ארבעה בגדים לבנים כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה

— לבישת בגדי לבן בשבת לפי האר"י

— המנהג ללבוש בגדים שחורים בשבת

— כבוד השבת נקבע גם לפי מנהג הלבוש המקובל במקום

א טבילה

— הזמן הראוי לטבילה בערב שבת

— טבילה בבוקר יום השבת קודם התפילה

— היתר טבילה בשבת לצורך תוספת קדושה

— זהירות מסחיטת השערות לאחר הטבילה

כו א ד תקע

לה טו לו תרצה

לו ג ח תרצה

לו ג ח תרצה

לו ג ח תרצה

יא א א רצד

יא א א רצד

יא א א רצד

יא א א רצד

כו ג כב תקעה

יא א א שי

יא א א שי

יא א א שי

יא א א שי

יא א א שיא

יא א א שיא

יא א א רצו

יא א א רצו

יא א א רצו

יא א א רצו

ה א ו סח

ה א ח סח

ה ב יט עד

ה ג כ עה

ה א ו סח

ה ח מג צב

ה ח מג צב

ו ה כד קנג

ה ח מא צא

ה ח מא צא

ה ח מא צא

ה ח מא צא

א ג טז מז

א ג טז מז

לה ה יב תרפו

א ג טז מז

ה א ט סט

ה א ט סט

כו א ד תקסט

כו א ד תקסט

— טבילה במקוה חם בשבת

יא א א רצו

— תשעה קבין אינם מועילים במקום
טבילה לקבלת תוספת קדושה

יא א א רצו

א כיסוי הפת

— דין לחם שאין דעתו לאכול ממנו
לעניין חיוב כיסוי

לא ג ח תרנח

— יסוד דין "שלא תראה הפת בושתה"

לא ג ח תרנח

— כיסוי חלקי של הפת

לא ג ח תרנח

— מפה מנוקבת או שקופה לעניין כיסוי
הפת

לא ג ח תרנח

א לחם משנה

— מנהג בציעת שתיים עשרה חלות כנגד
לחם הפנים שבמקדש

יא א א ש

— קליעת החלות באופן המרמז למספר
שתיים עשרה

יא א א ש

א סעודה שלישית

— אכילת דגים בסעודה שלישית כמנהג

יא א א שג

— הקבלת שלוש סעודות השבת לשלוש
התפילות

יא א א שג

— זמן סעודה שלישית, לאחר תפילת
מנחה

יא א א שג

— מעלת המיוחדת של סעודה שלישית
על פי הזוהר והמקובלים

יא א א שג

— קביעת הסעודה באסיפת חסידים

יא א א שג

א סעודות שבת

— הנחת שתיים עשרה חלות על שולחן
השבת

יא א א ש

— אמירת "אזמר בשבחין" בסעודת ליל
שבת

יא א א שא

— אמירת "אתקינו סעודתא" בסעודות
השבת

יא א א שא

— ביום טוב שאינו חל בשבת אין נוהגים
בשתיים עשרה חלות

יא א א שא

א ערב שבת

— הנחת תפילין במנחת ערב שבת

כד ב ה תקמח

— השפעת התנוצצות קדושת השבת על
הנחת תפילין במנחה

כד ב ה תקמח

— הלוש תפילין כל היום, אם חולצן
למנחה בערב שבת

כד ב ה תקמט

— מעלת תפילת מנחה סמוך לשקיעה
בערב שבת

כד ב ה תקנ

— תחילת קדושת השבת לעניין תפילין

כד ב ה תקנ

— תפילת מנחה גדולה מחשש ביטול
מצוות השבת

כד ב ה תקנ

— הקדמת מנחה לצורך קיום מצות
תוספת שבת

כד ב ה תקנא

— קבלת תוספת שבת קודם תפילת
מנחה

כד ב ה תקנא

א קבלת שבת ותוספת שבת

סדר קבלת שבת

— הפנייה למערב בשעת קבלת שבת

יא א א שיא

— טעמי קבלת שבת בבית הכנסת
ובציבור

יא א א שיא

— מנהג האר"י לצאת לשדה לקבלת
שבת

יא א א שיא

— סדר מזמורי קבלת שבת לפי הרמ"ק

יא א א שיא

— שילוב הפיוט "לכה דודי" בסדר
קבלת שבת

יא א א שיא

תוקף קבלת שבת

— קיבל שבת קודם הנחת תפילין
דרבינו תם

כא ג ח תק

— קבלת שבת שהתבררה בטעות לצורך
קיום מצוה

כא ד טז תקו

— קבלת תוספת שבת והשפעתה על
קיום מצוות היום

כא ד י תקב

— אם תוספת שבת חלה מאליה בלא
קבלה מפורשת

כא ד י תקג

— שיעור תוספת שבת קודם השקיעה

כא ד יב תקד

— אם מועילה התרה על קבלת שבת

כא ד יד תקו

— החילוק בין קבלת שבת של יחיד
לקבלת הציבור

כא ד יד תקו

— קבלת שבת בטעות כשנוכח במצוה
שטרם קיים

כא ד יז תקו

— כהן שקיבל שבת, אם רשאי לישא
כפיו במנחת תענית ציבור

כד ב ו תקנח

— קבלת שבת בהדלקת נרות
והשלכותיה

כד ב ו תקנו

— קבלת שבת בידי יחיד לעומת קבלת
הציבור

כד ב ו תקנו

— קבלת תוספת שבת לעומת קבלת
עיצומו של יום

כד ב ו תקנו

— תפילת מנחה לאחר קבלת שבת או
לאחר הדלקת נרות

כד ב ו תקנו

א קדושת השבת

— הטבילה כהכנה לקבלת הנשמה
היתרה

יא א א רצו

— מטרת הטבילה בשחרית להמשכת קדושת יום השבת
— החלפת כל בגדי החול לכבוד שבת ככל האפשר
— הקשר בין בגדי השבת בעולם הזה ללבושי האדם בעולם הבא

א קידוש

— שמיעת קידוש על תנאי לשוב ולקדש בעצמו
— קידוש בעל פה כשמוציא אחרים ידי חובה
— עמידה במשך כל הקידוש בליל שבת
— עמידה בקידוש ואינה פוגעת בקביעות כשמוציא אחרים ידי חובה
— טעם כיסוי הפת בשעת קידוש

א תפילין

הנחתם
— איסור הנחה בשבת וביום טוב
— הנחה בשבת לצורך הצלה וחשש בל תוסיף

מלטול תפילין
— מעמד התפילין לעניין מלטול בשבת
— הנחה בשבת וחשש בל תוסיף

נפלו תפילין בשבת
— החילוק בין אות שבת לאות ברית מילה לעניין תפילין
— היתר הצלת תפילין דרבינו תם כשאין רשות הרבים גמורה
— הצלת תפילין דרבינו תם בדרך לבישה

— הצלת תפילין דרבינו תם משום בייזונן אף במקום מוקצה
— אם תפילין דרבינו תם נחשבות משאוי למי שאינו מניחן
— מצא תפילין דרבינו תם במקום שאין עירוב
— תפילין כמשאוי לאשה לעניין הצלת תפילין בשבת

שו"ע הרב

— מסורת האריז"ל כולה מפי אליהו לשיטת בעל התניא

— הסתירה בין פסיקתו בשולחן ערוך להכרעתו למעשה במקובלים
— חיבור המהדורה השנייה כדי להכריע יותר לפי הקבלה
— עריכת נוסח התפילה לפי שיטת האר"י

שומע בעונה

— הצורך לכוון בשמיעת ברכה מפי אחר
— אם רשאי לשוב ולברך לאחר שכבר יצא בשמיעת חברו
— שמיעת קדושה במקום ענייה בפועל
— אם שמיעת ברכה מאחר נחשבת ברכה לבטלה למי שמסופק בחיובו
— שמיעת קדיש וקדושה באמצע התפילה ואינה הפסק אף מדין שומע בעונה

שליח ציבור

— חיוב הש"ץ להתפלל בנוסח הציבור
— נוסח הש"ץ במקום שנוהגים נוסח אחר
— חיוב אמירת קדיש וקדושה בקול הנשמע לכל הציבור
— אם ראוי לעבור לפני התיבה כשהוא לבוש צמר
— השפעת מנהגי חסידות על הכשרות לעבור לפני התיבה
— גדר הפסק המותרים לאחר תפילת לחש
— השלמת רמ"ח התיבות עבור הציבור

שליחות

— מצוה בו יותר מבשלוחו בכתיבת תפילין
— שליחות במעשה קשירת התפילין

שם הוי"ה

א הגיית השם

יא א א רצו
יא א א שי
יא א א שיא

ו ג יח קלו
ח ח לד רנג
יא א א רצב
יא א א רצג
לא ג ח תרנו

כא ה יט תקט
לט א א תשכג

כא ו כ תקיב
כא ו כא תקיב
כו א ח תקעב
כט א ח תרלב
לט א א תשכג
לט א א תשכג
לט א א תשכג
לט א ג תשכג
לט א ג תשכג
לט א ג תשכג

ו א י קיג

ו א י קבד
ו א י קבד
יא א א רפט

ו ג טו קל
ו ג יח קלו
ו ה כד קנא
יב ד ט שכא
יב ד ט שכא

ו א ו צט
ו א ו צט
ו ה כד קנא
ו ה כד קנו
ו ה כד קנו
ו ה כו קס
ח ט לו רנה

א א ב ה
א א ד ז

— איסור אמירת אותיות השם בזה אחר זה
— איסור קריאת השם בכתיבתו
— אם אמירת השם במילוי בכלל האיסור
— אמירת "אי" או "אות" בין האותיות כדי להימנע מן האיסור
— הוצאת שם הקודש בפה קודם כתיבתו
— צורות שונות באמירת אותיות השם במילוי

א כתיבתו

— טעם כתיבת ט"ו במקום י"ה
— כתיבת ט"ז במקום י"ו
— כתיבת שם הוי"ה לפי מנהג כתב הארז"ל
— קדושת השם בלשונות אחרות
— איסור ביוזי שם שמים גם בלשונות אחרות
— מחיקת שם שמים הכתוב בלשון לעז

תורה שבעל פה

— הצורך בקבלה לביאור פרטי מצוות תפילין
— מצוות הסתומות בתורה שנתבארו רק במסורת
— כוחם של מנהג ומסורת בשימור פרטי מצוות מעשיות
— מתי מסורת מעשית נחשבת תורה שבעל פה ומתי אינה אלא מנהג
— הארת חידושי התורה בלב החכמים מאת הקב"ה

תחנון

א נפילת אפים

— מקומה בהעלאת הנר"ן קודם אשרי
— חשיבות אמירת התחנון בכוונה בשני וחמישי
— סמיכה בתחליף לישיבה
— אם נפילת אפים היא רשות או חובה

— משמעות נפילת אפים לפי האר"י

— אמירת תחנון בלא נפילת אפים ובלא כיסוי פנים
— יסודות החיתור להימנע מנפילת אפים במקרים שונים
— נפילת אפים כביטוי למסירות נפש לפי הקבלה

תנאי במצוות

א במצוות שונות

— אם מועיל תנאי שהזוג שאינו כשר להלכה לא ייחשב למצוה
— ספירת העומר על תנאי כשמסופק אם רוצה לצאת ידי חובה
— תנאי בכוונת מצות אכילת אפיקומן
— תנאי בכוונת מצות סוכה בשמיני ספק שביעי
— תנאי בקריאת שמע
— תנאי קבוע בהפרשת תרומות ומעשרות
— משמעות התנאי בהנחת תפילין דרבינו חם
— הטענה שתנאי סותר את קבלת שיטת האר"י
— השוואת התנאי בתפילין לתנאי בכתיבת שמות המסופקים
— אם תנאי מועיל למנוע חשש בל תוסיף בתפילין
— גדר התנאי
— אם תנאי מועיל בכוונת קיום המצוה
— אם תנאי מועיל במצוה שאי אפשר לקיימה בשליח
— אם תנאי שבין אדם לעצמו מועיל גם בדבר שאינו בשליחות
— אם אפשר להתנות בקיום מצוה
— חילוק בין תנאי הקובע את אופן קיום המצוה לתנאי השולל את עצם הקיום
— הסברה שמעשה מצוה נעשה בסתמא על דעת לצאת באופן הנכון ביותר, כאילו התנה
— חילוק בין תנאי המבטל את המעשה לתנאי המבטל את כוונת המצוה

ו ג יט קמא
ו ג יט קמב
ו ג יט קמב
ו ג יט קמב
ו ג יט קמב
ו ג יט קמג
ו ג יט קמג
ו ג יט קמג
יד כד פב שצו
יב ד טז שכן
יב ד טז שכן
א א ח יג
א ג טז
ג ב ג מא
ג ב ד מז
ט א א רסח
ו ז כט קסה
ו ח לג קע
ו ט לד קעד
יא א א שיב

— תנאי כשאין נפקות באינו אפשרות
תחקיים המצוה
א תוקף התנאי
— אם תנאי מפורש מועיל גם למאן
דאמר מצוות אינן צריכות כוונה
— אם התנאי צריך להיות כפול ושאר
דיני התנאים
— השיטות שאין תנאי מועיל בכוונת
המצוה
— מדוע תנאי במצוות אינו נחשב לדין
ברירה

תענית ציבור

— הנחת תפילין במנחת תענית ציבור
בערב שבת
— וידוי, נפילת אפים ואבינו מלכנו
במנחת ערב שבת
— קריאת התורה במנחה שהתאחרה עד
לאחר השקיעה
— כהן שקיבל שבת, אם רשאי לישא
כפיו במנחת תענית ציבור

תפילה

א חזרה ותשלומין

— אם החזור להתפלל צריך לחזור
ולחניח תפילין
— הנחת תפילין בחזרה על התפילה
מחמת טעות
— תשלומי שחרית בראש חודש
כשהתפילין עליו

א כוונה בתפילה

— שלמות קבלת עול מלכות שמים על
ידי תפילין
— התפילין כחלק משלמות התפילה
וקבלת עול מלכות שמים
— הקדמת מחשבת פירוש התיבה
לאמירתה
— אמירת תיבות התפילה בלא כוונת
פירושן

א סדר וזמני התפילה

— חשיבות שמירת סדר התפילה לפי
הקבלה
— שייכות תפילת מוסף לעבודת
הקרבנות

— מעלת תפילה עם דמדומי החמה לפי
הקבלה

א שמונה עשרה

— אם רשאי המתפלל בלחש לומר את
נוסח מנהגו
— השלמת כוונת הברכה הראשונה
קודם תחילת השנייה
— חזרה על התפילה בתנאי כשמסופק
אם כבר התפלל
— הישענות בתפילה כדין ישיבה

א תורה ותפילה

— אכילה קודם הלימוד שלאחר
התפילה

— חיבור התפילה ללימוד התורה

א תפילה בציבור

— קדימות תפילה בציבור בתפילין
דרבינו תם על תפילה ביחידות
בתפילין דרש"י
— אם תפילה בציבור עדיפה מתפילה
בתפילין
— עדיפות תפילה בתפילין של אחר על
תפילה ביחידות
— עיקר תפילה בציבור מצד חזרת
הש"ן

— תפילה בציבור לעומת תפילה ביחיד
בתפילין
— מוסף בציבור קודם להנחת תפילין
דרבינו תם
— תפילה ביחידות כדי שלא לאחר זמן
מוסף
— אמירת התפילה מילה במילה עם
שליח הציבור
— התחיל להתפלל כשהציבור כבר
באמצע שמונה עשרה
— התחלת שמונה עשרה יחד עם
הציבור
— תפילת שמונה עשרה עם שליח
הציבור בחזרתו

א תפילין בתפילה

— אם התפילה נחשבת חפסק בין
הברכה להנחת תפילין דרבינו תם
— חיוב שיהיו התפילין עליו בשעת
התפילה
— טעם שיקר מצוות תפילין בשעת
התפילה

יא א א רצח

ו א ו צח

ו ג טז קלג

ו ג יח קלט

ו ט לד קעד

לג א ג תרסו

לג א ג תרסו

ד ז יז סב

ו א ח קז

ו א ח קח

ו ה כג קמו

כג ה כא תקלה

כג ה כא תקלו

כג ה כא תקלו

כג ה כב תקלז

כג ה כב תקלז

כג ה כב תקלז

כג ה כב תקלז

ו א ה צה

ו א ח קה

ו א ח קו

— הקשר בין שמונה עשרה לתפילין של ראש
— אין חיוב להתפלל בתפילין דרבינו תם

תפילין

אונס וקיום המצוה

אונס
— קריאת שמע בלא תפילין כשאינו יכול להשיגן
— אינו יכול להניח אחת מן התפילין מחמת אונס
— גרימת מצב שימנע קיום מצות תפילין בעתיד
השתדלות לקיום המצוה
— יציאה למקום שעלול למנוע ממנו קיום מצות תפילין
— נשיאת תפילין בנסיעה אף ליום אחד
— חיוב השתדלות להשיג תפילין אף קודם זמן המצוה
— כפיית בית דין על קיום מצות תפילין

עוסק במצוה

— טעם פטור העוסק בתורה מן התפילין
— התפילה כצורך מצות התפילין לעניין הפסק
— איסור אכילה קודם הנחת תפילין לעוסק בצרכי ציבור

איטר

— אם סדר הפרשיות משתנה לפי ימין ושמאל של המניח
— אם מניח בימינו שהיא שמאלו או בשמאל כל אדם
— אם מקום ההנחה באיטר נקבע גם לפי הצורך שתהא כנגד הלב
— מקור דין ההנחה בימין באיטר והמחלוקת אם הדבר תלוי ביד הכהן או ביד הכתובה
— היחס בין דברי המקובלים להכרעת הפוסקים בדיון איטר
— הנחה גם בשמאל כל אדם לאחר התפילה כדי לחוש לשיטת המקובלים
— אם באיטר יש להפוך את סדר הפרשיות בתפילין דרבינו תם

אכילה, שתייה ושינה

אכילה

— טעה בתפילין דרבינו תם, איסור אכילה עד שיניח תפילין דרש"י
— איסור סעודת קבע כשהתפילין עליו
— שיעור אכילת עראי כשהתפילין עליו

— אכילת פירות ושאר מאכלים כשהתפילין עליו

— שיעור אכילת מזונות הנחשב אכילת עראי

— אם בזמן הזה, שאין מניחים כל היום, מותרת אכילת עראי בתפילין

— איסור אכילה קודם הנחת תפילין גם כשפטור מן התפילה או שכבר התפלל שינה קודם ההנחה

— שינה קודם ההנחה לאחר שהגיע זמן המצוה

— העמדת שומר קודם שינה כדי להזכיר את ההנחה

— שינת עראי קודם ההנחה

— שינת קבע קודם ההנחה

— הסתמכות על שעון מעורר קודם ההנחה

שתייה ועישון

— שתיית משקאות כשהתפילין עליו

— שיעור שתיית משקה משכר

— כשהתפילין עליו

— שתיית קפה בשעת לימוד כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

— עישון כשהתפילין עליו

לז ג ט תשח

מא א א תשל

מא א א תשל

מא א ב תשל

מא א ב תשל

מא א ו תשל

מב ד יב תשמ

מב ה טו תשמ

מב ה טו תשמ

מב ה טו תשמ

מב ה טו תשמ

מב ה טו תשמ

מב ה טו תשמ

מא א א תשל

מא א ב תשל

מא א ז תשל

מא א ז תשל

מא א ז תשל

מא א א א

מא א א א

מא א א א

מא א א א

מא א א י

מא א א יא

מא א א יא

מא א א יא

מא א א יא

מא א א יא

— דינו של הנמנע מהנחת תפילין מחמת חשש גוף נקי

— הצורך בכפרה למי שלא קיים מצות תפילין במשך שנים מחמת טעות

קרקפתא דלא מנח תפילין

— אם רק מי שלא הניח תפילין מעולם נקרא "קרקפתא דלא מנח תפילין", או אף המבטל יום אחד

— חומרת המבטל מצוות תפילין והכללתו בכלל "פושעי ישראל בגופן"

— אם הגדר נאמר רק במי שלא הניח תפילין מעולם או אף במיניח לפרקים

— טעם החומרה וגדר "פושעי ישראל בגופן"

— אם הגדר תלוי בכיוון המצוה או נוחה גם בנמנע מחמת עצלות ושאר סיבות

— הנחת תפילין פעם אחת בשנה כדי שלא להיכלל בגדר "קרקפתא דלא מנח תפילין"

— צירוף למניין של מי שאינו מניח תפילין

א בסדר התפילה

קרבנות

— אמירת הקרבנות קודם ההנחה

— כהכנה וניקוי מן ההרהורים

— מחלוקת אם להניח קודם הקרבנות או לאחריהם

— אמירת פרשת הקמורת כשהוא מעומטר בתפילין

— אמירת פרשת התמיד בתפילין לפי האר"ל

— חיוב הקדמת תפילין לקריאת שמע שבקרבנות

תפילה וקרישים

— טעמי מעלת ההנחה בשעת התפילה

— אמירת ארבעת הקרישים כשהתפילין עליו

— הפסד אמירת ארבעת הקרישים מחמת ההנחה

— חיוב הנחה בתפילה החוזרת

א דיבור והפסק

בין של יד לשל ראש

— רמזיה, קריצה והליכה בין של יד לשל ראש בגדרי ההפסק

— שהייה מרובה או שתוקה שלא לצורך בין של יד לשל ראש כהפסק לכתחילה

— עניית אמן על ברכה שיוצא בה ידי חובה בין של יד לשל ראש

שיחה

— איסור שיחה בטלה כשהתפילין עליו

— דיבור לצורך מצוה או הכרח

— כשהתפילין עליו

— קיצור בדיבור כשהוכרח לדבר

— שיחה בין תפילין דרש"י לתפילין דרבינו חם

— אחיות התפילין למניעת היסח הדעת בשעת הדיבור

— הסרת של ראש כדי לדבר בעוד של יד עליו

א הזמנה וייחוד

— הזמנת כ"ס להפילין והחלת קדושתו

— הזמנה אינה חלה קודם השימוש בכ"ס

— ביטול הזמנת הכ"ס קודם השימוש הראשון

— תפילין חדשות שלא הונחו כד"ן הזמנה בלבד

א החייבים במצוה

— אפשרות קיום מצות תפילין בידי בן נח

— אם ראוי להניח תפילין לעם הארץ

א הידור וחייבוב המצוה

הידור מצוה

— ויתור על הידור אישי לטובת קיום עיקר המצוה של חברו

— השחרת הצד הפנימי של הרצועות כהידור ליחידים ולא כהוראה לרבים — גדר ההידור בתפילין

— קדימת כשרות והקפדה הלכתית ליופי הכתיבה

— קניית תפילין מהודרות לעומת ציצית מהודרת

— נזי תיק הטלית והתפילין

חייבוב המצוה

— מעלת השמחה במצות תפילין

— שקילות מצות תפילין כנגד כלל

התורה והמצוות

יג א ב שכו

לו א ה תשו

כו ג טז תקפח

כו ג טז תקפח

כו ג טז תקפח

כו ג טז תקפח

כו ג טז תקפט

כו ג טז תקפט

לד א ג תרעב

לד ב ה תרעד

לד ה יב תרעו

לה ד ח תרפה

ג ב ד מה

לג א ב תרסו

ו ה כד קנג

יא א א שט

יד כג עט שצד

יד כג עט שצה

כח ו יט תרכ

לב א א תרסג

א א א ג

א א א ד

ד ד ח נח

לו יג כו תשטז

א א א יא

א א א יא

ד ד ח נז

ד ד ח נז

ד ד ח נח

ד ד ח נח

ד ד ח נח

ו א ח קט

ו א ח קט

ו א ח קי

ו א ח קי

ו א ח קי

ו א ח קו

ו ה כד קמט

ו ה כו קס

כג ו ל תקמ

— משמוש בתפילין משום חיוב מצוה

— משמוש בתפילין באמירת "וקשרתם"

— עדיפות נשיאת התפילין ביד ולא כשהן תלויות

— נשיאת תיק התפילין בעצמו משום חיוב מצוה

א היסח הדעת

בלימוד תורה

— היסח הדעת בזמן לימוד תורה

— לימוד תורה כשהתפילין מונחות עליו

— אם לימוד תורה עלול לגרום להיסח הדעת מן התפילין

בתפילה

— חליצת התפילין קודם גמר התפילה

— כהיסח הדעת

— היסח הדעת במהלך התפילה

— היסח הדעת בתפילת שמונה עשרה

— עצות לזכירת התפילין במהלך התפילה

— תפילה כשהתפילין מונחות עליו

גדר האיסור

— משמוש התפילין למניעת היסח הדעת

— כוונה לעבור לתפילין דרבינו תם כהיסח הדעת ביחס לברכת תפילין דרש"י

— אם האיסור מן התורה או מדרבנן

— טעם האיסור

— מהות היסח הדעת, כיוזי התפילין, ביטול המצוה או חשש תקלה

— עצם איסור היסח הדעת מן התפילין

— שיעור הזמן הנחשב היסח הדעת

— אם האיסור דווקא בהיסח הדעת מתוך שחוק וקלות ראש או בכל היסח הדעת

— מצוה מן המובחר שהיא דעתו על התפילין בכל עת

— החילוק בין היסח הדעת בתפילין של יד לתפילין של ראש

ח ב יא רכו

כו א יא תקפה

מג א א השמה

מג א ו תשמו

כו א ח תקפד

כו ב יב תקפו

לג א ב תרסה

ו ה כג קמט

כו א ח תקפד

כו א ח תקפד

כו א ח תקפד

כו ב יב תקפו

ח ב יא רכו

יב ג ז שב

כו א א תקפ

כו א א תקפ

כו א א תקפ

כו א א תקפ

כו א ח תקפד

כו ב יב תקפו

כו ב יב תקפה

כו ג טז תקפט

— לימוד תורה בתפילין ביחס לאיסור

היסח הדעת

מצב התפילין

— דין היסח הדעת כשהתפילין מכוסות

— דין היסח הדעת כשהתפילין אינן

במקומן

— דין היסח הדעת כשהתפילין בידו

עיסוקים ומחשבות

— מחשבות חול בזמן שהתפילין עליו

— עיסוק במלאכה כשהתפילין עליו

— תנומה כשהתפילין עליו

— מחשבות חול וצורכי הגוף

כשהתפילין עליו

— חומרת האכילה כשאינו מתכוון

להישאר זמן נוסף בתפילין

א הפסק

בין של יד לשל ראש

— אין להתחיל בהנחה כשצפויה עניית

קדיש או קדושה באמצעה

— זהירות שלא להפסיק בעניית אמן

— איסור הפסק בין של יד לשל ראש אף שאין מברכים עליהן

— הפסק לעניית קדיש, קדושה, ברכו ואמנים בין של יד לשל ראש

— עניית ברוך הוא וברוך שמו בין של יד לשל ראש

— תיקון ההפסק בהזזת של יד או

בחזרה על הנחתן

— תיקון הפסק לאחר עניית דבר

שבקדושה במשמוש, הזזה או חזרה על ההנחה

— שיטה האוסרת כל הפסק בין של יד לשל ראש אף לעניית דבר שבקדושה

— דימועות מתחילת ההנחה כשצפוי הפסק לקדיש או קדושה

— לימוד תורה, ברכת ברכים ורעמים ואמירת תפילות בין של יד לשל ראש

— הפסק לצורך התפילין בין של יד לשל ראש

א זמן ההנחה

לילה

— השארת התפילין עליו לאחר שקיעת

החמה

לג א א תרסד

כו ג נ תקפא

כו א ד תקפא

כו א ד תקפא

כו א ח תקפד

כו ב יב תקפו

כו ב יב תקפו

כו ב יג תקפו

מא א ז תשלד

ו ה כג קמח

ו ו כח קסב

יג א א שכו

יג ב ג של

יג ב ג של

יג ב ג של

יג ב י שלט

יג ד טז שמב

יג ד טז שמג

יג ד טז שמג

יג ה יז שמג

כא א א תצג

— הנחה בלילה בשעת הדחק

כא א ב תצד

— שיטת המקובלים בהנחה בלילה

כא א ג תצד

סדר היום והתפילה

— מנהגים בהקדמת ההנחה בברכות

השחר

ו א ח קט

— קיום המצוה קודם ברכות התורה

ו א ח קט

— השפעת תפילת ערבית מוקדמת על

כא ב ז תק

זמן ההנחה

ערב שבת ויום טוב

— הנחת תפילין במנחת ערב יום טוב

כד ב ה תקמח

— הלוש תפילין כל היום, אם חולצין

כד ב ה תקמט

למנחת ערב שבת

— תחילת קדושת השבת לעניין זמן

כד ב ה תקנ

ההנחה

— התחיל להניח סמוך לשקיעה ולא

כד ו טו תקסב

יסיים תפילתו קודם לכן

— חליצת התפילין מיד לאחר השקיעה

כד ו טו תקסב

| זמן מצוות תפילין

חוב יומי

— אם די בהנחה אחת ביום לקיום

א א ח

המצוה

— החוב היומי וגדר ביטול המצוה

א א ה יא

כשעבר יום בלא תפילין

— הנחת תפילין לאחר שהתפלל ערבית

א א ה יא

מבעוד יום ולא הניח באותו יום

כל היום

— יסוד החוב להניח תפילין כל היום

א א ה ז

— אם החוב להניח תפילין כל היום

א א ה ח

הוא מן התורה או ממידת חסידות

— קיום המצוה בכל רגע שהתפילין

א א ה ח

מונחות עליו

— המנהג שלא להניח תפילין כל היום

א א ה ט

וטעמיו

— מי ראוי להניח כל היום והתנאים

א א ה ט

הנדרשים לכך

— אם מצוות תפילין מתחדשת בכל יום

א א ה י

או שהיא חוב תמיד

— הנחת תפילין כל היום כגדר במדרגת

א א ה י

תלמיד חכם

— טעם שאין מניחים תפילין כל היום

ו א ח קי

ואילו בשעת התפילה חייבים בהן

— החילוק בין הנחה כל היום להנחה

ו ה כו קנח

בזמן התפילה

— מעלת ההליכה בתפילין כל היום

לג א א תרסד

בשעה שעוסק בתורה

קריאת שמע וסדר התפילה

— עיקר זמן קיום המצוה בשעת קריאת

א א ה ט

שמע ותפילה

— חוב להניח תפילין בהמשך היום

א א ה י

כשלא הניח בשעת קריאת שמע ותפילה

— תלות מחלוקת רש"י ורבינו תם

ב א ד יט

בשאלת עיקר זמן קיום מצוות תפילין

— קדימת ברכות התורה להנחת תפילין

ו א ח קט

תחילת זמן ההנחה

— שיעור זמן "משיכיר" ומנהגי החישוב

טו ג ו תח

השונים

— הנחת תפילין בלילה בשעת אונס

טו ג ו תט

— הנחת תפילין קודם זמן "משיכיר"

טו ג ו תט

בשעת הדחק

| טענות בזוג התפילין

— הניח של יד ושל ראש משתי שיטות

כה ה יב תקסו

שונות

— הוכנסו פרשיות דרכינו תם לבחים

לה ט כ תרצ

של רש"י

— הטעות אינה מקדשת את הבתים

לה ט כ תרצ

לשיטה שהוכנסו אליה

— הניח במטות בסברו שהן תפילין

לה ט כ תרצ

דרש"י

— שינוי תפילין כשאין בידו אלא זוג

לה יב כט תרצג

אחד שאינו ראוי לקיום המצוה

| יסודות המצוה

גדר המצוה

— אם של יד ושל ראש נמנות כשתי

א א א א

מצוות או כמצוה אחת

— אם עיקר המצוה בקשירה או בעצם

א א ד ו

ההנחה

— ביאור הגדר "איהו תלמיד חכם, כל

א א ה י

שמניח תפילין"

— הצורך שלא להפסיק במעשה בין

ה ז לט צ

הנחת של יד לשל ראש

— של יד ושל ראש כשתי מצוות שאינן

כה א א תקסג

מעכבות זו את זו

— למסקנת ההלכה אין קיום המצוה עד

לז ג ט תשח

שיניח תפילין דרש"י

טעמי המצוה

— ארבע הפרשיות כוללות את יסודות

א א ו יא

האמונה, ייחוד ה', יציאת מצרים ושכר

ועונש

— מעמן של ארבע פרשיות התפילין

— חיוב הכוונה בטעמי המצוה בשעת ההנחה

— משמעות מקומות ההנחה של יד ושל ראש

— הקשר לפסוק "לראות מהרה בתפארת עוזך"

— קיום המצוה

— ההנחה כהקדמה לקבלת עול מלכות שמים

— מעלת המניח תפילין בציצית ובתפילה

— קיום המצוה לעתיד לבוא

— השפעת היות המצוה נוהגת כל היום על חשש כל תגרע בהנחה נוספת

— אם קיים את המצוה כשהתפילין נמצאו פסולות לאחר מעשה

— אם יצא ידי חובה בהנחת זוג מעורב

שכר וסגולה

— זכייה לתחיית המתים בשכר המצוה

— שכר אריכות ימים למקיים מצות תפילין

— לימוד בתפילין כסגולה להשגת נפש, רוח ונשמה

שמות וכינויים

— ביאור הכינויים "פאר", "עוז",

"יקר", "כתר תורה" ו"קציצה"

— טעם השם תפילין מלשון תפילה

— פירוש השמות "תפילין" ו"טוטפות" ומקורם

— ביאור דרשת "טט בכתפי שמים, פת באפריקי שמים" והסתמכות על לשונות האומות בפירוש התורה

א כוונה, תנאי ומפק

כל תגרע

— החילוק בין תפילין שמצוותן כל היום ללובל לאחר שכבר יצא

— הנחת תפילין שחסרות בהן פרשיות

— חשש כל תגרע כשמכוון לקיים בהן את המצוה

— הנחה מחמת ספק שלא הוכרע וחשש איסור

— כוונה מפורשת שלא לצאת את התפילין אינן כהלכה

א ב י יד

ו ג יט קמ

ו ג יט קמ

ו ה כד קנב

א א א ב

א א א ב

א א א ד

ו ב יא קבו

כ ו יט תפב

כה ה יב תקסו

א א א ב

א א א ב

לג א א תרסד

א א ז יב

א א ז יב

א א ז יב

א ב י יד

ו ב יא קבו

ו ב יא קבו

ו ב יא קבו

ו ב יא קבו

ו ב יא קבח

כוונת המצוה

— הכוונות הראויות בשעת ההנחה

— בדיעבד די בכוונה לשם מצוה אף בלא כוונת טעמיה

— קיום המצוה בלא הבנת עניינה

— כמעשה קוף בעלמא

— אמירת פרשיות התפילין לעורר את כוונת המצוה

— כוונה בברכה על שני זוגות התפילין

— קיום מצות שני הזוגות אף

— כשנתחלפו ביניהם בטעות

ספק

— צירוף הרוב והכרעת ההלכה כרש"י לפתרון הספק

— ספק אם חלה קדושה על התפילין

— שינוי התפילין מכוח ספק ספיקא

— טעה בהנחת תפילין דרבינו תם, אם נחשב נמלך

— הכרעה למעשה במחלוקת אם יחזור ויברך

— יציאה בברכת אחר במקום ספק

— עדיפות לצאת בברכת אדם אחר במקום הספק

— ספק אם צריך לברך לאחר חליצה לצורך סעודה

תנאי

— תועלת התנאי להסרת חשש כל

— תוסיף בהנחת תפילין

— כוח התנאי בכיס התפילין קודם תחילת השימוש

— תנאי המתיר הנחת שני זוגות בכיס אחד

— תנאי קודם השימוש המתיר החלפת תפילין חדשות

— תנאי להחלפת רצועות בין תפילין דרש"י לדרכינו תם

— אין תנאי מועיל בבתים ובפרשיות שהם גוף הקדושה

— בשעת הדחק ובאין פרשיות אחרות, אם תנאי מועיל אף בבתים ובפרשיות

א מכנה ועשיית התפילין

דיני העשייה

א א ו יא

ו ג טו קל

ו ג טו קלא

ח ז כט רמו

לז א ג תשה

לז ט יט תשיג

לז א ג תרצז

לז ד ט תרצט

לז ד ט תרצט

לז א ג תשה

לז א ד תשו

לז א ה תשו

לז ו טו תשי

מא א ד תשלג

כא ו כ תקיב

לד ה יא תרעו

לד י כג תרעט

לה ד ח תרפה

לה ה יב תרפו

לה ו טו תרפו

לה ו טז תרפח

— תעשה ולא מן העשוי כשהתפילין נקשרו שלא במקומן והוכשרו לאחר הקשירה

— כשרות מי שאינו מניח תפילין דרבינו תם לעשיית הבתים והקשרים — הוספת תני שימוש רבה

— עשיית קשר התפילין בלילה

הלכה למשה מסיני

— היחס בין סדר הפרשיות להגדרת הלכה למשה מסיני

— מחלוקת הראשונים אילו מדיני

תפילין הם הלכה למשה מסיני

— אם שיעור רוחב הרצועות הוא הלכה למשה מסיני או מדרבנן

שיעור וגודל

— הגדלת אות רבתי באורך וברוחב ומקומה ביחס לשאר האותיות

— אם יש שיעור מרבי לגודל הבתים ביחס למקום הנחת של ראש

— אם שיעור שתי אצבעות נאמר בבית בלבד או גם בתיתורא ובמעברתא

— מחלוקת הראשונים אם יש שיעור שתי אצבעות לבתים

— לבישת תפילין בנדלים שונים

— שיעור אצבע לפי החזון איש והגר"ח נאה

— קשיי כתיבה וחשש פסול בפרשיות קטנות

— שיעור אצבע כרוחב מזערי בתפילין קטנות

מנהג והנהגה

התפשטות המצוה ומסירתה

— אם שכחת סדר הפרשיות עשויה לנבוע מהיחלשות המנהג

— השפעת התרשלות הציבור במצוה על מסירת ההלכה

— תקופות שבהן רק יחידים הניחו תפילין והנהגה נחשבה מידת חסידות

מנהגי הכתיבה והפרשיות

— מנהגים קדומים בסדר הפרשיות הן כרש"י והן כרבינו תם

— מנהגי אשכנז וספרד בעשיית פרשת ודהוה אם שמוע

— מנהגי הקהילות בבחירת כתב הסת"ם

מקום ההנחה

— ביאור הסוגיה והשלכותיה על מקום ההנחה

— ביאור הסוגיה והשלכותיה על מקום הנחת של יד

— הנחה קודם היציאה מן הבית לבית הכנסת

— קביעת מקום קבוע לתפילין כדי למנוע טעות מכוח ההרגל

מקומות ותקופות

ארץ ישראל ותקופת האבות

— ביאור שיטת השוואל ומשיב שעיקר המצוה בארץ ישראל

— השייכות בין קדושת ארץ ישראל להנחת תפילין דרבינו תם

— כשרות תפילין של האבות מצד "כל שאינו בקשירה אינו בכתיבה"

— קיום מצות תפילין בידי האבות והמקורות לכך

בית המקדש

— אפשרות הנחה בלשכות העזרה

— הסרת של יד לצורך עבודה במקדש

— כיצד קיימו הכהנים הנחה בשיבה במקום שאסור לשבת

במדבר

— אם בני ישראל הניחו תפילין במדבר וממתי

— אם היו במדבר ארבעה בתים גם כשנאמרו רק שתי פרשיות

— אם היו בתפילין במדבר ארבע פרשיות או שתיים בלבד

נקיות הגוף

— הימנעות מהנחה כשיש חשש שאין הגוף נקי

— איחור ההנחה עד סמוך לפסוקי דזמרה משום גוף נקי

— גדר גוף נקי בזמן התפילה

— כיסוי התפילין בכניסה לבית הכסא

— נגיעה בתפילין באמצע הסעודה

— השוואת חליצה לסעודה ולכניסה לבית הכסא לעניין הברכה

סדר ההנחה

אופן וסדר ההנחה

— טעם הקדמת ההתעטפות בציצית להנחת התפילין

ה א ד סה

ה א ד סו

ו א ח קט

לב א א תרסג

ג א ב מ

ג א ב מ

ג ב ד מה

ג ב ד מה

ו ט ל ד קעד

ו ט ל ד קעד

ו ט ל ד קעד

ג ב ד מג

ג ב ד מד

ג ב ד מד

ג ב ד מז

ו א ח קט

ו ה כו קנח

לא ג ח תרנט

מא א ג תשלכ

מא א ד תשלג

א א א ד

א א ד ז

יד א א שמו

יד כד פג שצח

כח א א תרב

א ג טו טו

א ג טו טז

ה א ט סט

א ב יב טו

ה ו כט פו

ה ו ל פו

ה ו ל פז

ה ו ל פח

ה ו לא פח

ה ו לג פט

ה ו לג פט

ג ב ד מז

ג ב ד מז

ג ב ד מז

ג א ב לט

יד יג מד שעב

יד כד פג שצח

— הנחת וקשירת תפילין לאדם על ידי אשה, קמן או גוי
— שליחות במעשה קשירת התפילין
— אם הנחת המעברתא לצד הכתף והקציצה לצד היד מעכבת או מנחה בלבד
— אם תפילין הסמוכות למקומן באוויר נחשבות כמונחות
— הנחה בשעת ברכת עומר ישראל בתפארה
— עמידה בשעת ההנחה כביטוי לקבלת עול
— אם החזור ומניח צריך לעמוד או לשבת
— השיג את התפילה השנייה לאחר שהניח אחת, אם חזר ומניח את שתיהן
— נודמנה לו של יד לאחר שהניח של ראש, אם צריך להסיר של ראש
— אין מעבירין על המצוות
— אם האיסור חל בעצם הפגיעה במצוה או רק לאחר נטילתה ביד
— מצוה שטרם הגיע זמנה לעניין אין מעבירין על המצוות
— סדר המצוות לפי הקבלה לעומת דין אין מעבירין
— הנחת מצוה אחת לצורך מצוה אחרת
— עויבת מצוה לצורך דבר הרשות
— שתי מצוות ממין אחד לעניין אין מעבירין
— אם דין אין מעבירין מן התורה או מדרבנן
— טעמי דין אין מעבירין על המצוות
— אם הדין נאמר גם במצוה אחת
— גלילת ספר תורה מסדר קריאה אחד לאחר מצד תדיר או אין מעבירין
— הניח את התפילין מידו כדי לקחת את הטלית
— קדימת אין מעבירין לעומת תדיר
— גדר אין מעבירין על המצוות
— השפעת דרך הושטת היד התיק על סדר ההנחה

א ספק ותערוכות

— איסור סימון אותיות על התפילין להבחנה בין רש"י לרבינו תם
— דרכים מותרות להבחין בין תפילין לרש"י לרבינו תם
— מצא רצועות במקום שרוב המניחים מניחים רש"י
— מצא רצועות ואינו יודע אם הן של רש"י או רבינו תם
— תערוכת קופסאות תפילין של רש"י ושל רבינו תם
— קדושה וביזוי
— ביזוי התפילין
— השוואת נפילת תפילין לנפילת ספר תורה
— הרואה תפילין שנשרפו כדין הרואה ספר תורה שנשרף
— השארת תפילין מגולות שלא לצורך
— הנחת התפילין על השולחן בלא כיסוי
— השארת תפילין מגולות לאחר חליצתן
— אורזת התפילין לאחר השימוש כשהן מגולות
— איסור הנחת תפילין על הקרקע
— מדרגות ובימות המיועדות לעמידה, אם נחשבות כקרקע
— הנחת תפילין בתיק או במזוודה המונחים על הקרקע
— הנחת שיידלעך של זוג אחד על התפילין של הזוג השני
— הורדה בקדושה
— איסור הנחת תפילין מדרגת קדושה אחת בכיס המיוחד לדרגה אחרת
— החלפה מתפילין לרבינו תם לרש"י ולהפך
— איסור החלפת בתיים, פרשיות או רצועות בין רש"י לרבינו תם
— הטעם שכל שיטה רואה את חברתה כפסולה לעניין הורדה בקדושה
— היחס בין איסור הורדה בקדושה לקיום מצות תפילין
— שינוי תפילין כדי שלא להתבטל לגמרי מן המצוה
— הכרעת הספק מכוח מעלין בקודש

זיעה

יד יח ס שט
יד יח סא שט
לו א ג תרצו
לו א ג תרצו
לו א ג תרצח
כו א א תקסז
כו א א תקסח
לו כ ט תרמו
לא ג ח תרנו
לא ג ח תרנו
לא ג י תרנט
מג ב ז תשמו
מג ב ח תשמו
מג ב ט תשמו
מג יא תשמח
לד א ב תרעב
לד ד ח תרעה
לה א א תרפ
לה א א תרפ
לה יב כח תרצב
לה יב כט תרצג
לו א ג תרצו

— אם חשש זיעה מצדיק חליצה מוקדמת
 — אוורור התפילין וייבוש הזיעה קודם
 קיפולן
 — בדיקת תפילין שנרטבו מזיעה
סידור ותפילין
 — היחס בין קדושת התפילין לקדושת
 הסידור
 — הנחת תפילין על סידור או סידור
 על תפילין
 — הנחת הסידור על השיידלעך של
 התפילין
 — שימוש בשיידלעך להחזקת דפי
 הסידור בשעת התפילה
קדושת התפילין
 — השפעת הקדושה על יראת שמים,
 המחשבה וההנהגה
 — השראת השכינה על המניח תפילין
 — השפעת הקדושה על מחשבת האדם
 ומידותיו
 — הקשר בין קדושת האזכרות לאיסור
 היסח הדעת
 — איסור הגבלת היד מעל התפילין
 — לימוד דין משמוש התפילין מדין
 הציץ
 — חלות הקדושה בהנחה הראשונה לשם
 מצוה
תליית תפילין
 — איסור תלייתן משום ביוזי קדושתן
 — תלייתן באופן שאינו ניכר כלל שיש
 בתוכן תפילין
 — תלייתן בתוך שקית שאינה ניכרת
 כשקית תפילין
 — תלייתן כשהן בתוך כיסן
תפילין חדשות
 — תפילין שלא הונחו מעולם לעניין
 קדושת הכיס
 — החלפת בתים, פרשיות ורצועות
 קודם שהונחו
 — המחמירים שלא להחליף אף תפילין
 שטרם הונחו
 — מצא תפילין המסודרות כשיטה
 מסוימת ומסופק אם הן חדשות
 תשמיש דתשמיש

— מעמד תיק הטלית לעניין קדושת
 התפילין
 — כיס המשמש לנרתיק התפילין בלבד
 — מעמד השיידלעך כתשמיש דתשמיש
תשמישי קדושה
 — הנחת חפצי חול בכיס התפילין
 — הנחת צורכי התפילין בכיסן
 — קדושת כיס התפילין
 — כיס המשמש לתפילין בלא נרתיק
 — כיסוי חלקי של התפילין לעניין
 קדושת הכיס
 — הנחת תפילין בכלי שאינו מיוחד להן
 לעניין קדושת הקרקע
 — איסור הנחת נרתיק תפילין או
 שיידלעך על גבי התפילין
רבישה ושאלה
קדימה למצוות
 — קדימת תפילין דרש"י לציצית כשאין
 ידו משגת לשתייהן
 — קדימת תפילין למזוזה
 — קדימת תפילין ללולב ולסוכה
 — קדימת תפילין למזוזה כשאין ידו
 משגת לשתייהן
רבישה והוצאות
 — רבישה עבור מי שאינו שומר תורה
 ומצוות ושיקולי התועלת בכך
 — חובת הסופר להודיע לקונה על
 שינוי באופן כתיבת הפרשיות
 — צמצום בהוצאות לצורך רבישת
 תפילין
 — קבלת סיוע מקרובים ומאחרים
 לרבישת תפילין
 — חיוב הציבור לסייע לעני ברכישת
 תפילין
 — מכירת כסותו או נטילת הלוואה
 לצורך רבישת תפילין
 — חזרה על הפתחים לצורך רבישת
 תפילין
 — השכרת עצמו למלאכה כדי להשיג
 תפילין
שאלה והשגת תפילין

לד א ג תרעב
 לד ו יד תרעז
 מג ד יב תשמט
 לד א ב תרעב
 לד א ג תרעב
 לד א ג תרעב
 לד ו טו תרעז
 לד ז יח תרעח
 מג ב ט תשמו
 מג ד יא תשמח
 כח ו ב תרכא
 כח ו ב תרכא
 כח ו כב תרכא
 כח ט ל תרכד
 ד ו טו סא
 יד יא ל שסו
 כח ב ה תרד
 כח ב ה תרד
 כח ב ז תרה
 כח ב ט תרה
 כח ב ט תרו
 וכן כח ב ז תרד
 כח ב י תרו

— החיוב לקנות תפילין משלו ולא להסתמך בקביעות על שאלות
— חיוב לבקש תפילין בהשאלה כשאין בידו לקנות
— שיעור התורה והמרחק שיש לטרוח להשגת תפילין
— המוצא תפילין, שומת דמיהן והשימוש בהן

א תפילין ולימוד תורה

— הצורך במסורת ובתורה שבעל פה לביאור מצות תפילין
— הנחת תפילין בקריאת פרשיות התפילין בשנים מקרא
— לימוד בקול כשהוא עטור בתפילין
— מעלת לימוד תורה כשהוא עטור בתפילין
— קריאת שנים מקרא ואחד תרגום בתפילין דרבינו תם
— ביאור דברי המכילתא שהעוסק בתורה פטור מן התפילין
— התפילין כמביאות לחשק התורה
— תוספת לימוד תורה בתפילין לתיקון ביטול המצוה
— מסירת שיעור כשהוא מעומד בטלית ובתפילין

א תשובה ותיקון

תענית וכפרה

— חיוב תענית כשנפלו התפילין מידו
— נתינת צדקה במקום תענית
— דרכי תשובה נוספות במקום תענית
— טעם התענית והכלית
— שיעור פדיון התענית כשאינו מתענה
— תענית דיבור כתחליף לתענית
— תענית חלום על תפילין שנשרפו

תפילין דרבינו תם

א אונס ושעת הדחק

— היתר ההנחה במקום צורך

כח א א תר

כח ב י תרז

כח ב י תרז

לו א א תרצו

א א ח יג

ח א א ריא

לג א א תרסד

לג א א תרסד

לג א א תרסה

לג א ב תרסה

לג א ג תרסה

לז יג כו תשטז

מא א ז תשלד

כו א א תקסז

כו א א תקסח

כו א ח תקעב

כו א ט תקעב

כו א ט תקעג

כו א ט תקעג

כו ג כא תקעז

ו ה כו קסא

— המניח תחילה בשעת הדחק אינו מברך כדי לפטור את רש"י שיניח לאחר מכן

— הנחה באונס גמור כשאין אפשרות לערוך התרת נדרים

— חיוב תשובה למי שנמנע מהנחתן שלא באונס גמור

— בן קהילה שנאנס ואינו יכול להניח, התרת הנדר בשעת הדחק

— אונס המונע קיום מנהג הלימוד בתפילין דרבינו תם

א אין מעבירין על המצוות

— פגע בהן קודם תפילין דרש"י לצורך התפילה החוזרת

— הושיט ידו לרש"י ופגע תחילה ברכיבו תם

— הוציא בטעות תפילין דרכיבו תם קודם תפילין דרש"י

— רצה להניח רבינו תם ופגע תחילה ברש"י

— סידור התפילין למניעת שאלה של אין מעבירין

— סידור התפילין בתיק למניעת העברה על המצוות

א אכילה, שתייה ושינה

— הקולא במעימה קודם ההנחה

— אכילה קודם ההנחה ביום הברית

— אכילת עראי כשהוא מעומד בתפילין דרכיבו תם

— טעימה כדי שיוכל להמשיך ללמוד בתפילין דרכיבו תם

— איסור אכילה קודם ההנחה

— טעימה קודם ההנחה

— שתיית משקאות קודם ההנחה

— המניח מחמת המקובלים בלבד, קולא בשינה קודם ההנחה

— המניח מעיקר הדין, איסור שינה קודם ההנחה

— הכרעת המחבר שהמניח מחמת ספק לא יאכל קודם ההנחה

— המניח מחמת המקובלים בלבד, היתר אכילה קודם ההנחה

— המניח מחמת ספק ההלכה, איסור אכילה קודם ההנחה

יב א א שיז

כ ד ז תעא

כ ד יד תעז

כ ה יז תעט

לג ד ט תרע

כג ו ל תקמ

לא א ב תרנ

לא א ג תרנב

לא ב ו תרנה

לא ב ז תרנה

לב א א תרס

יא א א רפז

כס ג יג תרלד

מא א א תשלא

מא א ח תשלה

מב א א תשלו

מב ב ה תשלט

מב ג י תשמ

מב ה טו תשמד

מב ה טו תשמד

מב ה יד תשמא

מב ה יד תשמב

מב ה יד תשמב

— מנהג לטעום מעט קודם ההנחה

— מנהג שלא לטעום כלל קודם ההנחה

א במדר התפילה

חזרת הש"ץ

— החלפת תפילין דרש"י קודם חזרת הש"ץ

— אמירת קדושת החזרה כשהן עליו

— שמיעת חזרת הש"ץ כשהן עליו

— המנהג להניח בתוך חזרת הש"ץ

— היתר להניח באמצע החזרה כשלא תהיה אפשרות אחרת

— אי יכולת להקשיב בשלמות לחזרת הש"ץ בשעת ההנחה

— הנחתן באמצע חזרת הש"ץ של מוסף

— הנחתן בחזרת הש"ץ כדי להסמיכן לברכה

מקומות בתפילה שאין להניח

— הנחתן בשעת קריש דרבנן

— אין להניח בשעת והוא רחום כשאפשר בזמן אחר

— אין להניח בשעת נשיאת כפים

— הימנעות מהנחתן בשעת אמירת "יהי רצון"

— הפסק בין חצי קריש למוסף לצורך הנחתן

— אין להניח קודם כתר באופן שיהיו עליו בשעת הקדושה

תפילה כשהן עליו

— מי שאין לו אלא רבינו תם, אם יתפלל בהן בציבור

— אם צריך להתפלל גם בתפילין דרבינו תם

— לפי הקבלה אינן שייכות לעצם תפילת שחרית

— אמירת ובא לציון כשהן עליו

— עדיפות אמירת קדושת ובא לציון כשהן עליו

— השלמת סדר התפילה בהן במקום חזרה לתפילין דרש"י

— הקדמת הנחתן לצורך סדר התפילה

מב ו טו תשמד

מב ו טו תשמד

ו ה כה קנו

ו ה כה קנו

ו ה כה קנו

ו ה כו קנח

ו ו כה קסב

ו ו כח קסג

כג ה כ תקלה

לח ב ד תשכ

ו ה כה קנו

ו ח לג קע

ו ח לג קע

יג ג יב שמ

כג ד יד תקל

כג ה כ תקלה

ד ו יז סב

ו א ח קו

ו ה כג קמו

ו ה כה קנו

ו ה כה קנח

ו ה כו קסא

ו ו כה קסב

— הדעה שהתפילה אינה הפסק משום שהתפילה והתפילין עניין אחד

— המתפלל תפילה חוזרת כשהוא כבר לבוש בהן

— התפילה כצורך התפילין ואינה הפסק

— המניח קודם סיום התפילה, איסור אכילה עד לאחר עלינו

א ברכה

ברכה לאחר החלפה והפסק

— ברכה על תפילין המורכבות משל רש"י ומשל רבינו תם

— אם ברכת רבינו תם חלה גם על תפילין דרש"י

— אם ברכת רש"י חלה גם על רבינו תם המונחות לאחר התפילה

— אם כניסה לבית הכסא הקבוע מחייבת ברכה חדשה

— אין לחזור ולהניח רש"י בברכה כדי לפטור את רבינו תם

ברכה על שני זוגות

— חשש ברכה לבטלה כשמברך על זוג אחד בלבד מספק

— ברכה אחת על שני הזוגות כשמניחים יחד

— על איזה זוג מברכים כשמניחים בזה אחר זה

— אם הברכה על הראשון חלה גם על השני בהנחה בזה אחר זה

— אם מברכים כשאין בידו אלא תפילין דרבינו תם

— אם אפשר לברך על שני הזוגות כשאחד מונח במקום שאינו כשר לכל הדעות

— סמיכת הברכה לתפילין דרש"י בהנחת שני זוגות בזה אחר זה

— אם אפשר לברך תחילה על תפילין דרבינו תם

— אם ברכת רש"י פוטרת את רבינו תם

— מחלוקת אם מברכים על תפילין דרבינו תם

— הנחה לאחר התפילה כהוכחה שמניחן מחמת הספק

— אם הברכה על רש"י חלה גם עליהן

— הרצון להסמיך את הנחתן לברכת התפילין

יב א ד שיט

כג ו כה תקלה

לח ב ד תשכ

מב ה יד תשמב

כה ג ט תקסה

לז א ג תשד

לח א ב השיט

לח ג ז תשכב

לח ד ח תשכא

ד א א מח

ד א ב נב

ד א ב נב

ד ב ד נד

ד ז טו סא

ה א ג סד

ה ז לו צ

ה ז מ צ

ו א ה צד

ו א י קיא

ו ב יג קבח

ו ה כו קנט

ו ה כו קנט

— מעלת סמיכות ההנחה לברכה

— ברכה נפרדת על שני זוגות בזה אחר זה כסתירה בהכרעת ההלכה

המנהג שלא לברך

— טעם אי הברכה אף לדעת המקובלים

— אין מברכים עליהן מפני שעיךר מנהג העולם נפסק כרש"י

— ברכה נפרדת וחשש ברכה לבטלה לשיטה שרש"י בלבד כשרות

— מנהג העולם שלא לברך על הנחתן

— הטעם הקבלי שלא לברך מפני קדושתן הגבוהה

— דעה יחידאית לברך עליהן "להניח תפילין"

— אין לברך מספק מאחר שהברכות אינן מעכבות את קיום המצוה

— אף מי שאין לו כלל רש"י ומניח רק רבינו תם אינו מברך עליהן

— מנהג העולם להניח בלא נוסח ברכה

— הרגיל להניח בכל יום לעניין הברכה

כוונה בברכה

— כוונה בברכת תפילין דרש"י גם על רבינו תם

— כוונה בברכת רש"י לפטור גם את רבינו תם

נוסח הברכה וציאא מאחר

— שמיעת ברכה ממניח רש"י וציאא בה בעת הנחת רבינו תם

— יציאא בברכת אחר המניח תפילין דרש"י

— נוסח הברכה בארמית קודם הידוק של ראש

— אמירת נוסח ברכה בארמית בשעת ההידוק

שהחיינו

— ברכת שהחיינו בהנחה הראשונה

— המעמים שאין לברך שהחיינו

— השיטות שיש לברך שהחיינו

— ההנחה אינה נחשבת קיום מצוה ראשון המחייב שהחיינו

— התחייבות בשהחיינו על דבר אחר וכוונה גם על התפילין

— השיטה שיש לברך שהחיינו בהנחה הראשונה

|| גיל תחילת ההנחה

— טעם שאין מחנכים להנחתן מיד לאחר בר המצוה

— מנהג להתחיל בהנחתן בשנות הוקנה

— תחילת ההנחה בעקבות עיון מחודש בשיטת רבינו תם

— אי הקפדה להניחן מיד מגיל בר מצוה

— המנהגים השונים בזמן תחילת הנחת ההנחה

— תחילת ההנחה לאחר הנישואין

— מנהג נתינת תפילין דרבינו תם לחתן לאחר נישואיו

— דחיית ההנחה לשנה הראשונה לאחר הנישואין או לזמן מאוחר יותר

— קבלת הוראה אישית מרב או אדמו"ר על זמן תחילת ההנחה

— שנה מעוברת, אם ממתין י"ב חודש או שנה שלמה לאחר הנישואין

— נישא קודם גיל י"ח, אם ממתין בהנחה עד גיל י"ח

— תחילת ההנחה בגיל עשרים

— תחילת ההנחה מיום הבר מצוה

|| היכר בין הזוגות

— עשייתן קטנות או גדולות משל רש"י לצורך היכר

— היכר בין תפילין דרש"י לדרבינו תם

— כתיבת "רש"י" או "ר"ת" על התיתורא

— היכר באמצעות מקום יציאת השיער

— עשיית היכר בין שני הזוגות

— חשש ערבוב בין שני הזוגות

|| היסח הדעת ודיבור

— הנחתן למניעת שיחה בטלה בחזרת הש"ץ

— אם ראוי למשמש בהן בשעת קריאת שמע

— עניית אמן אחר המברך על תפילין דרבינו תם

ו ה כו קנט

יב א ב שיז

ט א א רסה

יב א ב שיז

יב א ב שיז

יב א ב שיז

יב א ב שיח

יב א ה שיט

יב ב ו שב

יב ב ו שב

יב ד יח שכד

לז א ג תשג

יב א ד שיט

לה א א השיח
ובן לו א ג תשד

יב א ב שיח

יב ד ח שכא

יב ד ט שכא

יב ד יא שכא

יט ב ה תנו

יט ב ה תנו

יט ב ה תנו

יט ב ה תנט

יט ב ו תס

יט ב ח תסד

ט א א רסו

י א ב רפג

י א ב רפג

יא א א רפו

יט א א תג

יט א א תג

יט א א תנג

יט א ב תנג

יט א ב תנד

יט א ב תנד

יט א ג תנה

יט א ג תנה

יט א ד תנה

יד יח סא שטט

ל ה כה תרמה

ל ה כה תרמה

ל ו כט תרמו

ל ו כט תרמו

לא ג י תרנט

ו ה כו קסא

ח יא מט רסא

יב ה כב שכה

— אם איסור היסח הדעת שייך בהן

— היסח הדעת בתורה ובתפילה לעומת היסח דעת גמור

I הפסק

בין רש"י לרבינו תם

— אם חליצת הווג הראשון והנחת השני נחשבות הפסק בין הברכה להנחה
— אם התפילה נחשבת הפסק בין הברכה להנחת רבינו תם
— אם עצם הנחתן נחשבת הפסק

— דין הפסק בשלא יוכל להניחן אלא לאחר זמן רב
— קולת דיני ההפסק בין רש"י לרבינו תם

— אין מברכים עליהן אף לאחר הפסק ממושך מחליצת רש"י

— הפסק בין רש"י לרבינו תם ביום הברית

— אם התפילה נחשבת הפסק בין שני הווגות

— הליכה למקום אחר בין שני הווגות

— הנחת רבינו תם באותו חדר שבו הניח רש"י

— כניסה לבית הכסא בין חליצת רש"י להנחת רבינו תם

— עבר והפסיק בין שני הווגות

— אכילה בין שני הווגות כשהברכה חלה על שניהם

דיבור

— דימונעות מדיבור בין חליצת רש"י להנחת רבינו תם

— אוזרה מדברי חול, לשון הרע ושקר כשהן עליו

— היתר או איסור שיחת חולין כשהן עליו

— דיבור בין חליצת רש"י להנחת רבינו תם

I זמן ההנחה

ברית מילה

— דחיית ההנחה עד סמוך לברית

— הנחתן בשעת ברית מילה

— הנחתן מיד לאחר שחרית אף ביום הברית

כו ד יח תקצח

כו ד כ תקצט

ד ב ד נד

ו א א צה
וכן יב א ד שיט

ו ה כו קסא

ו ו כח קסב

יא א א רפז

יב א ב שיז

כט ג יג תרלד

לח א ב תשיט

לח ג ה תשכא

לח ג ה תשכא

לח ג ה תשכא

לח ד ח תשכב

מב ה יד תשמב

כו ג טז תקפח

כו ד כ תקצט

כו ד כ תקצט

לח א ב תשיט

כט ג יב תרלג

כט ג יב תרלד

כט ג יג תרלד

— הנחתן בשעת הברית אף לאחר הפסק מן התפילה

בתוך התפילה

— אין להניחן באמצע חזרת הש"ץ

— בשני וחמישי, הנחתן קודם קריאת התורה

— הנחתן קודם אשרי ובא לציון

— עדיפות ההנחה בין תפילת הלחש לחזרת הש"ץ

— עדיפות ההנחה בזמן והוא רחום על הנחה בחזרת הש"ץ בשעת הרהק

זמנים נוספים

— מנהג שלא לשוב ולהניחן לאחר

קריאת שמע

— הנחת האר"י בהנחתן במנחה

— הנחתן בזמן ההמתנה למניין

— סדר ההנחה למי שמניח תפילין כל היום

— עדות על הנחתן בתפילת מנחה

— הנחתן ביום שנוהגים בו ניטל

— איחור ההנחה העלול להביא לשכחתה

לאחר התפילה

— מנהג הנחתן לאחר תפילת שחרית

— אם צריך לכוון כרצונות בעלמא

בהנחה לאחר התפילה ובלא ברכה

— הנחתן לאחר התפילה כמוכיחה

שעושה כן מחמת הספק

— מנהג להניחן רק לאחר גמר התפילה

— חזרה והנחתן לאחר התפילה לצורך

לימוד וקריאת שמע

— הנחתן לאחר התפילה

— טעם הנחתן לאחר התפילה ולא לפנייה

— אין מברכים עליהן גם כשמניחן רק

לאחר התפילה

סוף זמן ההנחה

— הנחתן בבין השמשות

— סוף הזמן שבו ניתן להניחן

לח א א תשיח

ו ה כג קמה

ו ה כה קנו

ו ה כה קנו

ו ה כו קנח

ו ח לג קע

ו ה כו קסא

ט ב ב רעא

טו ג ו תז

י א ב רפג

י ב ד רפד

יז ד יב תלג

לח א ב תשיח

ו א ד צד

ו ב יא קבה

ו ב יא קבה

ו ה כג קמו

ט ב ב רעב

טו א א תד

יא א א רפו

יב א א שיז

כא א ג תצד

כא א ג תצד

— שבת להניחן עד סמוך לשקיעה

— הנוהג כשיטת הגאונים, הנחה לאחר צאת הכוכבים לשיטתו

— החובה להקדים את הנחתן קודם השקיעה

— אם ניתן לכתחילה לסמוך על שיטת רבינו תם בזמן השקיעה לצורך הנחתן

— חשש הנחה בבין השמשות משום קדושת שבת

— נאנס ולא הניחן עד שקיעת החמה בערב שבת

— הנחתן לאחר הדלקת נר חנוכה בערב שבת

סמוך לתפילין דרש"י

— בהנחתן מיד לאחר רש"י, סמיכה על הברכה הראשונה

— הנחתן סמוך לרש"י ולפני התפילה כדי שהברכה תחול על שתיהן

— הסמכת הנחתן לרש"י ככל האפשר כדי לצרפן לברכה

— הסמכת הנחתן ככל האפשר לחליצת תפילין דרש"י

קודם התפילה

— הנחתן סמוך להפילין דרש"י קודם התפילה

— הנחת שני הזוגות קודם התפילה ולאחר מכן תפילה ברש"י בלבד — הקדמתן לפני התפילה בשעת הצורך

— סדר ההנחה כשיש פנאי, רש"י, רבינו תם ושו"ב רש"י לתפילה

תפילת ערבית

— התפלל ערבית מבעוד יום ונזכר שטרם הניחן

— אם קבלת שבת מונעת את הנחתן

— הציבור התפלל ערבית והוא עצמו טרם התפלל

— הנחתן לאחר קבלת שבת שהתבררה כמטות

— אם ערבית של שבת מבעוד יום נחשבת קבלה במטות כשגרמה לביטול הנחתן

— התפלל ערבית של שבת מבעוד יום ונזכר שלא הניחן

חול המועד

— טעמים שלא להניח תפילין דרבינו תם בחול המועד

— הנוהגים להניח בחול המועד, אם יניחו גם רבינו תם

— השיטות המחייבות גם תפילין דרבינו תם בחול המועד

— חילוק בין המניח שני זוגות יחד למניחם בזה אחר זה

א חיוב ומעמד המנהג

חיוב

— השיטה שהנחתן חיוב מעיקר הדין

— הדעה שבזמן הזה חיוב גמור על כל אדם להניחן

— השיטה שבעידן ריתחא נעשים על אי הנחתן

— השיטה שהנחתן חיוב מן התורה

— כתפילין דרש"י

— השיטה שהנמנע מהנחתן בכלל

— קרקפתא דלא מנח תפילין

— המענה שחיובן מוציא לעז על גדולי הדורות שלא הניחו אותן

— חיוב לעשות כל השתדלות כדי שיוכל להניחן

מעמד ההנהגה

— דויתר חד פעמי ולא כמנהג קבוע

— הנחתן כהנהגת חסידות ולא כהכרעה הלכתית

— חשש שהנחתן תגרום לקביעת הלכה כרבינו תם

— דחיית החשש שהנחתן קובעת הלכה כרבינו תם

— ההנהגת בעל תשובה בעניין הנחתן

— הנחתן בקביעות או לפרקים

— לדעת המקובלים הנחתן אינה מחמת ספק בלבד

— השמטת דינין מספרי הלכה

— המיעדים לכלל הציבור

— מנהג שלא להניחן בימי אבלות

— אי הנחתן בידי אבל כמורה שאין זה מנהג כללי המחייב ברכה

— אין מכרכים עליהן משום שמעמדן כמנהג ולא כחיוב מוסכם

— דימנעות מן הברכה כמורה שאין עיקר חובת התפילין להלכה

כא א ג תצד

כא א ו תצו

כא ב ז תצח

כא ב ז תצט

כא ה יט תקט

כא ה יט תקיא

כא ו כ תקיג

יב א א שיז

יב א ד שיט

יב א ד שיט

כג ה כ תקלה

ח ג טו רלג

ט ב ב רעב

טו ב ב תו

טו ב ג תו

כא ב ז תק

כא ג ח תקא

כא ג ט תקא

כא ד יז תקו

כא ד יז תקח

כא ד יז תקח

טז ד ט תיח

טז ד י תכ

טז ד י תכ

טז ד יא תכ

ג ב ד מכ

ד ג ה נה

ד ג ו נה

ד ד ז נז

ד ד ז נז

ד ד י נט

כח ג יא תריא

ו ו כח קסב

ז ג ז רא

ז ו י רג

ז ו יא רד

ז ז יב רד

ז ח יד רה

ט א א רסב

י ג ז רפה

יא א א רפו

יב א ב שיח

יב א ב שיח

יב א ב שיח

— חיוב ההנחה למי שנוהג במנהג קהילתו

— השפעת קבלת המנהג על החיוב להניח בבין השמשות

— אם קבלת המנהג חלה גם במקום כבוד הבריות

— דין מי שאינו רגיל להניח

— הנחתן כחומרא לצאת ידי כל השיטות

— הנחתן לאחר התפילה כמעשה רשות לעניין לא תתגודדו

— יסוד ההיתר מכך שבמנהג ישראל חלק מניחים וחלק אינם מניחים

א חליצת התפילין

— השחייתן קודם החליצה כדי שלא ייראה כמזלזל במצוה

— סדר החליצה כששל יד ושל ראש משתי השיטות

— הימנעות משיחה גם בשעת חליצתן

— סדר חליצת רש"י קודם הנחת רבינו תם

א מעות בהנחה

מעות בכרכה

— דין מי שטעה וברך עליהן

— בירך עליהן בטעות כסבור שהן רש"י, אם חזר ומברך לאחר התפילה — דין הטועה ומברך עליהן והפניה למקום הדין

— רבינו תם במקום רש"י

— הניחן בטעות במקום תפילין דרש"י

— כפרה למי שהניח במשך ימים רבינו תם במקום רש"י

— הניח בטעות רבינו תם במקום רש"י והתפלל בהן

— מי שאינו רגיל להניח וטעה והתפלל בהן

— נזכר בטעות מיד לאחר ההנחה ולפני התפילה

— מי שאינו רגיל להניח ונזכר מיד בטעות

— לאחר שהניחן בטעות במקום רש"י, אם צריך לחזור ולהניחן בכוונה מיוחדת

— התפלל ברבינו תם ולאחר התפילה הניח רש"י כסבור שהן רבינו תם

א מעמיה וסגולותיה

— רמזי המקובלים בפסוק "שמר תם וראה ישר"

— הצורך לכונן את מעם המצוה גם בהנחתן

— כוונה להניח כרצון ה' גם כשאינו יודע איזו שיטה אמת

— חלום שבו תפילין דרבינו תם נשרפו

— סגולתן להשגת ידיעת ה'

א יוהרא ופרהסיה

גדר יוהרא

— חשש יוהרא כעצם הנחתן

— אם יש חשש יוהרא בנתינתן למי שאינו מניח תפילין

— חשש יוהרא בהנחת רש"י ורבינו תם יחד

— חשש יוהרא למי שאינו מוחזק ומפורסם בחסידות

— הנחתן כחומרא לצאת שיטת רבינו תם ולא כחומרא חסרת מעם

— מעם נוסף להגבלת ההנחה למי שמוחזק ומפורסם בחסידות

— אם חשש יוהרא שייך בהנחה יחד או בזה אחר זה

— הנחתן מחמת הכרה בחסרון הכוונה ולא מתוך יוהרא

— חשש במשמוש בהן כאילו הן עיקר ההלכה

— השפעת חשש יוהרא על סדר ההנחה

— לדעת המקובלים אין חשש יוהרא כשמניחן לשם שלמות המצוה

— בזמננו אין לחשוש ליוהרא כבדורות קודמים

— בחוגי החסידים הימנעות מהנחתן עלולה להיחשב יוהרא

— אם חשש יוהרא מצדיק הפסקת מנהג ההנחה

צנעה ופרהסיה

— הנחת שני זוגות בצנעה ולא ברכים

— מנהג להניחן בבית ולא בפרהסיה

לז ט יט תשיג

ה א ח סח

ו ג יט קמא

ט ד ד רעו

כו ג כג תקעה

כו ד כ תקצט

ד א ב נא

ד ו טו ס

ו א א צג

ז א א קפח

ז א ג קצב

ז א ג קצה

ז ב ה קצו

ז ג ז רא

ח יא מט רסא

ט ב ב רעב

ט ג ג רעג

י ג ו רפד

יא א א רפו

כ ט כז תצא

ו ה כו קס

י א ב רפג

יד כב עו שצג

כא א ג הצו

כא ז כה תקטו

לז א ג תשג

מ א א תשכז

ס א א תשכח

מ א א תשכח

טו ב ה תז

כה ג ו תקסה

כו ג טו תקפט

לא ג ח תרנה

ו א י קיא

יב א ד שיט

יב ב ו שב

כ ז כב תפח

כ ז כג תפט

לז א א תש

לז ב ו תשו

לז ד י תשא

לז ו יד תשי

לז ח יח תשיב

— הנחתן בצנעה

— הימנעות מהנחתן כשהדבר כרוך
בכיווין או במבוכה בפני הציבור
— חליצת רש"י קודם הציבור לצורך
הנחת רבינו תם ואינה שינוי ממנהג
הציבור

— הנחתן בבית מדרש שחלק מן
המתפללים אינם מניחים
— ראייה מחול המועד לעניין לא
תתגורר

— ביאור דברי המהרי"ל שלא להניח
בשעת תפילת הציבור
— טעם הקדמת רש"י לתפילה והנחת
רבינו תם לאחריה

יחס לתפילין דרש"י

— היחס בין מקומות הנחת רש"י ורבינו
תם וביאור דברי הפוסקים
— אם יחליץ רבינו תם כדי להתפלל
ברש"י
— הנחת רש"י בשעת הברית במקום
רבינו תם

י כוונה ותנאי**בל תוסיף ובל תגרע**

— חשש בל תגרע כשמכוון לצאת בהן
בתורת ודאי
— טעם שאין חשש בל תוסיף כששתי
השיטות אמת
— חשש בל תוסיף בהנחתן לדעת הגר"א

— אם יש לחשוש לבל תגרע בהנחתן
בלא תנאי

כוונת ההנחה

— כוונה שהזוג שאינו כשר להלכה
יהיה כרצונות בעלמא
— כוונה לצאת ידי חובה רק בזוג
הכשר
— כוונה לצאת רק אם הלכה כרבינו
תם

— כוונה שאם אינן כהלכה אינן אלא
כרצונות בעלמא

— הצורך לכוון בהנחתן לקיום מצות
תפילין

— אין צורך לכוון שהן דווקא רבינו תם
אלא לצאת בתפילין האמיתיות

— כוונה שההנחה היא מחמת הספק
בלבד

יח ב יא תמט

כא ז כה תקטו

כג ה כא תקלו

מ א א השכה

מ א א תשכז

מ א א תשכט

מ א א תשכט

ב א ד כא

כג ו כה תקלט

כט ג יד תרלה

ו ד כא קמד

ט ד ד רעד

י א א רפ

יא א א רפז

ה ד כג עח
וכן ו ב יא קבה

ה ד כג פא

ו ב יא קבח

ו ב יא קבח

ו ג טו קכט

ו ג טו קלב

ו ד כא קמד

— השפעת דין מצוות צריכות כוונה על
חשש בל תוסיף

— כוונה כללית למצות תפילין
מספיקה אף כשסבר שמניח רש"י

לשם יחוד

— נוסח מיוחד קודם הנחתן

— נוסח המדרגש שעבוד הלב, המוח וכל
כוחות האדם

— הסתייגות מנוסח לשם יחוד הרגיל

— השמטת "הנני מכוין לקיים מצות
בוראי" כדי להימנע מחשש בל תגרע
תנאי

— לדעת המקובלים אין צורך לכוון
שהזוג השני כרצונות בעלמא

— הצעה להתנות שיוצא ידי חובה לפי
ההלכה והקבלה

— ראוי לכוון תנאי גם כשמניח לפי
הקבלה

— הנחה בבין השמשות בערב שבת על
תנאי שאם יום יקיים מצוה ואם לילה
יהיו כרצונות

— חילוק בין הנחת שני זוגות יחד
להנחת רבינו תם לאחר התפילה לעניין
התנאי

— שינוי מרבינו תם לרש"י באמצעות
תנאי

י כיס התפילין**כיסוי וגשיאה**

— עשיית כיס מיוחד עבורן

— נשיאתן בשקית עד זמן ההנחה

— נשיאתן לכולל או למקום הלימוד
בתוך תיק

מיקום וסדר בכיס

— סדר הוצאת רש"י ורבינו תם מן הכיס

— מקום הנחתן בתיק הטלית

— סידור רש"י ורבינו תם יחד בכיס
הטלית

שינוי ייעוד הכיס

— אם מותר להשתמש בכיס רבינו תם
עבור רש"י

— מי שאינו מניח, שימוש בכיסן עבור
רש"י

— שינוי כיס שיועד לרבינו תם עבור
רש"י קודם השימוש

י א א רפ

לו ט יט השיג

ו ד כ קמג

ו ד כ קמד

ו ד כא קמד

ו ד כב קמה

ט ד ד רעד

ט ד ד רעה

יא א א רפז

כא ה יט תקיא

לה ז יז תרפח

לה ז יז תרפח

לד א ג תרעב

מג א ד תשמח

מג ב ט תשמו

ל ו כט תרמו

לב א א תרס

מג ג י תשמח

לד ז ז תרעה

לד ז ז תרעה

לד ט בא תרעח

א כיסוי וטלית

— הידור להניח כשהוא עטוף בטלית

— כיסוי התפילין בטלית להפחתת חשש יוהרא

— מעמד במלבוש גם למי שאינו רגיל להניח

א לימוד תורה

לימוד כשהן עליו

— מעלת הלימוד בהן מצד החשש להיסח הדעת

— גם הממחר ילמד לכל הפחות משנה אחת כשהן עליו

— מעלת הלימוד כשהן עליו

— קביעת שיעור לאחר התפילה כשהן עליו

— הלוכש תפילין כל היום, לימוד גם בתפילין דרבינו תם

— למנהג שאין מניחים כל היום,

עדיפות הלימוד בתפילין דרבינו תם

— בראש חודש, אם צריך לחזור

ולהניח כדי לקיים מנהג הלימוד

— נאנס ולא למד בהן, לימוד לכל הפחות משנה או הלכה אחת

— אכילת עראי כדי להמשיך ללמוד בהן

— טעמה קודם ההנחה לצורך לימוד ביישוב הדעת

א מבנה התפילין

בתי התפילין

— התאמת גודל התפילין להנחת שני הזוגות יחד

— מקום יציאת השיער

— שינוי גודל הבתים לצורך היכר

— עשייתן קטנות משל רש"י

— שיעור ההקמנה הנדרש בין שני הזוגות

רצועות

— מנהג שש כריכות בצירוף שני חצאי הכריכות

— הקפדה על קשר כעין יו"ד גם בתפילין דרבינו תם

— הנחתן עם רש"י לעניין היפוך הרצועות

— נתחככה רצועה של תפילין דרבינו

תם

— רצועה שנקרעה

— תפירת הרצועה בשעת הדחק

— תפירת רצועה שנקרעה

— נטילת רצועה מהן עבור רש"י בשעת הדחק

— אין להשתמש ברצועות מסופקות עבורן

א מנהגי קהילות וגדולים

התפשטות המנהג

— התפשטות מנהג ההנחה בזמננו

— ראוי לבן תורה להניח בזמננו

— הנוהג במקום שמניחים תפילין דרבינו תם

— התרחבות המנהג בקרב חסידים ובני תורה

— אם יש להנחין את ההנחה גם לבחורים

— אם ההנחה שייכת לכלל הציבור או ליחידי סגולה

— ריבוי מנהג ההנחה בדורות האחרונים

— הרחבת דיניהן בספרים המיועדים לתלמידי חכמים ולסופרים

מנהג אבות

— מי שאבותיו לא נהגו להניח

— התחיל הבן להניח, אם התחייב במנהג

— אב שנהג להניח, אם בניו חייבים להמשיך במנהגו

— אב שנהג בהן כחומרא אישית בלבד, אם הבן חייב במנהגו

— מנהג אבות להניח לעניין קדימות קנייתן למגילה

מנהגי גדולים

— מנהגי גדולי ישראל באופן הנחתן

— מנהג כמה מגדולי ליטא להניח למרות שיטת הגר"א

— מנהג תלמידי הגר"א להניח בצנעה ועל תנאי

— סקירת מנהגי גדולי ישראל בדורות האחרונים

כו ב יז תקנו

ל ח לב תרמח

ל ח לב תרמט

ל ח לב תרמט

לח ב ד תרפג

לו א ה תרצה

ז ג ז קצט

ז ג ז ר

ז ג ז רא

ז ג ז רא

ט ג ג רעג

ט ג ג רעד

י ג ז רפד

י ג ז רפה

ז ח יג רד

כ ב ב חסט

כ ב ג חסט

כ ג ד תע

כח יב לו תרכה

ט ב ב רעב

י א ב רפב

י א ב רפב

י א ב רפב

י א ב רפג

ו יד נא קפה

ז ג ז רא

לט א ג תשכג

כו ד יט תקצט

לג א א תרסד

לג א א תרסד

לג א ג תרסז

לג ב ה תרסח

לג ב ה תרסט

לג ג ח תרסט

לג ד ט תרע

מא א ו תשלד

מב ו יז תשמד
וכן לח א א תשיח

ט ב ב רעב

ל ד כ תרמג

ל ו כט תרמו

ל ז לא תרמח

ל ז לא תרמח

ו י מד קפא

ו יא מה קפא

כו ב יז תקעז

— מסורת הצדיקים שטעות חד פעמית בהנחתן סימן טוב
— מעשים מגדולי ישראל שטעו והניחו רבינו תם במקום רש"י
— מנהגי גדולים לטעום או לשתות כשהם מעוטרים בהן
— מנהגי אדמו"רים שלא לטעום קודם הנחתן
— מנהגי גדולי ישראל לטעום מעט קודם הנחתן
מנהגי קהילות
— טעם שבני ארץ ישראל נהגו בהנחתן יותר מבני חוץ לארץ
— בחור שאינו נוהג להניח, אם יניח כדי שלא להפסיד תפילה בציבור
— מנהג רוב קהילות תימן שלא להניח — יחידי סגולה בתימן שנהגו להניח — מיעוט מחכמי מרוקו שנהגו להניח — מנהג רוב קהילות מרוקו שלא להניח
— מנהג החסידים להניח לאחר התפילה
— מנהגי הקהילות והחצרות בזמן תחילת ההנחה
— חובב ההנחה למי שנמנה עם קהילה שקיבלה מנהג זה
— החילוק בין קהילות שנהגו בהן מצד הקבלה לאלו שנהגו כהכרעה הלכתית הנוהגים שלא להניח בשנה הראשונה לאחר הנישואין, מקומן בתיק מנהגי הקהילות בזמן הנחתן
— מנהגים שונים בהנחתן בתוך אותה קהילה
— זכות כל קהילה להמשיך במנהגה בעניין ההנחה
— הנחה בבית כנסת של קהילה שאינה נוהגת בכך
א נדר וקבלת המנהג
התרת נדרים
— צורך בהתרת נדרים לביטול ההנהגה אפילו פעם אחת
— אם התרת נדרים מועילה למי שקיבל על עצמו להניח

לז יג כו תשטז
לז יג כו תשטז
מא א ח תשלח
מב ו יז תשמד
מב ו יז תשמד
ג א ב מ
ד ז יז סב
י ב ג רפד
י ב ד רפד
י ג ה רפד
י ג ה רפד
יא א א רפו
יט א א תנ
כ א א תסה
כ ד יד תעז
לב א א תרסג
לח ב ד תשכ
מ א א תשכז
מ א א תשכח
מ ב ב תשל
כ ד יד תעז

— אם בן קהילה שקיבלה את המנהג רשאי להתירו
— המבקש להפסיק את ההנחה מחמת חשש יוהרא
קבלת המנהג
— אין חשש נדר כשאינו מקיים את המנהג מחמת אונס
— חובב מכוח מנהג או קבלת נדר להניח תפילין דרבינו תם
— הרגיל להניח ונאנס פעם אחת
— ראוי להתנות בתחילת ההנהגה שתהא בלי נדר
— נמצאו פסולות לאחר שנים, אם רשאי להפסיק בלא התרת נדרים
— אם הנחה בטעות יוצרת חובב להמשיך במנהג
א מדר ההנחה
בזה אחר זה
— הנחת שני זוגות לירא שמים לצאת ידי שתי השיטות
— הנחת זוג אחד, סילוקו מיד והנחת השני על סמך הברכה הראשונה
— מחלוקת המגן אברהם והט"ז בפירוש השולחן ערוך כשאי אפשר להניח יחד
— סדר ההנחה כשאי אפשר להניח את שני הזוגות יחד
— איזה זוג קודם בהנחה בזה אחר זה
— אופן ההנחה כשהבתים גדולים ואינם נכנסים יחד בעיקר מקום ההנחה
— הנחת שני הזוגות בזה אחר זה כשאי אפשר להניחם יחד
— אופן הנחת שני הזוגות בזה אחר זה
— קדימת רש"י בהנחה בזה אחר זה
— טעמי העדפת ההנחה בזה אחר זה
— בלא ברכה, הנחת של יד בישיבה לשיטות הסוברות כן
— אם ניתן להניח רבינו תם לאחר רש"י
— הנחת שני הזוגות יחד לכתחילה ובוזה אחר זה בשעת הצורך
— החלפת רש"י לרבינו תם קודם קריאת המגילה
— קדימת רש"י אף כשפגע תחילה ברבינו תם

כ ה טו תעח
כ ט כז תצא
ח י מח רסא
יח ב ט תמד
כ ד ז תעא
כ ד ז תעא
כ ה יז תעט
כ ז כב תפח
ד א א מח
ד א א מט
ד א ב נב
ד א ב נב
ד ב ד נג
ה א ג סד
ה א ג סד
ה ז לה פט
ה ז לו צ
ו א א צנ
וכן ו ב ה קצח
ו ט לו קעח
ט ב ב רעא
ט ב ב רעא
כב ג י תקיח
לא א ג הרנא

— סמיכת הנחת רבינו תם מיד לחליצת רש"י
זוג מעורב
 — דין מי שיש לו של יד משיטה אחת
 ושל ראש מהשיטה האחרת
 — של יד דרבינו תם עם של ראש דרש"י
 — של יד דרש"י עם של ראש דרבינו תם
 — לאחר שהשיג זוג שלם, חזרה על של יד ואחר כך של ראש
יחד עם תפילין דרש"י
 — עדיפות הנחת שני הזוגות יחד
 — מנהג להניח שני זוגות יחד
 — טעמי העדפת ההנחה יחד
 — ביאור מאמר חז"ל שמקום יש בראש להניח שני זוגות
 — טעם הנחת שני הזוגות בבת אחת
 — הפירוש שהותר הברכה נאמר רק בהנחת שני הזוגות יחד בברכה אחת
 — קריאת המנילה בשני זוגות יחד
מקום שני הזוגות
 — אם מניח למטה מרש"י לצד היד או למעלה לצד הכתף
 — מחלוקת האר"י והט"ז איזה זוג בעיקר מקום ההנחה
 — הנחת קשרי הדליית שלא יהיו זה על גבי זה
 — אם מותר שחלק מזוג אחד יהיה על גבי הזוג השני
 — הצורך ששני הזוגות יהיו כל אחד במקומו הראוי
א ספק וחסרון תפילין דרש"י
אין בידו תפילין דרש"י
 — נתינתן למי שאם לא יקבלן לא יניח תפילין כלל
 — הנחתן כשאין בידו תפילין דרש"י
 — הנחתן כשאין לו רש"י כדי שיוכל להתפלל בציבור
 — אם צריך לבוין כרצועות בעלמא כשאין בידו אלא רבינו תם
ספק בהנחה
 — הנחתן להשלמת הספק בסדר הפרשיות

לח א ב השיט
 כה ג ו תקסה
 כה ג ט תקסה
 כה ג ט תקסה
 כה ד י תקסה
 ד א ב נב
 ו ה כו קס
 ז ב ה קצח
 ט א א רסג
 ט ב ב רע
 יב א ה שיט
 כב ג י תקיח
 ה א א סג
 ה א ד סה
 ה ג כא עז
 ה ג כב עז
 ט ב ב רעב
 ד ו טו ס
 ו א ח קח
 ו א ח קח
 ו ב יא קבו
 ו ד כב קמד

— צדדי החיתר שלא לחזור ולהניח במקום ספק
 — מדוע אין לשיטת רבינו תם מעמד שווה לשאר מחלוקות עיקריות
 — הנחה מחמת ספק אינה מחייבת ברכה נוספת
 — הנחתן כשיש ספק בכשרותן או בהידורן
 — המסופק אם כבר הניח באותו יום
 — הנחתן בבין השמשות מחמת ספק חיוב
 — גם המניח מחמת ספק או חומרה יסמיכן לתפילין דרש"י
 — הנחתן מחמת ספק ואיסור לא תתגודדו
 — אם איסור אכילה קודם המצוה חל גם כשההנחה מחמת ספק
א פרשיות וכתובה
כתיבת הפרשיות
 — כשרות סופר שאינו מניח לכתובתן
 — עדיפות לכתחילה לסופר המניח תפילין דרבינו תם
 — כתיבת הפרשיות לעומת סידורן בבתים לעניין "בר קשירה"
 — השוואת כשרות הסופר למחלוקות אחרות בצורת הכתיבה
 — סופר שאינו מניח מחוסר פנאי וכשרות התפילין שכתב בדעבד
 — עדיפות סופר המניח אף כשאין לפסול כתיבת מי שאינו מניח
 — הכרעת הפוסקים בכשרות סופר שאינו מניח
 — סופר המתעתד להתחיל להניח לאחר השלמת כתיבתן
 — כשרות כתיבה בידי בחור קודם נישואיו או מי שמתחיל להניח לאחר החתונה
 — קבלת הנהגת ההנחה קודם שהניח בפועל
 — סדר כתיבת הפרשיות לעומת סדר קביעתן בבתים
 — היתר תלייה בכתיבה לשיטות המקילות
 — כתיבה כשיטת רש"י בשאר דיני הכתיבה מלבד סדר הפרשיות

ח ו כז רמד
 י א א רעט
 יב א ב שיו
 יד כב עז שצג
 כ ח כד תפט
 כא א ג תצה
 לח ג ה תשבא
 ט א א תשכו
 מב ה יד תשמא
 יד א א שמד
 יד א א שמד
 יד א ב שמח
 יד ב ד שנט
 יד ב ד שנט
 יד ב ד שנט
 יד ב ד שנט
 יד ג ה שג
 יד ג ה שג
 יד ד ז שנא
 יד ה ח שנא
 יד ו י שנב
 יד ח יז שנט
 יד ט כב שס

I קבלה

דעת המקובלים

— הנחת רש"י ורבינו תם כאחת

— לדעת המקובלים שני הזוגות אמת

— טעם אי הברכה על רבינו תם אף
לדעת המקובלים— מחלוקת המקובלים אם צריך להניח
שני זוגות יחד— גם בספרי המקובלים לא נתבאר שיש
לברך עליהן בנפרד

הלכה וקבלה

— ביאור הזוהר בעניין רבינו תם
ודברי הגר"א בזה— דברי שו"ת מן השמים התומכים
בשתי שיטות סדר הפרשיות— אם ראוי להתנות כשקבל את שיטת
האר"י ששתי השיטות אמת— היחס בין פסיקת ההלכה לדברי
המקובלים בעניין רבינו תם— הנחתן מכוח הנהגת האר"י ולא
מחמת ספק ההלכה— גם לפי הקבלה ששני הזוגות אמת אין
הכרח לברך על כל אחד בנפרד— לדעת המקובלים מותר לשנות
מרש"י לרבינו תם— לדעת המקובלים חיובן לעניין
הצלתן בשבת

טעמים וכוונות על פי הקבלה

— הטעם הקבלי להקדמת תפילין
דרש"י— כוונת המקובלים בתיקון פגם הברית
באמצעות הנחת שני זוגות— חלוקת שלבי התפילה לפי ארבעת
העולמות

— שייכותן לבחינת עולם הבא

— ביאור דברי הזוהר ששייכות לעולם
הבא לדעת הגר"א

לימוד וסגולה

— לימוד זוהר וחק לישראל כשהן עליו

— מעלת לימוד פנימיות התורה כשהן
עליו

— סגולתן לחכמה ולהשגה

מוזנין דאבא

— כתיבת "לטמפת" וחיסור הווי"ן

סדר הפרשיות

— קושיות רבינו תם על שיטת רש"י

— סדר קביעת הפרשיות לדעת רבינו
תם— ביאור שיטת רבינו תם בסוגיית סדר
הפרשיות

— הוכחות הראשונים לשיטת רבינו תם

— פירוש "והקורא קורא בסדרן" לדעת
רבינו תם— סימן "הוויית להדרי" לסדר
הפרשיות— העמדת הפרשיות זקופות או שוכבות
בתוך הכתים— טעם החשש לרבינו תם בסדר
הפרשיות בלבד ולא בשאר דיני

הכתיבה

פרשיות פתוחות וסתומות

— השיטות שאין להקפיד על פתוחות
וסתומות— סדר עשיית הפרשיות הפתוחות
והסתומות

— שיעור הרווח בין הפרשיות

— נקבים במקום הרווח, אם נחשבים
הפסק

— סדר הכתיבה לשיטת הט"ז

— סדר הכתיבה לשיטת השולחן ערוך

צורת הכתב

— אין חובה לכותבן בכתב האריז"ל

— אף למניחן מחמת חומרת האריז"ל

— מנהג שלא לחלק בצורת אל"ף בין
רש"י לרבינו תם

— צורת אות אל"ף בתפילין דרבינו תם

— צורת הירך התחתונה של אל"ף, יו"ד
או דל"ת הפוכה

שינוי ייעוד הפרשיות

— כתיבה לשם רש"י או רבינו תם
והאפשרות לשנות את הייעוד— שינוי ייעוד הפרשיות מרש"י לרבינו
תם ולהפך

— שימוש בכתים לאחר החלפת

הפרשיות באיסור ביד מי שאינו מניח
רבינו תם

יד ט כב שם

ב א ד יח

ב ב ה כג

ב ב ז כג

ב ב ז כג

ב ב ז כג

ב ב ח כד

יד ט כב שם

יד ט כב שסא

יד טו נ שעה

יד יד מח שעג

יד יד מח שעג

יד יד מח שעד

יד יד מח שעד

יד יד מח שעד

יד כד פא שצו

יד כה פד תג

יד כה פד תג

יד כה פד תג

יד כ סז שפה

יד כ סז שפו

לה יג ל תרצג

ט א א רסב

ט א א רסב

ט א א רסו

ט ב ב דע

יב א ב שיח

ט א א רסד

ט א א רסו

ט ד ז רעו

ט ד ז רעו

יא א א רפו

יב א ה שב

לה א א תרפ

לט א ג תשכג

ה א ב סג

ה ד כד פב

ו ה כה קנו

ט א א רסג

י א א רעה

לג א ג תרסו

לג א ג תרסו

לג א ג תרסו

— שייכותן למוחין דאבא

— רבינו תם כמוחין דאבא לעומת רש"י
— כמוחין דאמא
— מקומן בימין לפי הקבלה

א קדושה וביזוי

— ביזוי, נפילה והצלה
— חליצתן לצורך הנחת רש"י וחשש
זלזול בהן
— חליצתן לצורך הנחת תפילין דרש"י
— דין תפילין דרבינו תם שנפלו
— חיוב תענית או פדיון כשנפלו
— אם דינן כרש"י לעניין הצלה בשבת

— גם מי שאינו נוהג להניחן רשאי
להצילן לדעת המתירים
הורדה בקדושה
— החילוק בין שינוי מרש"י לרבינו תם
לשינוי בכיוון ההפוך
— איסור שינוי מרש"י לרבינו תם אף
למניחן לאחר התפילה
— למניחן רק לאחר התפילה, שינוי
מרבין תם לרש"י במקום צורך
— איסור שינוי מרבין תם לרש"י אף
למי שאינו מניחן
— למניחן, היתר שינוי מרבין תם
לרש"י
— מי שאינו מניחן, שינוי מרבין תם
לרש"י

קדושת התפילין

— מעלת קדושתן וחשפתה על דין
היסח הדעת
— הצורך בתוספת קדושה וזהירות
למניחן
— קדושתן לעניין קביעת מקומן בתיק
— מעלת קדושתן לשיטת המקובלים

א קיום המצוה

— משמעות "לקיים מצות בורא"
בהנחתן
— עיקר קיום המצוה ברש"י גם לדעת
המקובלים
— רבינו תם משלימות את תיקון המצוה
ואינו עיקר החיוב

— השיג במשך היום זוג שלם, חזרה
והנחת שני הזוגות בסדרם

א קריאת הפרשיות

קדש והיה כי יביאך

— אמירת פרשת והיה כי יביאך כשהן
עליו
— אמירת פרשת קדש כשהן עליו

— השיטה שאמירת קדש והיה כי יביאך
אינה אלא מידת חסידות
— חילוקי המנהגים באמירת קדש והיה
כי יביאך

— הסיר את התפילין קודם אמירת קדש
והיה כי יביאך

— אין צורך לחזור על קדש והיה כי
יביאך לאחר שכבר הניחן בטעות

קריאת ארבע הפרשיות

— אם יש לחזור על הפרשיות גם כשהן
עליו
— קריאת ארבע הפרשיות בהן קודם
התפילה
— קריאת הפרשיות בהן בניטל

— אמירת ארבע הפרשיות בהן בימי
האבל

א קריאת שמע

— בבאילו תפילין יקרא קריאת שמע
ויתפלל

— קריאת שמע נוספת לאחר ההחלפה
— קריאה בהן לאחר הנץ לשיטת רבינו
תם

— ביאור מנהג החתם סופר שלא לקרוא
בהן קריאת שמע

— אחיות הציציות בקריאת שמע כשהן
עליו

— אם צריך לחזור ולהניחן מחמת ספק
בקריאת שמע

— הסירן קודם שקרא קריאת שמע

— כוונה שלא לצאת ידי חובת קריאת
שמע קודם התפילה

— הקולא בקריאת שמע קודם הנחתן

— הנחתן תחילה בלא ברכה וקריאת
שמע בהן

— סילקן מיד, חזרה והנחתן לקריאת
שמע ולפרשיות

כה ד י תקסח

ח ז כט רמה

ח ז כט רמה

ח ז לא רמו

ח ז לא רמו

ח י מח רסא

לז ח יח השיב

ח ז כט רמו

טו ב ד תו

יז ד יג תלד

יח ב יב תמט

ד א ב נב

ו ה כה קנו

ח א א רטו

ח א א ריג

ח ב ה רכ

ח ו כז רמג

ח י מז רס

טו ב ד תו

יא א א רפז

לא א ג הרנא

לז ח יח השיב

— הזדרנות בהנחתן כדי לקרוא בהן
קריאת שמע בזמנה

א ראש חודש

— הקדמת הנחתן קודם הלל

— הנחתן בחזרת הש"ץ

— הנחתן לפני חצי קדיש שקודם מוסף

— זמן הנחתן בראש חודש

— הנחתן לאחר מוסף

— הנחתן לפני קדושא דסידרא

— הנחתן קודם מוסף

— אמירת הלל כשהן עליו

— לא הספיק קודם מוסף, הנחתן לאחר
התפילה

א רבישה והידור

— הוצאות ורכישה

— נטילתן מחברו בלא ידיעתו

— חיוב רבישתן למי שנוהג להניחן

— שיעור ההוצאה הנדרש לרכישתן

— הרגיל להניחן ונאבדו ממנו, חיוב
להקדים את רבישתן

— ייחד מעות לרבינו תם וחזר בו
לקניית רצועות לרש"י

— הידור מצוה

— אם יש בהנחתן מעלה גם לאחר
שההלכה נפסקה כרש"י

— אם חשש לשיטת רבינו תם נחשב
הידור מצוה

— הסתפקות בזוג פשוט

— חיוב הוצאת ממון לרכישתן

— אין צורך שיהיו מהזדרות יותר
מתפילין דרש"י

— קדימה בין רבישת רבינו תם להידור
בתפילין דרש"י

— כשההידור ברש"י נוגע לכשרותן

— כשרש"י כשרות וההתלבטות רק
בהידור

— מעשר כספים

לח א א תשיח

ו ו כח קסב

כג ד טז תקלא

כג ד טז תקלא

כג ד יד תקכח

כג ד יד תקכט

כג ד יד תקכט

כג ד יד תקכט

כג ד יח תקלד

כג ה כ תקלה

כח ב ה תרג

כח ג יא תריא

כח ג יא תריא

כח ח כה תרכג

כח י לג תרכד

ז א ג קצב

ז א ג קצג

יד כג עה שצד

יד כג עה שצד

יד כג פ שצה

כח יא לד תרכד

כח יא לד תרכה

כח יא לד תרכה

— התנה מתחילה להשתמש בכספי
מעשר לצורכי מצוות

— קנייתן מכספי מעשר

— מי שאינו נוהג להניחן, קנייתן ממצות
מעשר

— קדימה למצוות

— טעמי הקדמת רש"י לרבינו תם

— קדימת רש"י לרבינו תם

— קדימת רבינו תם לציצית

— כשיש טלית קטן כשיעור, רבינו תם
קודמות לטלית גדול

— קדימת מזוזה לרבינו תם

א שיטות והכרעת ההלכה

— טעמי סדר הפרשיות לשיטת רבינו

תם על דרך הפשט

— טעם כינוי השיטות על שם רש"י
ורבינו תם

— הכרעת השולחן ערוך שמנהג העולם
כרש"י והרמב"ם

— ביאור שיטת הגר"א בגדר חשש
יוהרא

— מנהג תימן המבוסס על פסיקת
הרמב"ם כרש"י

— הבדל בין ספרי הלכה עממיים
למקצועיים בהבאת דיניהן

— חילוק בין הנוהגים לפי הקבלה
לנוהגים מחמת הספק ההלכתי

תפילין דרש"י

א יחס לתפילין דרבינו תם

— היחס בין מקום הנחת רש"י ורבינו
תם וביאור דברי הפוסקים

— טעם כינוי השיטות על שם רש"י
ורבינו תם

— טעמי הקדמת רש"י לרבינו תם

— מדוע אין חשש בל תגרע בהנחתן
לשם מצוה

— הנחת רש"י כמגלה שהן עיקר קיום
המצוה

— כתיבת "רש"י" או "ר"ת" על
התיתורא

כח ד יב תריג

כח ד יג תריג

כח ה יז תרכ

ו א ד צד

כח ז כג תרכב

כח ח כד תרכב

כח ח כה תרכג

כח ט לב תרכד

ב ב ז כד

ג א ב מ

ד א א מח

ז ב ו קצט

י ב ג רפד

י ג ז רפה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

יח ב ט תמה

תפילין דשימושא רבא

א הנחה ומנהג

- אם הנחתן ראוייה לכל אדם או רק למוחזק בחסידות ובנוף נקי
- אם יוצאים בהן ידי שיטות רש"י ורבינו תם
- אם להניחן בשחרית או דווקא במנחה
- טעם הנחת הארז"ל להניחן במנחה
- מדוע אין חוששים לשיטת שימושא רבה כשם שחוששים לרבינו תם
- מנהג הארז"ל להניחן במנחה
- מנהגי גדולי ישראל בהנחתן
- אם מכרכים עליהן

א מכנה וכתובה

- אם ההבדל מרש"י בגודל הכתבים בלבד
- ביאור שיטת שימושא רבה בסדר הפרשיות
- מחלוקת אם סדר הפרשיות כרש"י, כרבינו תם או כשיטה בפני עצמה
- הדעה שהחילוק מרש"י באופן עשית התנין
- אם הנוהג להניחן צריך גם של יד מיוחדות לשיטה זו
- כשרות סופר שאינו מניחן לכתיבתן

א מעמד, מקור וקדושה

- זהות מחבר השימושא רבה וייחוסו לאחד הגאונים
- קדושתן המיוחדת והטעם שבקושי התירו להניחן
- מעלתן לפי הקבלה

א שינוי ותחלפה

- החלפת בתים משימושא רבה לרש"י
- שינוי משימושא רבה לרבינו תם
- שינוי משימושא רבה לרש"י
- שינוי מרש"י לשימושא רבה

- בושת תפילין רש"י או רבינו תם בעת הנחת הזוג האחר
- חשש ערבוב בין רש"י לרבינו תם

- קדימת רש"י אף כשרבינו תם מונחת בימין
- שינוי מרש"י לרבינו תם אף בתנאי מראש

- מי שאינו מניח רבינו תם, שימוש ברצועות מסופקות לרש"י

א כים וכיסוי

- החזרת רש"י לכיסן קודם הנחת רבינו תם
- מקום תפילין דרש"י בתיק המלית
- עשיית כים מיוחד לרש"י

- שינוי כים שיועד לרש"י עבור רבינו תם קודם השימוש

א סדר הפרשיות

- אם "כוחבן בסדרן" במכילתא עוסק בכתיבה או בקביעה בבתים
- הוכחות הראשונים לשיטת רש"י
- סדר קביעת הפרשיות לדעת רש"י
- ביאור סוגיית "הקורא קורא בסדרן" לשיטת רש"י
- יישובי הראשונים לקושיות רבינו תם על רש"י

א סדר התפילה ותחליצה

- אין לחלצן קודם קריש התקבל ובא לציון
- איסור חליצתן באמצע חזרת הש"ץ
- מעלת הישארותן עד לאחר עלינו
- מעלת הישארותן עד סוף התפילה בשעת ירידת השפע
- אם דווקא רש"י נצרכות לקדושה זו
- חליץ רש"י לרבינו תם ונמלך לחזור לרש"י, חיוב ברכה מחדש

א קבלה

- שייכותן לבחינת עולם הזה
- שייכותן למוחין דאמא
- מיקומן בשמאל לפי הקבלה

תפילין הראב"ד

- אם ניתן לצאת ברבינו תם גם לדעת הראב"ד
— דין איטר בסדר הפרשיות התלוי בימין ושמאל המניח
— מדוע לא חששו הפוסקים לשיטת הראב"ד בסדר הפרשיות
— סדר הפרשיות לדעת הראב"ד
— אם הנוהג כשיטת הראב"ד צריך גם של יד מיוחדות לשיטה זו
— אם מברכים עליהן

ב ב ח כה

ב ב ח כה

ב ב ח כה

ב ב ח כה

ב ב ח כט

ב ב ח כט

תפילין פסולות

I הנחתן

- מי שהתברר לאחר זמן שלא הניח תפילין כשרות
— אם המתכוון למצוה ונמצאו תפיליו פסולות עבר בכל תגרע
— מי שנמצאו תפיליו פסולות לאחר שהניחן זמן רב
— אמר שתפיליו פסולות, אם יש בזה משום שוויוא אנפשיה חתיכה דאיסורא
— חומרת השימוש בתפילין פסולות
— דין תפילין פסולות שנפלו

ד ה יא נט

ו ב יא קכז

כ ו יט תפב

כ ו יט תפז

כ ו כ תפז

כו א ד תקסט

לה ח יח תרפט

לה ח יט תרפט

לה ח יט תרפט

לו א א תרצו

כ ו יט תפג

כ ו יט תפז

תפילין שאולות

I כנגד תפילין שלו

— מעלת תפילין של עצמו על שאולות

— שאילה כשאין ידו משגת לקנות

— שאילת תפילין כדי שיוכל לקנות ציצית

— שאילת תפילין כדי להעדיף רכישת מזווה

I נטילה בלא רשות

— נטילת תפילין מחברו בלא רשות

— ברכה על תפילין שניטלו בלא רשות

— נטילה באקראי לעומת שימוש קבוע

— כשהבעלים נמצאים וניתן לבקש רשות

— כשידוע שהבעלים מקפידים

— תפילין מהודרות שבעליהן מקפידים עליהן

— נטילת תפילין דרבינו תם מחיבור ללא רשות

I שימוש והחזרה

— הוצאת התפילין מבית בעליהן

— קיפול התפילין והחזרתן כפי שהיו

— התחלפו תפילין או שליתות בין שני אנשים

כח א א תר

כח ב ה תרג

כח ו בא תרכא

כח ט לב תרכד

כח ב י תרו

כח ב י תרח

כח ב י תרח

כח ב י תרט

כח ב י תרט

כח ב י תרט

כח ב י תרי

כח ב י תרח

כח ב י תרט

כח ב י תרי

תפילין של יד

I בתי התפילין

— טעם עשיית של יד בבית אחד

— אם דין "בית החיצון רואה את האוויר" נוהג בשל יד

— עשיית של יד משל ראש, אם די שייראו כבית אחד או שצריך בית אחד ממש

— אם יש שיעור מזערי לגודל הבית

— גודל בית של יד בדברי הראשונים ובמנהגים

— התאמת גודל התפילין לנער בר מצוה

— מחלוקת בשיעור של יד ואם הן קטנות משל ראש

א ב י יג

ב ג יד לא

ב ג יד לא

ה א ד סח

ה א ד סח

ה ו לד פט

ה ו לד פט

— יציאת הפרשה לחלל התורה

— שיעור גודל הבית

י יסודות המצוה

— גדר קיום המצוה בשל יד

— בית אחד כנגד חוש המישוש

— הקשר בין ברכות קריאת שמע לשל יד

י ישיבה ועמידה

— מנהג ההנחה בישיבה

— אם גם הברכה נאמרת בישיבה

— אם הקשירה וההידוק נעשים בישיבה

— הנחה בישיבה לפי הקבלה

— השיטה שכל ההנחה והברכה בעמידה

— חשיבות הישיבה לשלמות התיקון לפי הסוד

— שיטת המקובלים שכל ההנחה נעשית בישיבה

— אם הוזהר מחייב ישיבה או רק מתיר אותה

— מנהג להניח בישיבה והברכה והקשירה בעמידה

— אין הכרח להניח דווקא בישיבה

— הישענות הנחשבת ישיבה

— פרטי שיטת הפשרה בין ישיבה לעמידה

— פשרה בין מנהג הקבלה לדין ברכת המצות

— ברכה והנחה בישיבה לספרדי המתפלל במקום שנוהגים בעמידה

— יציאה ידי שיטות הישיבה והעמידה בהידוק נוסף לאחר הישיבה

— חליצה בישיבה או בעמידה לפי אופן ההנחה

י כיסוי וגילוי

— אם בכיסוי יש משום ציפן בחומר הפסול

— היתר הכיסוי בשעת ההנחה ומעמיו

— חילוק בין כיסוי מחובר לשאינו מחובר בדיון "רואה את האוויר"

— הדעות המחמירות שלא לבסות

ב ג יד לג בשעת קיום המצוה

ב ג יד לג — הסרת הכיסוי בשעת הברכה וזמן החזרתו

ב ג יד לג — חיתוך הכיסוי כדי שלא יפסיק בין קשר היו"ד לבית

ב ג יד לג — כיסוי התפילין בשרוול

ו ט לד קעב — אין לשנות ממנהג המקום בפני הציבור

ו ט לד קעב — הנחה בישיבה כשאנו בפני רבים

יג א ב שבח — הורדת השרוול או כיסוי של יד קודם הנחת של ראש

יג א ב שבח — החיוב להניח במקום מכוסה ואי הצורך בכיסוי בפועל

יג א ב שבח — לבתולה ראוי לבסותן לאחר הנחת של ראש

י כריכות**כריכות האצבע**

ו ט לד קעג — אם כריכות האצבע נעשות בעמידה

ו ט לה קעו — חליצת כריכות האצבע בישיבה או בעמידה

ו ט לה קעו — סדר הכריכות למי שאין לו אצבע אמה

ו ט לה קעו — שלוש הכריכות שלאחר של ראש נעשות בעמידה

ו י לט קעט — שלוש הכריכות לאחר הנחת של ראש

כריכות הזרוע

ו ט לד קעב — אם כריכות הזרוע נעשות בישיבה

ו י לח קעה — מנהג שש או שבע כריכות, מקורו ויסודו

ו י לט קעט — הכריכות בחיזוק הקשר של של יד

ו י לט קעט — הכריכות כחלק ממצות של יד ואינן הפסק

ו י לט קעט — מחלוקת אם כורכים קודם הנחת של ראש או לאחריה ומעמי השיטות

ו י מ קעט — אם שבע הכריכות כוללות את הצאי הכריכות או שבע שלמות

ו י מא קעט — מעמי שבע הכריכות לפי הוזהר, הקבלה והרמז

ו י מא קפ — הוספת כריכות לפי הצורך לחיזוק הרצועה

ו י מב קפ — הוספה על מניין שנקבע כנגד עניין מסוים והשלכותיה

— צירוף חצאי הכריכות למניין שבע
או צורך בשבע שלמות
— הסרת כל כריכות הזורע קודם
חליצת של ראש והשלכתה על קיום
הקשר

א מקום ההנחה

— אם אפשר לברך כשהבית בחצי
העליון של הקיבורת
— אם כל הקיבורת כשרה או דווקא
הציה התחתון הסמוך למרפק
— גדר הקיבורת ואם מקום ההנחה
מוגבל לבשר התפוח בחציה התחתון
— הנחה במקום שיש מכה
— אם "מקום יש ביד להניח שתי
תפילין" מלמד על שיעור מקום ההנחה
— שיטת ה"ז"ש עיקר המקום מצומצם
בגובה הקיבורת
— פסול כשחלק מן הבית מחוץ למקום
הכשר
— אם הנחת הבית על הזורע נעשית
בישיבה

א פרשיות וכתובה

כתובת הפרשיות
— החילוק בין סדר הכתיבה על קלף
אחד לסדר הקביעה בארבעה קלפים
— כתיבת ארבע הפרשיות על ארבעה
קלפים וקביעתן בבית אחד
— סדר כתיבת ארבע הפרשיות על קלף
אחד לרש"י ולרבינו תם
— ראוי להשוות את כתב של יד ושל
ראש
— כתיבת הפרשיות על קלף אחד או
ארבעה קלפים
— כתיבת ארבע הפרשיות בארבעה
עמודים
— קלף אחד לעומת קלפים מודבקים

סדר הפרשיות

— אם מחלוקת רש"י ורבינו תם קיימת
גם בשל יד
— אם סדר הפרשיות בשל יד צריך
להיות כסדרן בשל ראש
— הדעה שרבינו תם חולק גם בשל יד
— אם הסדר מעכב כשארבע הפרשיות
על קלפים נפרדים

— הדעה שרבינו תם מודה לרש"י בשל
יד
— ראיות שאין מחלוקת בין רש"י
לרבינו תם בשל יד
— ראיות שהמחלוקת קיימת גם בשל יד

— אם שינוי הסדר פוסל מן התורה או
מדרבנן

א קשרים וקשירה

הקשר האחרון

— הימנעות מדיבור עד לאחר הקשר
האחרון
— הקשר האחרון כחלק מהשלמת
"וקשרתם"
— יסודות המנהג בדברי הצדיקים,
הראשונים והפוסקים
— עשיית קשר בעין יו"ד בסיום כריכות
הרצועה שעל היד
— אם הקשר האחרון מעכב או הידור
בלבד
— הקפדה שרגל היו"ד קצרה ולא
תראה כו'

— הקשר בין הקשר האחרון לאיסור
שתי קשירות ובל תוסיף
— הקשר האחרון כחיווק הכריכות שלא
יתפרדו

קשר היו"ד

— אם קשר היו"ד הלכה למשה מסיני
— חובת הצמדת קשר היו"ד לבית
— מקום הצמדת היו"ד, לבית, לתיתורא
או לצד הלב
— הידוק היו"ד לבית לפי הפוסקים
ולפי הסוד
— כריכת הרצועה להידוק קשר היו"ד
לבית

— נפלו בנרתיקן כשקשרי היו"ד
והדל"ת מגולים

— עשיית קשר יו"ד ברצועת של יד

— מעמד קשר היו"ד כחלק מגוף קדושת
התפילין

קשר התפילין

— אם כריכת הרצועה על התיתורא
נצרכת לקיום "וקשרתם"
— אם הידוק הקשר נעשה בעמידה

ב ג יד ל

ב ג יד לא

ב ג יד לא

ב ה יז לד

ו יא מו קפב

ו יא מו קפב

ו יא מו קפב

ו יא מו קפב

ו יא מו קפג

ו יא מו קפג

ו יא מו קפג

ו יא מו קפג

א ג טו מז

ב ג יד לג

ב ג יד לג

ה ח מג צב

ה ח מג צב

כו א ז תקעא

כח א א תרב

לד ח כ תרעח

ו ט לד קעב

ו י מב קפ

ו יג נ קפה

ה א ג סד

ה א ג סד

ה א ג סד

ה א ג סד

ה א ד סז

ה א ד סז

ה ו לד פט

ו ט לד קעב

ב ג יב ל

ב ג יב ל

ב ג יב ל

ו א י קבא

יד ו יב שנד

יד ו יב שנה

יד ו יד שנה

ב ג ט כט

ב ג י כט

ב ג יא ל

ב ג יב ל

— נוסח הברכה בארמית קודם הידוק של יד
— התאמת הקשר למידת המניח
— שינוי הקשר בתפילין שאולות
— אמירת "לשם מצות תפילין" בתיקון הקשר
— הזות הקשר ממקומו וחשש הורדה מקדושתו
— הידוק הקשר לאחר שינוי מידתו

א | שינוי והחלפה

— עשיית של יד משל ראש בכיסוי ארבעת הבתים בעור
— מיקום של יד מימין או משמאל בתיק
— שינוי של יד לשל ראש בשיטה האחרת
— נזכר בטעות לאחר הנחת של יד ולפני של ראש
— לדעת החולקים, הסרת של יד דרבינו תם והנחת של יד דרש"י מיד
— הניח של יד דרש"י ושל ראש דרבינו תם
— הניח של יד דרבינו תם ושל ראש דרש"י ונודע לו בעודן עליו

תפילין של ראש

א | ברכה והפסק

— אם הידוק רש"י לפני הנחת רבינו תם נחשב הפסק
— ברכה על שני הזוגות יחד והידוקם לאחריה
— הניח שלא במקומן וחזר והניח כדין, אם חזר ומברך
— אמירת הנוסח לאחר ההידוק כדי שלא להפסיק בין של יד לשל ראש

א | בתי התפילין

— מקור ארבעת הבתים בשל ראש
— אם במדבר היו ארבעה בתים גם כשנאמרו רק שתי פרשיות
— השפעת גודל הבתים על מקום ההנחה
— רמז תרי"ג מצוות בשינוי ובראשיהן

— הפרדת ארבע הפרשיות בארבעת הבתים
— שיעור גודל הבית

א | גילוי וכיסוי

— טעם ההנחה בעמידה כדי שיהיו נראות לאחרים
— זהירות שהכובע לא ידחוק אותן ממקומן
— הצורך בגילוי של ראש
— ביאור דין גילוי של ראש מן הפסוק

א | יסודות המצוה

— גדר קיום המצוה בשל ראש

— ארבע הפרשיות כנגד ארבעת החושים שבראש

— אם "פאר" נאמר דווקא על של ראש או גם על של יד

א | מקום ההנחה

אמצע הראש

— פירוש "בין עיניך" ומקום ההנחה

— טעם שיהיו שני בתים מימין ושניים משמאל

— מקור הדין ששני בתים מימין ושניים משמאל

— כיוון החרוץ שבין הבית השני לשלישי כנגד אמצע הראש

— אם הסתכלות במראה לצורך הנחת תפילין כרוכה באיסור "לא ילבש"

— אם מכוונים את אמצע התפילין או את החרוץ האמצעי כנגד אמצע הראש

— אם סטייה מדויקת מאמצע הראש

— מעכבת בקיום המצוה

— בתים שאינם שווים והשפעתם על מקום ההנחה

— הסתכלות במראה לדייק במקום ההנחה

— מחלוקת האחרונים אם הבית צריך להיות בדיוק באמצע הראש

— שיעור המקום מכוח "מקום יש בראש להניח שתי תפילין"

— אם "מקום יש בראש להניח שתי תפילין" נאמר בגובה בלבד או גם ברוחב

— אם די שיהיו בערך באמצע או שצריך כיוון בצמצום

ל ג טו תרמא

ל ו כט תרמו

ו ט לד קעא

ו יד נג קפו

ח ג יב רבח

ח ג יב רכט

א א ד ז

א א ו יא

א א ז יב

א א ה ז

ב א ד יח

ב א ד יח

ב א ד יט

ב א ד כ

ב א ד כ

ב א ד כ

ב א ד כ

ב א ד כ

ב א ד כ

ב א ד כ

ב א ד כא

ב א ד כב

— הסתמכות על מישוש היד לקביעת המקום

— שיעור הדיוק הנדרש באמצע הראש

— כיוון התפילין כנגד בין העיניים ובאמצע רוחב הראש

— אם כיוון הבית באמצע רוחב הראש מעכב בדיעבד

גבולות מקום ההנחה

— שיטת ה"ז"ש שיקר המקום לצד הפנים ולא בכל גובה הראש

— אם "מקום יש בראש להניח שתי תפילין" מלמד על שיעור המקום

— אם המקום עד סוף מקום שמוח תינוק רופס או רק עד חצי שיפוע הראש

— אם שני זוגות מונחים זה מעל זה בגובה או זה לצד זה ברוחב

— אם כל הבית וההיתורא צריכים להיות מעל תחילת צמיחת השיער

— אם רובו ככולו מועיל בשמקצת הבית או ההיתורא מתחת למקום השיער

— חובת האזהרה על הנחתן במקום הראוי

— הגדרת המקום לפי תחילת עיקרי השיער

— אם גם צדי הבית וההיתורא צריכים להיות במקום צמיחת השיער

— אם דין רובו ככולו מועיל במקום ההנחה

— אם מקום השיער נדרש בכל רוחב הבית או רק בעיקר מקום ההנחה

— דין מי ששערותיו גדלות באופן חריג במצח

— קביעת המקום אצל קרח לפי צמיחת השיער של רוב בני אדם

סדר ההנחה

— רש"י למטה לצד השיער ורבינו תם למעלה מהן

— מנהג ההנחה בעמידה

— גם למקילים בשל יד, הנחת של ראש מעונה עמידה

— אם יניח גם של ראש דרכינו תם קודם הסרתן

— חובת לחזור ולהניח כל זוג בשלמותו לאחר שנתערבו של יד ושל ראש

פרשיות וכתיבה

כתיבת הפרשיות

— כתיבת כל פרשה על קלף נפרד

— חובת כתיבת הפרשיות בסדרן גם בשל ראש

— הקפדה על צורת הפרשיות גם בשל ראש

— כשרות בדיעבד כששינה מצורת הפרשיות

סדר הפרשיות

— אם שינוי סדר הפרשיות פוסל מן התורה או מדרבנן

— סדר הכנסת הפרשיות לבתים ואי תלותו בסדר כתיבתן

— שינוי של ראש משימה אחת לאחרת

— פרשיות רבינו תם המסודרות ברש"י

— בשל ראש שיער הפרשיות

— הוצאת שיער העגל מחוץ לבית

— שיעור השיער היוצא לחוץ

— מספר השערות שיש להוציא

— מקום יציאת השיער ברש"י וברבינו תם

— כשרות כשלא הוציא את השיער ואופן התיקון

קשר ורצועות

— אם קשר הדל"ת חלבה למשה מסיני

— קשר הדל"ת של רבינו תם למעלה מקשר רש"י

— אם די שיער הקשר מעל הגומא אף שרגלו יורדת לתוכה

— אם רוב הקשר במקומו מועיל בשמקצתו יורד

— מחלוקת אם הקשר יכול להיות בגומת העורף

— מקום הקשר בגובה העורף מעל צמיחת השיער ולא בצוואר

— הצרת רצועת רבינו תם כדי שלא תדחוק את רש"י ממקומן

— חיוב כיוון הקשר באמצע העורף

— נפלו בנרתיקן כשקשרי היו"ד והדל"ת מגולים

— מעמד קשר הדל"ת כחלק מנוף קדושת התפילין

ב א ד כב

ב א ד כב

ה ב טו ע

ה ב טו עא

ה א ד סה

ה א ד סו

ה א ד סו

ה ב טו ע

ה ב יח עג

ה ב יח עד

ה ב יח עד

ו יד נד קפו

ו יד נד קפו

ו יד נד קפו

ו יד נד קפו

ו יד נד קפו

ו יד נד קפו

ה ב י ע

ו ט לד קע

ו ט לד קעב

לז ז יז תשא

לז יא כב תשיד

יד ו יג שנה

יד ו יג שנה

יד יא ל שסו

יד יא לד שסו

ב ה יח לד

יד ז טז שנה

לה א א תרפ

לה י כב תרצא

יד טז נא שעו

יד טז נב שעו

יד טז נג שעו

יד טז נד שעו

יד יז נט שעח

א ג טו מז

ה ב טז עא

ה ב טז עב

ה ב טז עב

ה ב טז עב

ה ב טז עב

ה ב יא ע

ה ב יז עג

כו א ז תקעא

לד ה כ תרעח

תפילת מנחה

I זמן תפילת מנחה

- אם לכתחילה מתפללים מנחה גדולה או מנחה קטנה
- מנהג האר"י להתפלל סמוך לשקיעה
- היתר מנחה קצרה באונס ובשעת הדחק
- תפילת ערבית מבעוד יום כשהתפילין עליו
- איחר את התפילה עד סמוך לשקיעה
- זמן מנחה גדולה לכתחילה ובדיעבד
- מעלת מנחה קטנה

- סוף זמן מנחה, שקיעה, בין השמשות או צאת הכוכבים
- מנחה בבין השמשות על תנאי
- התחיל בתוך הזמן וסיים לאחריו

I סדר התפילה

- דין מנחה כשהרית לעניין הפסק
- אמירת פסוק הקטורת קודם מנחה
- הקפדה שלא להתפלל מנחה קצרה אלא לקיים חזרת הש"י
- תפילה בציבור לאחר השקיעה לעומת יחידות קודם לכן
- אמירת קדיש כשהתפילה הסתיימה בלילה

I תפילין במנחה

דינים ומנהגים

- מנהגי הקהילות בהנחת תפילין במנחה
- סדר הנחת רש"י, רבינו תם ושימוש רבה במנחה
- הנחת תפילין במנחה להשלמת מאה ברכות
- הנחת תפילין במנחת תענית ציבור ותשעה באב
- הוציא בטעות רש"י במקום רבינו תם
- מעלת הנחת תפילין במנחה מצד היות צורך התפילה

- תשלומי שחרית במנחה, הנחת תפילין בתפילת התשלומין

- הצורך בנוף נקי ובטהרת המחשבה להנחה במנחה
- טעמי המנהג שלא להניח תפילין במנחה
- הנחה במנחה במקום שהציבור אינו נוהג כן
- חשש יוהרא בהנחה במנחה במקום שאין המנהג כן
- תפילה בציבור בלא תפילין לעומת יחידות בתפילין
- הנחת רש"י ורבינו תם יחד במנחה
- הנחת תפילין במנחת ראש חודש

תפילין דרבינו תם

- הנחת רבינו תם במנחה כמנהג המקובלים
- מנהג הנחת רבינו תם במנחה
- טעם העדפת רבינו תם על רש"י במנחה
- חזרה להתעטף בטלית בהנחת רבינו תם במנחה

תפילין דרש"י

- הנחת תפילין במנחה
- השיטות שיש להניח רש"י במנחה
- הנחה כשיש חשש שלא יסיים קודם השקיעה
- התחיל להתפלל בתפילין קודם השקיעה וסיים לאחריה

תפילין דשימוש רבא

- הנחת שימוש רבא במנחה
- שימוש רבא כמחליפות את רש"י ורבינו תם במנחה
- בן מקום שנוהגים שימוש רבא המתארח במקום אחר
- הנחת שימוש רבא במקום שאין נוהגים כן
- הנחת שימוש רבא בפרהסיא במקום שנהגו בכך
- חשש יוהרא בהנחת שימוש רבא במנחה

תפילת ערבית

— אמירת קדש והיה כי יביאך

יז ב ח תכח

— אמירת פרשת ויאמר בתפילין

יז ב ט תכט

דרכינו הם

— אם אמירת הפרשיות לאחר זמן

יז ב י תל

קריאת שמע נחשבת לימוד תורה

א קריאת שמע

— קריאת שמע בתפילין קודם שחרית

יז א ב תכב

— קריאת שמע בתפילין במנחה להיקון

יז ב י תלא

קריאת שמע של שחרית

— נאנס ולא קרא קריאת שמע בזמנה

יז ב י תלב

א תפילין

דינים ומנהגים

— קריאת שמע בשחרית והנחת תפילין

ח ג טו רלד

במנחה

— חיוב הנחת תפילין

יז א א תכא

— זמן ההנחה, שחרית או מנחה

יז א ב תכג

— זמן הנחת תפילין לחולה האכול

יז א ב תכג

בתשעה באב

— תפילה בתפילין ביחידות לעומת

יז א ב תכג

תפילה בציבור

— זמן החליצה במנחה

יז ב י תלב

— שינה קודם מנחה והנחת תפילין

מב ה טו תשמד

תפילין דרכינו הם

— הנחת תפילין דרכינו הם בתשעה

יז א ג תכה

באב

— הנחתן בשחרית או במנחה

יז א ג תכה

— תפילת מנחה בתפילין דרכינו הם

יז ג יא תלג

תפילין דשימושא רבא

— הנחת תפילין דשימושא רבא בתשעה

יז א ד תכו

באב

— הנחת תפילין בערבית מבעוד יום

ח א א רי

— טעם אמירת ברכו למאחרים שלא

יא א א רצט

שמעו בתחילת התפילה

— קדיש וברכו לפני עלינו בערבית של

יא א א רצט

ליל שבת

— מנהגים באמירת ברכו לאחר ערבית

יא א א ש

בימות החול

— אמירת פסוקים קודם קדיש וברכו

יא א א שטו

— אמירת שיר המעלות קודם ברכו

יא א א שטו

— סדר קדיש וברכו בערבית של ליל

יא א א שטו

שבת

תקיעת שופר

— ריבוי סדרי תקיעות בלא תנאי

ו ב יא קכח

— כוונה כללית על סדרי התקיעות

ו ג יח קלד

המסופקים

— עמידה בתקיעות בלא הישענות

ו ט לד קעד

תשעה באב

א סדר התפילה ומנהגי היום

— חילוקי מנהגים בקידוש לבנה לאחר

יא א א שד

תשעה באב ובמוצאי תענית

— תפילת מנחה גדולה

יז א ב תכד

— נשיאת כפים במנחה גדולה

יז א ב תכה

— זמן הסרת הטלית במנחה ובערבית

יז ב י תלב

— התעטפות בטלית בברית מילה

כט א ד תרכח

א קריאת הפרשיות

— קריאת ארבע הפרשיות ברכינו הם

יז ב ז תכז

לאחר זמן קריאת שמע